

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2025.

Mindszent, 2025. 09.01.

**Pálinkóné Szedlák Renáta
igazgató**

Tartalom

I. A MŰKÖDÉS KERETEI.....	10
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról.....	10
II. AZ INTÉZMÉNY	12
1. Tárgyi feltételek	13
2. Személyi feltételek.....	13
3. Tanulóink.....	14
4. Külső partnerek	16
4.1. Tanulóink családi, társadalmi háttere	16
4.2. Az intézmény külső kapcsolatai.....	16
III. NEVELÉSI PROGRAM.....	18
1. Munkarend.....	18
2. Tanulósoba.....	18
3. Napközi	19
4. Délutáni elfoglaltságok	19
5. Az iskola képzési rendje	20
5.1. A képzési idő, képzés jellemzői, a felvétel és átvétel rendje	20
5.2. Osztályba sorolás, csoportba sorolás és csoportképzés	22
5.3. A képzés szakaszai	22
6. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	23
6.1. Alapelvek, értékek	23
6.2. Nevelő-oktató munkánk céljai, alapelvei a személyiségfejlesztés szolgálatában	24
6.3. Feladatok.....	25
A pedagógus feladatai.....	26
Az osztályfőnök feladatai	27
6.4. A nevelési célok megvalósulásának értékelése.....	30
6.5. Az eszközválasztás szempontjai és a nevelési eszközrendszer elemei	30
Az óvoda–iskola átmenet támogatása során az eszközválasztásnál törekedni kell:	30
Az iskola nevelési eszközrendszerének főbb elemei:.....	30
6.6. Iskolánk pedagógusai által alkalmazott direkt és indirekt nevelési eljárások	31
Nevelési módszereink rendszere.....	31
7. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	33
Pedagógiai tevékenységünk középpontjában a tanuló áll.	33
A tanulói személyiségfejlődés támogatása	34
Nevelési céljaink és alapelveink	34
8. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	35
Az intézményben működő közösségek szerepe a nevelő-oktató munkában	35

Kiemelt nevelési célok és feladatok a közösségi élet szervezésében.....	35
1. Aktív részvétel tudatosan tervezett tevékenységekben.....	35
2. Összehangolt cselekvés és az értékelés képessége	35
3. A közösségi magatartás fejlődésének életkori sajátosságaihoz való igazodás	36
9. Hagyományok	36
Az intézmény közösségi életének szervezése, partnerkapcsolatok, együttműködések	36
1. Diákönkormányzat (DÖK).....	36
2. Támogató szervezetek, alapítványok	37
3. Szülői Munkaközösség (SZMK)	37
4. Intézményi Tanács	37
Az intézmény működését segíti a félévente ülésező Intézményi Tanács , amely tájékoztatást kap az iskolai folyamatokról, és lehetőséget biztosít véleményének, javaslatainak megfogalmazására.	
5. Munkaközösségek.....	37
6. Társintézményekkel való együttműködés.....	38
7. Tanórán kívüli foglalkozások rendszere.....	38
Tanulószoza (5–8. évfolyam)	38
Napközi (1–4. évfolyam).....	38
Tehetséggondozás és felzárkóztatás	38
Szakkörök.....	38
Szabadidős tevékenységek.....	39
Versenyek, vetélkedők.....	39
Kirándulások, közművelődési foglalkozások	39
8. Egyéb szolgáltatások.....	39
9. Hit- és vallásoktatás	39
10. Alapfokú művészeti oktatás	39
Ünnepélyek és intézményi rendezvények.....	43
Iskolai szintű rendezvények	43
Diákönkormányzati (DÖK) rendezvények.....	43
Alapítványi rendezvények.....	43
Szülői Munkaközösség (SZMK) rendezvényei.....	44
Nevelőtestületi rendezvények.....	44
Volt diákok találkozói.....	44
Városi szintű részvétel.....	44
10. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	44
11. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	53
1. Alapelvek és célkitűzések.....	53
2. A gyermekvédelem gyakorlati működése az iskolában.....	54
a) Pedagógusok szerepe	54
b) Az osztályfőnök feladatai	54

3. A gyermekvédelmi tevékenység fő feladatai	54
4. Kapcsolattartás, együttműködés külső szervezetekkel	54
5. A gyermekvédelmet támogató iskolai tevékenységek	55
6. A figyelemre nevelés szerepe a gyermekvédelemben.....	55
7. Záró gondolat.....	56
12. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	56
1. A felzárkóztatás és tehetséggondozás lehetőségei	56
2. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek.....	57
3. Az esélyegyenlőség megteremtése.....	57
13. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere	58
Az ellenőrzési, mérési és értékelési rendszer alapelvei	58
A rendszer működtetésének alapelvei.....	59
A partneri elvárások figyelembevétele	59
A rendszer célja és eredménye.....	59
Az ellenőrzés célja és szerepe az intézményi működésben	60
Az ellenőrzés céljai:.....	60
Az ellenőrzés jellemzői:	60
A pedagógiai munka ellenőrzése, értékelése és mérése az intézményben	60
Az ellenőrzés célja.....	60
Az ellenőrzés alapelvei:	60
A pedagógiai tevékenység ellenőrzésének kiemelt feladatai	61
Az ellenőrzés főbb területei	61
A pedagógusok munkájának értékelése.....	61
Az értékelés szempontjai tanítási órák/foglalkozások esetén:	62
A pedagógus tevékenységének komplex értékelési szempontjai:	62
A belső ellenőrzési és értékelési rendszer működése	62
Ellenőrzési formák:	62
Értékelés alapjául szolgáló források:	63
Az értékelés szervezeti rendje	63
Az éves értékelés főbb kritériumai:.....	63
14. A szülők, tanulók, pedagógusok és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	64
A tanulók és a szülők tájékoztatása, az együttműködés formái az iskolában	64
A tanulók tájékoztatása.....	64
A tanuló fejlődéséről szóló tájékoztatás	64
A szülők tájékoztatása	64
A szülő-pedagógus együttműködés formái.....	65
Kapcsolattartás szabályozása.....	65
15. A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje:.....	67
16. Egészségnevelési program.....	67
2. Alapelvek és célkitűzések.....	68

3. Fókuszterületek.....	68
3.1 Kiemelt feladatok.....	68
3.2 A fejlesztés szinterei	68
3.3 Célzott kompetenciák	69
4. Módszerek és munkaformák.....	69
5. Erőforrások	69
Tárgyi feltételek.....	69
Személyi feltételek.....	69
6. Megvalósítás felelősei	69
7. Éves programok és események példák	70
8. Kapcsolattartás a szülőkkel és partnerekkel	70
17. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	79
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja:	79
Kiemelt feladatok az elsősegélynyújtás tanítása során:	79
A megvalósítást támogató intézkedések:	79
18. Drogstratégia.....	80
A drogst stratégia céljai	81
A megvalósítást támogató kapcsolatrendszer	81
Adottságaink a célok megvalósítása szempontjából	82
Források a célok eléréséhez	82
Az életvezetési ismeretek fejlesztésének távlati munkaterve	82
Megvalósítás	83
19. Környezeti nevelési program	83
1. Kiemelt feladatok.....	83
2. A környezeti nevelés közös pedagógiai feladat.....	83
3. A környezeti nevelés főbb tevékenységformái.....	83
A környezeti nevelés fogalma.....	84
Jogszabályi háttér	84
Erőforrások	84
Személyi feltételek.....	84
Anyagi feltételek.....	85
Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok	85
Általános célok és értékek	85
Iskolai hitvallás	85
Hosszú távú pedagógiai célok	86
19.2. Konkrét célok és feladatok	86
Célok:	86
Feladatok:	87
1. Környezetismeret és környezetvédelem.....	87
2. Közösségi és kulturális értékek ápolása.....	87
3. Kapcsolattartás és kommunikáció	87

4. Egészségnevelés	87
19.3. Az iskolai környezet.....	88
A példamutató iskolai környezet fő tényezői	88
Tanulásszervezési és tartalmi keretek.....	88
1. Tanórai keretek	88
2. Tanórán kívüli lehetőségek.....	89
Fő célok:	89
Programtípusok és tevékenységek:.....	89
19.4 Állatbarát iskola cím elnyerése.....	90
IV.HELYI TANTERV	92
Jogszabályi háttér a helyi tantervhez.....	92
Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	92
A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	93
Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	93
A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	94
Tanulási környezet kialakítása	94
Egyénre szabott tanulási lehetőségek és hátránykompenzáció.....	94
A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	98
Jogszabályi háttér	98
A tananyag célja.....	98
A tananyag célcsoportja	99
A tananyag beépülése a nevelés-oktatás folyamatába	99
Tartalmi elemek	99
Módszertani elemek.....	100
Értékelés	100
Elvárható eredmények	100
1. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	100
A kiválasztás szempontjai:.....	101
Jogszabályi háttér és könyvtári ellátás:	101
2. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabálya	102
Etika / Hit- és erkölcstan oktatása (1. osztálytól).....	102
Szabadon választható foglalkozások	102
Pedagógusválasztás szabálya	102
3. Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei:	103
1. Csoportbontás elvei tantárgyanként	103
2. Egyéb foglalkozások szervezése.....	103
4. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	104
Jogszabályi háttér és pedagógiai elkötelezettség.....	104
Alapelveink.....	104
Általános céljaink.....	104
Konkrét feladataink.....	105
Hátránykompenzáló intézkedések.....	105

Folyamatos figyelemmel kísérjük:	106
A képességbontakoztató és integrációs felkészítés elemei.....	106
A program fő elemei:.....	106
A fejlesztés alapelvei és folyamata.....	106
Kompetenciaterületek fejlesztése	107
Mentálhigiénés és prevenciós tevékenységek	108
Mentori rendszer	108
Intézményi feladatok	108
Elvárható eredmények	108
5. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása. 108	
1. szakasz – Az alapozás időszaka (1–4. évfolyam)	109
2. szakasz – Az alapkészségek továbbfejlesztése (5–6. évfolyam)	109
3. szakasz – A tanulási eredményesség megalapozása (7–8. évfolyam).....	109
4. szakasz – Felkészítés a továbbtanulásra és az élethosszig tartó tanulásra (felsőbb évfolyamok / átmenet a középiskolába)	109
Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatai.....	110
A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatai.....	110
Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatai.....	111
6. Kulcskompetenciák fejlesztése	111
6.1. Kommunikációs kompetenciák: idegennyelvi és anyanyelvi kompetencia	111
Kapcsolódó kulcskompetenciák az idegen nyelvi fejlesztésben	112
A pedagógus szerepe a kompetenciafejlesztésben.....	112
Fejlesztési feladatok.....	113
A kompetenciát alkotó ismeretek	114
A kompetenciát alkotó készségek	114
A kompetenciát alkotó attitűdök	114
6.2. Digitális kompetencia fejlesztése	115
A digitális kompetencia fogalma és jelentősége.....	115
Fejlesztési célok és pedagógiai alapelvek	115
Alkalmazási lehetőségek a tantárgyakban	115
Fejlesztési lehetőségek tanórán kívül	116
A vizuális kultúra és a digitális tudás.....	116
Fejlesztő tevékenységek és pedagógiai módszerek.....	116
6.3. Matematikai és gondolkodási kompetenciák fejlesztése	116
A matematikai kompetencia értelmezése	117
A kompetenciafejlesztés pedagógiai céljai.....	117
Tanulási szintek és fejlesztési fókuszok	117
Alsó tagozat (1–4. évfolyam)	117
Felső tagozat (5–8. évfolyam).....	117
Kompetenciafejlesztés az iskolai életben	118
Tehetséggondozás és versenyzés.....	118
6.4. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák	118

Fejlesztési célok.....	118
Módszerek és eszközök.....	119
Kooperatív tanulás.....	119
Érvelés és vita.....	119
Pedagógiai környezet.....	119
Tanulói attitűd fejlesztése	119
Etika / Hit- és erkölcsstan: A tantárgy központi feladata az erkölcsi érzék fejlesztése, az önismeret és társas kapcsolatok tudatosítása, valamint a tanulók érzelmi intelligenciájának és együttélési készségeinek formálása. A fejlesztés fókuszában az individuális nézőpontok kialakítása, a társas viselkedés szabályainak megismerése és elfogadása , valamint ezekhez való alkalmazkodás áll.....	120
Célok:	120
Fejlesztendő képességek:	120
Tartalmak:.....	120
6.5. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái	121
Fejlesztési célok.....	121
Tevékenységformák és módszerek	121
Tanulói attitűdök fejlesztése	122
6.6. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	122
7. A mindennapos iskolai testedzés rendszere iskolánkban	131
8. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	135
Osztályozó vizsga	143
Javítóvizsga	144
Különbözeti vizsga	145
Pótló vizsga	145
Tanulmányok alatti vizsgák rendje	146
Írásbeli vizsgák általános szabályai	146
A szóbeli vizsga általános szabályai	146
Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje	147
A vizsgák helye, ideje és magatartás szabályai	150
Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga	150
A vizsgák eredményének kihirdetése	151
A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása	151
9. Az otthoni /napközis/ tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai:.....	151
10. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	152
11. AZ ÉRTELMI FOGYATÉKOS TANULÓK ISKOLAI FEJLESZTÉSÉNEK ELVEI	153
1. Az értelmi fogyatékos tanulók	153
2. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztése	153

V. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK	159
VI. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	161

I. A MŰKÖDÉS KERETEI

Pedagógiai programunk a helyi sajátosságokat, az iskola hagyományait és bevált pedagógiai gyakorlatát figyelembe véve készült. Alkalmazkodik az aktuális feladatokhoz, a kihívásokhoz és jövőbeli céljainkhoz is.

A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el, és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni. [Nkt. 26. § (1) bek. → Púétv.171.§ (18) bek.].

Törvényi háttér:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről, amely meghatározza a köznevelési intézmény működésének alapfogalmait, feltételeit, kereteit.
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 15/1998. NM rendelet
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2023. évi LII. tv. a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023., 402/2023., Korm. rendelet a Púétv. végrehajtásáról

Intézményünk székhelye és tagintézménye is nyolc évfolyamos általános iskolaként működik. Fő feladatunk a beiskolázási körzetünkben élő gyermekek oktatása és nevelése. Városunk lakossága sokszínű: a családok szociális, anyagi és kulturális helyzete jelentősen eltérő. Nevelő-oktató munkánk során ezért kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű, nehéz körülmények között élő tanulók felzárkóztatására. Ugyanakkor fontos célunk a tehetséges diákok felismerése és gondozása is.

Pedagógusaink arra törekszenek, hogy a hátrányos helyzetből érkező tanulókat sikeresen segítsék a továbbtanulásban. Mindennapi munkájuk során kiemelt szerepet kap a differenciált felzárkóztatás, valamint a tehetséggondozás beépítése a nevelő-oktató tevékenységbe.

II. AZ INTÉZMÉNY

A köznevelési intézmény hivatalos neve: Mindszenti Általános Iskola

Az intézmény címe: 6630 Mindszent, Szabadság tér 2-3.

OM azonosító: 029687

Intézményi egységkód: 003

Szervezeti egység kód: CB0901

Fenntartó neve és székhelye: Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ, 6800 Hódmezővásárhely, Andrásy út 28.

Típusa: általános iskola

Évfolyamok száma: 1-8. évfolyam

Felvehető maximális tanulólétszám: 448 fő

Alaptevékenység: Köznevelési alapfeladatok: általános iskolai nevelés-oktatás: alsó tagozat, felső tagozat

A köznevelési intézmény hivatalos neve: Mindszenti Általános Iskola Dózsa-Telepi Tagintézménye

A tagintézmény címe: 6630 Mindszent, Iskola utca 72-76.

OM azonosító: 029687

Intézményi egységkód: 002

Szervezeti egység kód: CB0902

Fenntartó neve és székhelye: Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ, 6800 Hódmezővásárhely, Andrásy út 28.

Típusa: általános iskola

Évfolyamok száma: 1-8. évfolyam

Felvehető maximális tanulólétszám: 250 fő

Alaptevékenység: Köznevelési alapfeladatok: általános iskolai nevelés-oktatás: alsó tagozat, felső tagozat

1. Tárgyi feltételek

A székhely iskola épülete műemlékjellegű, történelmi hangulatot áraszt. Az épületeket 1904–1905 között emelték, az elmúlt évszázad során pedig többször korszerűsítették, átalakították és bővítették, mindig az aktuális igényekhez és a kor követelményeihez igazodva. Az épületegyüttes kihasználtsága napjainkban is ideális – csakúgy, mint a közel száz éve alapított, azóta szintén többször bővített tagintézményé.

Mindkét feladatellátási hely rendelkezik a szükséges számú tanteremmel, valamint informatika teremmel és iskolai könyvtárral. A székhelyintézmény tornaszobát működtet, emellett a városi sportcsarnok igénybevételével biztosítja a mindennapos testnevelés feltételeit. A tagintézmény saját tornateremmel rendelkezik.

A tantermek többsége okostáblával vagy kivetítővel felszerelt, emellett több interaktív panel is támogatja a korszerű, digitális oktatást. A tagintézményben egy okostanterem is működik, amely lehetőséget biztosít különböző szaktantárgyak szemléletes, változatos oktatására. A tanulók rendelkezésére állnak laptopok, táblagépek, valamint egyéb digitális eszközök.

Iskolai könyvtáraink több ezer kötetes állománnyal büszkélkedhetnek, melyekhez mindkét intézményegység tanulói hozzáférnek. A kölcsönzési lehetőség mellett könyvtári foglalkozásokat és tanórákat is tartunk, amelyek hozzájárulnak az olvasóvá neveléshez.

2. Személyi feltételek

A nevelő-oktató munka ellátásához a személyi feltételek biztosítottak. A mindenkori vezetés figyelemmel kíséri a pedagóguslétszám és -összetétel alakulását, a tanévekhez igazodva tervezi a szakos ellátottságot, és gondoskodik annak biztosításáról.

Tantestületünk tagjai rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken, többek között a differenciálás, a kooperatív tanulásszervezés, a tanulási technikák és a tevékenységközpontú nevelés területén. A kor elvárásainak megfelelően elhivatottak az IKT-eszközök alkalmazásában, módszertani eszköztárukat ezen a téren is folyamatosan fejlesztik.

Pedagógusaink aktívan keresik az önképzési lehetőségeket, a jó gyakorlatok megosztását pedig a kollegialitás és a jó munkahelyi légkör ösztönzi.

A kompetenciafejlesztés során különös figyelmet fordítunk a problémamegoldó, logikai és kritikai gondolkodás, valamint az analízáló és szintetizáló képességek fejlesztésére.

Oktató-nevelő munkánk során kiemelt jelentőségű az egyéni különbségekhez igazodó, személyre szabott módszerek, eszközök és eljárások alkalmazása. Pedagógusaink tudatosan törekednek a gyermekek társas kapcsolatainak fejlesztésére, valamint a család és az iskola közötti hatékony kommunikáció kialakítására. A családokat aktívan bevonjuk a gyermekeket érintő iskolai döntésekbe, ezzel is erősítve a szülők partneri szerepét a nevelési folyamatban.

Az innovatív pedagógiai eszközök és a legújabb módszertani eljárások elsajátítása, illetve tanórai alkalmazása a tantestület egészére vonatkozó elvárás.

Intézményünk vezetése elkötelezett abban, hogy az iskola mint munkahely nyugodt, támogató légkört biztosítson minden dolgozó számára. A tiszteleten és megbecsülésen alapuló szakmai együttműködés minden formáját támogatjuk. Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy az intézményt érintő döntések során minden érdekelt véleménye meghallgatásra kerüljön, és olyan megoldás szülessen, amely az iskola egészének javát szolgálja.

Elengedhetetlen a megfelelő kommunikációs csatornák kiépítése és folyamatos fenntartása a dolgozók, tanulók és családok között. Vezetőink bármikor elérhetők, az információáramlást pedig számos platform és változatos kommunikációs forma segíti.

A tantestület célja az élénk, aktív iskolai élet fenntartása és ösztönzése. Ennek működtetése, mint élő szervezet, a dolgozói közösség közös felelőssége és feladata.

3. Tanulóink

Mindennapi tevékenységeink során arra törekszünk, hogy diákjaink szívesen járjanak iskolába, és aktív részesei legyenek a közösségnek. Fontos számunkra, hogy segítőkészek és elfogadók legyenek egymással szemben, kommunikációjuk pedig nyílt, bátor és őszinte legyen – a helyzetnek megfelelő hangnemben, tiszteletteljesen megfogalmazva.

Célunk, hogy tanulóink megvalósítsák konstruktív ötleteiket, javaslatukat, vigyázzanak az iskola és egymás értékeire, és fontosnak tartsák a szabályok betartását és betartatását. Ismerjék jogaikat és kötelességeiket, és vállaljanak felelősséget tetteikért.

Alapfeladatunk a motiválás: tanulmányaikban kitartásra neveljük őket. Diákjaink szívesen vesznek részt az iskolai programokban, különösen a játékos és mozgásos tevékenységekben. Ugyanakkor sokuk otthoni életrendje, szokásai és időbeosztása kialakulatlan, rendszertelen, gyakran egészségtelen. Ezért kiemelt szerepet kap mindennapi munkánkban az egészségnevelés.

Társas kapcsolataikban meghatározó a barátság és a segítőkészség, ugyanakkor iskolai közösségeinkben is tapasztalható az agresszivitás és a durva, trágár szóhasználat, amely visszaszorítása közös nevelési feladatunk. Szintén jelen van az egyéni szociális és társadalmi különbségekből eredő megkülönböztetés, amely ellen következetesen fellépünk.

Tendenciaként érzékeljük, hogy évről évre nő a magatartási, beilleszkedési és tanulási zavarokkal küzdő tanulók száma. Ők fokozott figyelmet, elfogadást és törődést igényelnek pedagógusainktól és diáktársaiktól egyaránt. A sajátos nevelési igényű, valamint tanulási, beilleszkedési és magatartási problémákkal küzdő gyermekek számára intézményünk többirányú, szakszerű pedagógiai segítséget nyújt. A fejlesztés kis létszámú csoportokban vagy egyéni formában történik.

Nagy hangsúlyt fektetünk a tehetséggondozásra is. Tanulóink között számos tehetséges, jó képességű gyermek található, akik sikeresen képviselik iskolánkat tanulmányi és sportversenyeken. Ezzel egyszerre segítik saját fejlődésüket, és öregbítik intézményünk jó hírét.

Esélyegyenlőségi alapelveink szerint iskolánk minden gyermek számára biztosítja a képességek kibontakoztatásához szükséges pedagógiai feltételeket. Nevelő-oktató munkánk integrált oktatásszervezési keretek között zajlik, így minden gyermek számára elérhetőek intézményünk szolgáltatásai. A gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követjük, a hátrányos helyzetű tanulók fejlesztésében elért eredmények alapján értékeljük munkánk hatékonyságát.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően az osztályok kialakításánál arra törekszünk, hogy különböző szociális, kulturális és tanulási képességű tanulók egy osztályközösségbe kerüljenek. Ez erősíti az integrációt, és elősegíti a heterogén tanulócsoporthoz előnyeinek kihasználását.

A lemorzsolódás megelőzése érdekében iskolánk középiskolára felkészítő programot működtet. Célunk, hogy tanulóink évfolyamvesztés nélkül haladjanak tovább, és minél többen találják meg a számukra legmegfelelőbb középiskolai életpályát. Törekszünk a magas hiányzási arány csökkentésére, valamint a tanulók országos kompetenciaméréseken elért eredményeinek folyamatos javítására.

4. Külső partnerek

4.1. Tanulóink családi, társadalmi háttere

Tanulóink változatos családi, szociális, kulturális és anyagi háttérrel érkeznek intézményünkbe. A családok életkörülményei jelentős hatást gyakorolnak az iskolai életre is. A gyorsan változó családi és társadalmi környezet egyaránt jellemző mind a magyar, mind az etnikai kisebbségekhez tartozó családokra.

Osztályközösségeinkben egyaránt jelen vannak tehetséges tanulók, valamint olyan gyermekek, akik speciális fejlesztést, felzárkóztatást igényelnek. Külön kihívást jelent, hogy a jobb anyagi körülmények között élő és a szegénységi küszöb alatt élő tanulók eltérő igényeit és elvárásait is figyelembe kell venni a pedagógiai munkában.

Kiemelt feladatunk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók sikeres integrációja, támogatása és esélyeik kiegyenlítése.

4.2. Az intézmény külső kapcsolatai

Alapvető fontosságú, hogy intézményünk szoros kapcsolatot ápoljon fenntartójával, hiszen a szakmai irányítás és támogatás az iskola működésének alapját jelenti.

A tanulási problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő, valamint pszichológusi vagy logopédiai ellátásra szoruló gyermekek számára a pedagógiai szakszolgálatok biztosítanak

segítséget. A fejlesztő munkához pontos, részletes szakvéleményt nyújtanak, amely támogatja a célzott pedagógiai beavatkozást.

Aktív munkakapcsolatot ápolunk a város óvodáival. Az óvodás gyermekek és szüleik számára iskolanyitogató programokat szervezünk, például a Liba-nap, nyílt tanítási napok, valamint az óvoda-iskola átmenetet segítő foglalkozások keretében. E programok célja, hogy az iskola nyitott, befogadó intézményként jelenjen meg már az iskolakezdés előtt.

Tanulóink zenei műveltségének fejlesztését segíti a Hódmezővásárhelyi Péczely Attila Alapfokú Művészetoktatási Intézmény kihelyezett tagozata, amely szolfézs, furulya, fuvola, zongora és ütőhangszeres oktatást kínál. Emellett alsó tagozaton táncoktatás is zajlik a SZILVER Alapfokú Művészeti Iskola szervezésében.

Iskolánk egyedi profiljához tartozik a pályaválasztást támogató program, amelynek keretében együttműködést alakítottunk ki több megyei és megyén kívüli középiskolával. Részt veszünk az általuk szervezett pályaválasztási rendezvényeken, és vendégül látjuk képviselőiket saját „Pályaválasztási Börzénken”, ahol a szülők és tanulók kérdéseikre is választ kapnak.

Hagyományosan jó kapcsolatot ápolunk a Keller Lajos Városi Könyvtár és Kulturális Központ munkatársaival. Rendszeres ifjúsági programjaik gyermekeink művelődését és szórakozását szolgálják. Diákjaink rendszeresen részt vesznek rendezvényeiken.

Fontos partnereink a tanulók testi-lelki egészségét támogató szervezetek: az iskolaorvosi, fogorvosi, védőnői és családsegítő szolgálatok. E szervezetekkel napi szintű kapcsolatot tartunk fenn, és együttműködésünk jelentős mértékben hozzájárul a tanulók jólétéhez és fejlődéséhez.

A nyilvánosság biztosítása érdekében intézményi eseményeinkről, eredményeinkről rendszeresen beszámol a helyi média: televízió, rádió, nyomtatott sajtó és online közösségi felületek is.

Részt veszünk a **Lázár Ervin Program (LEP)** keretében szervezett kulturális rendezvényeken, valamint a **Határtalanul!** programban is, amely a tanulók határon túli magyar közösségekkel való kapcsolatát erősíti.

III. NEVELÉSI PROGRAM

1. Munkarend

Az iskola működési rendje, a tanév szervezése

Az adott tanév rendjét minden esetben a mindenkor hatályos jogszabályok alapján alakítjuk ki. Az intézmény működésének belső szabályait a nevelőtestület által elfogadott éves munkaterv rögzíti. A tanév előkészítésére augusztus utolsó hetében, illetve a tanévnyitó értekezleten kerül sor.

Az iskola reggeli ügyeletet biztosít: a székhelyintézményben 7.00 órától, a tagintézményben 7.15 órától. A tanítás egységesen 7.45 órakor kezdődik. Az intézményi rend részletes szabályait a házirend tartalmazza.

A délutáni foglalkozások fő szabály szerint 16.00 óráig tartanak. A tanulók felügyeletéről ezt követően is gondoskodunk, egészen 18.00 óráig.

Az iskolai szorgalmi év szeptember 1-jétől június közepéig tart. Az első félév január közepén zárul, melyet félévi nevelőtestületi értekezlet követ. A tanév végén osztályozó és évzáró nevelőtestületi értekezletet tartunk, ahol értékeljük az éves munka eredményeit.

Az iskola évente a tanév rendjében meghatározott tanítás nélküli munkanap felhasználásáról a vezetőség és a Diákönkormányzat (DÖK) javaslata alapján a nevelőtestület hoz döntést.

2. Tanulószoa

Az 5–8. évfolyamon tanulószobai foglalkozást biztosítunk 12:30-tól 15:30-ig.

A tízórai elfogyasztására az első és a második szünetben kerül sor az iskola ebédlőjében. Az ebédeltetés folyamatosan zajlik 11:35 és 13:30 között, pedagógusok felügyelete mellett.

3. Napközi

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően – szülői igény esetén – tanítási napokon az 1–4. évfolyamon napközis ellátást biztosítunk.

A székhelyintézményben évfolyamonként legalább egy napközis csoport működik. A tagintézményben – a tanulói létszámtól függően – összevont csoportokat szervezünk: az 1–2. és a 3–4. évfolyamon egy-egy csoportban.

Az önálló tanulás a napköziben tanítói irányítással, tervezett keretek között valósul meg.

4. Délutáni elfoglaltságok

A székhelyintézményben és tagintézményében összesen két könyvtár működik, melyek együttesen több mint ötezer kötettel állnak a diákok és pedagógusok rendelkezésére tanítási időben. A kölcsönzés a könyvtáros által meghatározott időpontokban történik minden tanítási napon. A könyvtárak lehetőséget biztosítanak könyvtári órák megtartására is.

A szülői igényfelmérés alapján tanulóink hittan vagy etika tantárgyat választanak.

Iskolánkban a Péczely Attila Alapfokú Művészeti Iskola kihelyezett tagozatai működnek (furulya, fuvola, zongora, ütős hangszerek, színjáték), ahol a hangszeres oktatás mellett szolfézskepzést is biztosítanak. A SZILVER Alapfokú Művészeti Iskola pedig társastánc-oktatást végez az alsó tagozatos tanulók számára.

Az iskolai nevelő-oktató munka szerves részét képezik a tanórán kívüli foglalkozások, amelyek lehetőséget biztosítanak a tehetséggondozásra, a felzárkóztatásra, valamint a tanulók érdeklődésének és képességeinek szélesebb körű kibontakoztatására. Ezek a tevékenységek a szakkörök, tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások keretében valósulnak meg.

Intézményünkben az alábbi tanórán kívüli programok működnek:

- **Angol nyelvi szakkör** – az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése, nyelvvizsgára való előkészítés.

- **Kórusfoglalkozás** – zenei tehetséggondozás, közösségi élmény, iskolai és külsős fellépésekre való felkészítés.
- **KEVE-program** – (Képességfejlesztő és Vizuális Eszközökkel támogatott) pedagógiai módszertan alapján működő komplex fejlesztő foglalkozás.
- **Zöldőr program** (alsó tagozat) – környezettudatos szemléletformálás játékos formában.
- **Sakkpalota** – logikai készségek, stratégiai gondolkodás fejlesztése alsó tagozatos tanulók számára.
- **Darts matek** – a matematikai kompetenciák fejlesztése élménypedagógiai módszerekkel.
- **Ultimate frizbi** - érintésmentes csapatsport, amit egy repülő koronggal (frizbivel) játszanak. A játék ötvözi a labdarúgás, a kosárlabda és az amerikai foci elemeit – de minden futás, testi kontaktus és bíró nélkül!

Ezen kívül a **délutáni sportfoglalkozások** és más **tehetséggondozó órák** keretében rendszeres **versenyfelkészítés** is zajlik, amelynek célja a tanulók képességeinek kibontakoztatása, iskolánk külső megmérettetéseken való sikeres szereplésének elősegítése.

A tanulók és szüleik számára lehetőséget biztosítunk pedagógusainkkal való konzultációra, igény szerint személyesen vagy digitális kommunikációs csatornákon keresztül.

Szociális típusú szolgáltatásaink:

- Étkeztetés térítési díj ellenében;
- Reggeli és délutáni ügyelet;
- Egészségügyi szűrések és vizsgálatok (védőnői ellátás, fogászati vizsgálatok stb.).

5. Az iskola képzési rendje

5.1. A képzési idő, képzés jellemzői, a felvétel és átvétel rendje

A képzés időtartama:

A Mindszenti Általános Iskolában alapfokú általános képzés-folyik 1-8. évfolyamon.

A felvétel és átvétel rendje:

- A Nkt 50.§ (6) alapján köteles intézményünk felvenni azt a tanköteles korú gyermeket, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola körzetében van.

Felvételi eljárás és iskolaváltás rendje

A jelentkezés elutasítása esetén a szülő a *nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény* (Nkt.) 37. § (2)–(3) bekezdése alapján a döntés kézhezvételétől számított **15 napon belül kérelmet nyújthat be** a Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ igazgatójához.

A további felvétel során előnyt élveznek:

- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók,
- a sajátos nevelési igényű tanulók,
- a különleges helyzetű tanulók (pl. szülője vagy testvére tartósan beteg, fogyatékossággal él),
- azok a tanulók, akiknek testvére az intézmény tanulója,
- valamint akiknek szülője munkáltatói igazolás alapján az iskola körzetében dolgozik.

Iskolaváltási kérelmet a szülő az iskola igazgatójához nyújthat be. A kérelemnek tartalmaznia kell:

- a tanuló által jelenleg látogatott intézmény és osztály megnevezését,
- a választott köznevelési intézmény megjelölését,
- az iskolaváltás indoklását,
- valamint mellékelni kell a szülők és a gyermek lakcímét igazoló hatósági igazolványok másolatát.

A kérelem benyújtásának helye:

- **Tankerületen belül:** a gyermek jelenlegi iskolájában kell leadni a kérelmet,

- **Tankerületen kívülről történő átiratkozás esetén:** a célként megjelölt intézményhez kell benyújtani.

Ha az iskola helyhiány miatt nem tudja felvenni az összes jelentkezőt, akkor nyilvános sorsolás útján dönt. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja. (20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet 40.§ (3))

5.2. Osztályba sorolás, csoportba sorolás és csoportképzés

Beiskolázási terület és tanulók osztályba sorolása

Iskolánk beiskolázási körzetéhez a fenntartó által meghatározott területen élő tanulók tartoznak. Az osztályok kialakításakor az iskolavezetés a szülők és a leendő tanítók véleményének figyelembevételével dönt. Kiemelt szempont, hogy az osztályok összetétele kiegyensúlyozott legyen, különösen a tanulási, magatartási vagy beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermekek azonos arányú elosztására törekszünk.

Tanórán kívüli foglalkozások

Egyéni diákkezdeményezésre tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök szervezhetők, amelyek minden esetben az érdeklődők részvételi szándékán alapulnak. A foglalkozások elindítása a létszám és a szakmai lehetőségek függvénye.

5.3. A képzés szakaszai

Alsó tagozat: 1-4. évfolyam

Felső tagozat: 5-8. évfolyam

Az alsó és felső tagozat oktatási rendje

Az alsó tagozatban (1–4. évfolyam) a tanítók – a tanulócsoport sajátosságait figyelembe véve, az iskolavezetés egyetértésével – szabadon választhatják meg az alkalmazott módszertant. A legfontosabb cél az írás-, olvasás- és számolási alapkészségek elsajátíttatása, ezek eszközszintre emelése. Kiemelt feladat a számolás az osztályfoknak megfelelő számkörben, az alpműveletek elsajátítása, valamint az alapvető jártasságok, készségek és kulcskompetenciák megalapozása és fejlesztése. Az alsó tagozaton osztálytanítók vezetnek az osztályokat, az idegen nyelvet szaktanárok tanítják.

A felső tagozaton (5–8. évfolyam) a nevelés-oktatás szaktanárok által történik. Alapvető feladat a tanulási technikák elsajátítása, az ismeretek rendszerezett visszaadásának gyakorlása, a lényegkiemelő képesség és az összefüggések felismerésének fejlesztése. Fontos cél továbbá a tanulók pályaválasztásának tudatos előkészítése, valamint a tanulói kompetenciák célzott fejlesztése.

6. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

6.1. Alapelvek, értékek

A nevelő-oktató munka alapelvei és gyakorlata

Intézményünk nevelő-oktató munkájának alapfeladata a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztése, valamint ismereteik, képességeik és készségeik megalapozása és folyamatos bővítése. Kiemelt figyelmet fordítunk a testi és lelki egészség megőrzésére és fejlesztésére, amely nevelőmunkánk minden területén, az életkori sajátosságok és az egyéni szükségletek figyelembevételével komplex módon van jelen.

Pedagógiai gyakorlatunkban a tevékenység-központúságot, a tapasztalati tanulást és az élményszerzést helyezzük előtérbe. Törekszünk egy olyan nyugodt, biztonságos és bizalomteljes iskolai légkör kialakítására, ahol gyermek és felnőtt kölcsönös tisztelettel fordul egymás felé, és ahol a tanulók minden helyzetben számíthatnak pedagógusaik támogatására.

A diákokkal szembeni elvárásaink világosak, érthetőek és teljesíthetőek, melyeket előzetesen ismertetünk, és következetesen érvényesítünk. A pedagógus vezető, irányító szerepet tölt be a tanulási folyamatban, miközben ösztönzi a tanulókat az önálló gondolkodásra, aktív cselekvésre, véleményformálásra és kritikai észrevételek megfogalmazására.

Kompetenciaalapú fejlesztéssel tanulóinkat önálló ismeretszerzésre és a mindennapi életben hasznos készségek elsajátítására ösztönözzük. Az alapkészségek – különösen az anyanyelvi, matematikai és digitális kompetenciák – fejlesztését minden tantárgy tanóráján célzottan végezzük, törekedve a legkorszerűbb módszerek és technikai eszközök alkalmazására.

Az eltérő szociális és társadalmi háttérből érkező tanulók közötti különbségek mérséklése érdekében egységes szokás- és szabályrendszert alakítunk ki. Osztályközösségeink erősítésében hangsúlyos szerepet kap a társas kapcsolatok fejlesztése, a tolerancia, az empátia, az önismeret, valamint az identitástudat kialakítása.

A tanórán kívüli, délutáni foglalkozások keretében a tehetséggondozás és a felzárkóztatás egyaránt kiemelt szerepet kap. E foglalkozások élményalapú tanulást biztosítanak, hozzájárulva a tanulók motiváltságához és sikerélményéhez.

Az esélyegyenlőség biztosítása alapelvünk: a tanulók személyiségét tiszteletben tartjuk, és lehetőséget biztosítunk számukra az iskolai életüket érintő döntésekbe való bekapcsolódásra. Oktatási tevékenységünk során figyelembe vesszük egyéni képességeiket és haladási tempójukat.

6.2. Nevelő-oktató munkánk céljai, alapelvei a személyiségfejlesztés szolgálatában

Az intézményben folyó nevelő-oktató munka során törekszünk arra, hogy kitűzött céljaink a lehető legnagyobb arányban megvalósuljanak. Pedagógusi hivatásunk alapvető célja, hogy a ránk bízott gyermekek személyiségének minél teljesebb kibontakozását támogassuk.

Személyiségfejlesztő munkánk fő irányai az alábbiak:

- az értelem és az érzelem fejlesztése;
- az önállóság, az önismeret és a felelősségtudat kialakítása;
- az együttműködési és kommunikációs készségek erősítése;
- a társas kapcsolatokban való eligazodás képességeinek fejlesztése;

- olyan személyiségformálás, amely elősegíti, hogy tanulóink véleményüket bátran vállalják, tetteikért felelősséget érezzenek, és tiszteljék saját és társaik jogait, kötelezettségeit.

Alapértékeink közé tartozik a **becsületesség, a megbízhatóság és az önzetlenség**. Célunk továbbá, hogy diákjainkban kialakuljon az **élethosszig tartó tanulás igénye, a munkafegyelem, a rendszeresség, a belső motiváció és a precíz munkavégzés iránti elkötelezettség**.

Általános pedagógiai célként fogalmazzuk meg az **egészséges életmódra nevelést**, mely magában foglalja:

- a higiénés szokások kialakítását,
- a mozgás iránti igény erősítését,
- a testi-lelki egészség megőrzésére való törekvést,
- valamint a környezet- és természetvédelemre való tudatos nevelést.

Kiemelt feladatunknak tekintjük a **nemzeti identitástudat megalapozását** is. E cél jegyében törekszünk tanítványainkban elmélyíteni a **népszokások és hagyományok ismeretét**, valamint a **történelmi múlt és elődeink tiszteletét**, amelyek szerves részei a hazaszeretetre nevelésnek és a társadalmi felelősségérzet kialakításának.

6.3. Feladatok

Iskolánk pedagógiai munkájának meghatározó eleme a **személyiségközpontú szemlélet**. Előtérbe helyezzük a **munka és a teljesítmény értékelését**, az **élet és az egészség**, valamint a **nemzeti és kulturális értékek tiszteletét**, továbbá a **felelősségvállalást önmagunk és mások iránt**.

A tanulók értékes, tudatos emberré válását célzó nevelőmunka középpontjában a **képességfejlesztés** áll, amely során kiemelt hangsúlyt kap:

- a **másság elfogadása és kezelése**,
- a **szociális érzékenység**,

- az **autonómia**,
- a **tolerancia**,
- a **hitelesség**,
- az **érzelmi stabilitás**,
- az **önkontroll**,
- a **kreativitás**,
- az **önművelés** iránti igény,
- valamint az **élethosszig tartó tanulásra való nyitottság**.

Fejlesztendő területeink közé tartozik továbbá:

- a **kommunikációs készségek tudatos fejlesztése**,
- az **önfejlesztés iránti belső motiváció erősítése**,
- valamint az **egyéni és közösségi identitástudat elmélyítése**.

A pedagógus feladatai

A pedagógus munkaköri feladatait a vonatkozó jogszabályok, különösen a köznevelési törvény és a munkáltató által kiadott egyéni munkaköri leírás tartalmazza. Feladatkörük ellátása során a pedagógusok kötelesek a vonatkozó jogszabályokat, szakmai irányelveket és intézményi elvárásokat betartani.

A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, személyiségük és egyéni képességeik sokoldalú fejlesztése. Oktatási tevékenységét a Nemzeti alaptanterv és a kerettanterv előírásai, illetve – sajátos nevelési igényű tanulók esetén – az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével végzi. Munkája során titoktartási kötelezettségének minden esetben eleget tesz.

Tanítóink, tanáraink minden tanév elején tanmenetet készítenek, melyet a szakmai vezető jóváhagyását követően használnak. A tanítási órákat és a tanórán kívüli foglalkozásokat a pedagógiai programban rögzített céloknak megfelelően tartják meg. A tanulók érdeklődésének felkeltése és a tanulási motiváció erősítése érdekében szemléltető, illetve kísérleti eszközöket alkalmaznak.

A pedagógus az ismeretanyag közvetítése során tárgyilagos és sokoldalú megközelítést alkalmaz, óráin változatos pedagógiai módszereket, differenciált tanulásszervezési eljárásokat használ. A hátrányos helyzetű tanulók felzárkózását kiemelten támogatja, szükség esetén szakértői vizsgálatot kezdeményez. A tehetséges tanulókat segíti kibontakozásukban, versenyeken való részvételüket szervezi, támogatja. A tanulók teljesítményét rendszeresen értékeli, visszajelzést ad munkájukról.

Kiemelt figyelmet fordít a tanulók testi épségének megóvására, erkölcsi védelmére és a balesetek megelőzésére. Baleset, illetve annak gyanúja esetén haladéktalanul intézkedik a szükséges lépések megtételéről.

Kapcsolatot tart a szülőkkel, részt vesz szülői értekezleteken, fogadóórákon. A szülőket rendszeresen tájékoztatja a tantervi követelményekről, a tanulók fejlődéséről és az iskolai elvárásokról.

Részt vesz az intézményi dokumentumok – például a pedagógiai program, szervezeti és működési szabályzat – elkészítésében, felülvizsgálatában. Naprakészen vezeti az adminisztrációs nyilvántartásokat (pl. KRÉTA), rögzíti a tanulói érdemjegyeket, vezeti a munkaidő-nyilvántartást, szükség esetén adatot szolgáltat statisztikai célra.

Együttműködik az osztályfőnökökkel, javaslatot tesz a tanulók magatartásának és szorgalmának értékelésére. Részt vesz az intézményi ünnepek, programok, értekezletek szervezésében, lebonyolításában, valamint támogatja a Diákönkormányzat (DÖK) és a Szülői Munkaközösség (SZMK) munkáját.

Beosztásának megfelelően ellátja az óráközi és étkezési ügyeket, eseti helyettesítéseket, valamint közreműködik az iskolai mérések lebonyolításában. Aktív résztvevője az osztályozó és egyéb vizsgák megszervezésének és lebonyolításának.

Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt az igazgató bízta meg. Feladatainak részletes leírását egyéni munkaköri leírása tartalmazza. Az osztályfőnök nevelő-oktató tevékenységét az iskola pedagógiai programja és éves munkaterve alapján végzi.

Az 5–8. évfolyamon az osztályfőnök tanmenetet készít az osztályfőnöki órákra, amely a közösségfejlesztést, személyiségformálást, pályaorientációt, a társadalmi beilleszkedést és a prevenciós témaköröket szolgálja.

Nevelő-oktató munkája során az osztályfőnök:

- Koordinálja és szervezi az osztály iskolai életét, fejleszti a tanulói közösséget, segíti a közösség összetartását, irányítja az osztályban folyó nevelési folyamatokat.
- Figyelemmel kíséri a tanulók személyiségfejlődését, támogatja testi-lelki egészségük megőrzését és fejlődését.
- Együttműködik az osztályban tanító pedagógusokkal, összehangolja munkájukat, szükség esetén órát látogat.
- Rendszeres kapcsolatot tart a tanulók szüleivel: szülői értekezleteket, fogadóórákat tart, szükség esetén családlátogatást végez, tájékozódik a tanulók családi, szociális körülményeiről.

Gyermekevédelmi és egyéni tanulótámogató tevékenysége:

- Ellátja a gyermekevédelmi jelzőrendszeri feladatokat, kapcsolatot tart a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók iskolai előrehaladását, együttműködik a fejlesztőpedagógussal, gyógypedagógussal.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését, pályaválasztásukat segíti, különösen a 8. évfolyamon.

Tanulmányi és értékelési feladatai:

- Folyamatosan figyelemmel kíséri az osztály tanulmányi eredményeit.
- Havonta javaslatot tesz a tanulók magatartásának és szorgalmának érdemjeggyel történő értékelésére az osztályban tanító pedagógusok véleménye alapján.
- Az első félév és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás- és szorgalomjegyeire, illetve dicséretre, jutalmazásra.

Közösségépítés és diákélet szervezése:

- Év elején ismerteti a tanév rendjét, valamint az osztályra vonatkozó választható szabadidős tevékenységeket.
- Biztosítja a DÖK-képviselők megválasztását (2. évfolyamtól).
- Programokat szervez a közösségépítés, az osztály összetartozásának erősítése érdekében.
- Felkészíti, kíséri az osztályt az iskolai rendezvényekre, ünnepségekre, orvosi vizsgálatokra.
- Figyelmet fordít a tanterem rendjére, dekorációjára, valamint a környezettudatosság fejlesztésére.

Adminisztratív és szervezési feladatai:

- Naprakészen vezeti a KRÉTA rendszerben az osztályra vonatkozó tanügyi dokumentumokat, rögzíti a hiányzásokat, igazolásokat.
- Értesíti a szülőket az igazolatlan hiányzásokról.
- Elkészíti a féléves és év végi osztálystatisztikát, osztályfőnöki beszámolót.
- Kitölti a bizonyítványokat, anyakönyvet, továbbtanulással kapcsolatos dokumentumokat, valamint a szakértői vizsgálatokhoz szükséges iratokat.
- Segíti a kompetenciamérés lebonyolítását.

Tanévkezdési teendők:

- Az első tanítási napon ismerteti a Házirendet, az osztályra vonatkozó programokat, elvégzi a baleset- és tűzvédelmi oktatást.

Kapcsolattartás és együttműködés:

- Támogatja az SZMK és a DÖK munkáját, kapcsolatot tart a segítő szakemberekkel és partnerekkel.
- Részt vesz az iskolai nevelő-oktató munkaközösségi és intézményi szintű folyamataiban.

6.4. A nevelési célok megvalósulásának értékelése

Nevelő-oktató munkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha iskolánk végzős tanulóinak döntő többsége a nyolcadik évfolyam végére:

- minden tantárgyból megfelel az **alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben** meghatározott továbbhaladás feltételeinek,
- rendelkezik olyan **biztos és bővíthető ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal**, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középfokú iskolák elvárásainak megfeleljen,
- ismeri és betartja a **kulturált viselkedés**, az **emberi kapcsolatok** és a **közösségi együttélés** alapvető normáit, viselkedési és magatartásformáit.

A nevelési célok megvalósulásának **ellenőrzése és értékelése az intézményvezetés feladata**, amelyre minden tanév végén, a **tanévzáró értekezlet keretében kerül sor**.

6.5. Az eszközválasztás szempontjai és a nevelési eszközrendszer elemei

Az eszközök kiválasztásánál kiemelten fontos szempont, hogy azok **tervezhetőek, mérhetőek és a megvalósulásuk ellenőrizhető legyen**.

Az óvoda–iskola átmenet támogatása során az eszközválasztásnál törekedni kell:

- az óvodai szokásrendszer figyelembevételére,
- iskolai foglalkozások szervezésére óvodások számára (iskolaelőkészítő programok),
- a tanulókhöz való személyes kötődés kialakítására,
- közösen tervezett és szervezett tevékenységek biztosítására,
- arra, hogy minden iskolai tevékenységet hasson át a **játék és a játékosság**,
- a szülő–pedagógus együttműködés erősítésére a gyermek érdekeit szem előtt tartva.

Az iskola nevelési eszközrendszerének főbb elemei:

- személyes és csoportos kommunikáció,
- pozitív pszichológiai hatások érvényesítése,
- tesztek, korszerű mérőeszközök alkalmazása,
- modellnyújtás, szerepjáték, modellezés,

- önismereti tréningek, mentálhigiénés programok,
- egészségnevelő projektek,
- a köznevelési törvényben rögzített tanulói jogok és kötelezettségek rendszere,
- az iskola értékelési és ellenőrzési rendszere,
- az interkulturális nevelés társadalmi integrációt elősegítő hatása,
- közösségi programok szervezése,
- a multimédiás eszközök nyújtotta lehetőségek kihasználása,
- a tantárgyi rendszer módszertani és tartalmi megújítása személyiségfejlesztő céllal,
- a szociális és kulturális hátrányok kompenzálását célzó programok,
- a szülőkkel való kapcsolattartás rendszeres és sokoldalú formái,
- együttműködés társszervezetekkel és egyéb partnerekkel.

6.6. Iskolánk pedagógusai által alkalmazott direkt és indirekt nevelési eljárások

Kompetenciaalapú nevelés és nevelési módszereink az intézményben

Intézményünk nevelő-oktató munkáját a **kompetenciaalapú nevelés** hatja át, amely a tanulók személyiségének fejlesztésére, kulcskompetenciáik kibontakoztatására és a gyakorlati életben hasznosítható tudás megszerzésére irányul. Ennek jegyében a mindennapi pedagógiai munkát átszövi:

- a **tanulás tanulásának** képessége,
- az **önálló ismeretszerzés** és a tanulási folyamat megszervezése,
- a **projektszemléletű oktatás**,
- az **együttműködési képesség** és **csapatmunka** fejlesztése,
- a **kritikus gondolkodás** és **reflexió** ösztönzése,
- valamint az **önállóságra nevelés** minden területen.

Nevelési módszereink rendszere

Pedagógiai munkánk során különféle nevelési módszereket alkalmazunk, amelyek a kívánt attitűdök, viselkedésformák és személyiségjegyek kialakítását szolgálják. Ezek a módszerek **direkt (közvetlen)** és **indirekt (közvetett)** formában érvényesülnek:

1. Szokáskialakítást célzó módszerek

- **Direkt (közvetlen):**

- követelés
- gyakoroltatás
- segítségadás
- ellenőrzés
- ösztönzés

- **Indirekt (közvetett):**

- a tanulói közösségek tevékenységeinek megszervezése
- iskolai, osztályközösségi hagyományok kialakítása

2. Magatartási minták közvetítését célzó módszerek

- **Direkt:**

- elbeszélés
- bemutatás
- a pedagógus saját példamutatása

- **Indirekt:**

- a nevelő részvétele közösségi tevékenységekben
- követendő viselkedésminták kiemelése a közösségi események során

3. Tudatosítást célzó módszerek

- **Direkt:**

- magyarázat
- beszélgetés
- közös elemzés

- **Indirekt:**

- felvilágosító tevékenységek (pl. projektek, osztályfőnöki témák)
- vita, érvelés gyakorlása tanórai és tanórán kívüli keretek között

Nevelőmunkánk során e módszereket a tanulók életkori sajátosságaihoz, szociális háttéréhez, egyéni szükségleteihez igazítva alkalmazzuk, elősegítve ezzel a személyiség sokoldalú fejlődését és a közösségi értékek megerősödését.

7. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Pedagógusaink személyiségfejlődésének támogatása kiemelt célunk, hiszen a nevelő-oktató munka hatékonysága alapvetően a pedagógusok szemléletétől, módszertani kultúrájától és attitűdjeitől függ. Ennek érdekében törekszünk az alábbi attitűdök és készségek erősítésére:

- A **hatékonyabb nevelésképeség** tudatos fejlesztése;
- **Együttműködésen alapuló kapcsolatok** kialakítása és fenntartása a tanulókkal, kollégákkal, szülőkkel;
- **Korszerű, alapos felkészülés** a foglalkozásokra, a tanulók életkori és fejlettségi szintjéhez igazítva;
- Az **IKT-eszközök tudatos integrálása** a tanítási folyamatba;
- A **gyermekcentrikus szemlélet** érvényesítése;
- Nyitottság az **innovatív módszertani lehetőségek** iránt;
- A tanulók számára **biztonságot nyújtó társas tér** kialakítása az iskolában;
- A fejlesztés **speciális lehetőségeinek felismerése**, és a tanulók személyiségformálásában való aktív, folyamatos jelenlét;
- **Oktató és ismeretátadó funkció** mellett a tanulók **problémamegoldó, konfliktuskezelő, megterhelés- és stressztűrő képességeinek** fejlesztése;
- A tanulók **személyiségi erejének és mentális egészségének támogatása**.

Pedagógiai tevékenységünk középpontjában a tanuló áll.

Az intézményi nevelő-oktató munka középpontjában a tanulók **tudásának, képességeinek és személyiségének** folyamatos fejlődése áll. Tudatában vagyunk annak, hogy a nevelés színtere nem kizárólag az iskola, hanem a társadalom más fórumai is. Azonban a tanítási óra marad a személyiségfejlesztés **elsődleges színtere**, különösen a hosszabb tanulási folyamatba ágyazottan.

A tanítási órák szervezésében előnyben részesítjük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek:

- a tanulók **aktív részvételét** ösztönzik;
- **motiváltságukat erősítik**;

- biztosítják a **cselekvés általi tanulást**.

A nevelő-oktató munkában törekszünk arra, hogy:

- a pedagógusok munkája **alkalmazkodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez és képességeihez**;
- az egyéni különbségekhez illeszkedő **differenciált munkaformákat** alkalmazzanak;
- az **önálló és csoportos tanulási tevékenységek** széles körben érvényesüljenek, különösen ismételés és gyakorlás során.

A tanulók egyéni fejlesztését **gyógypedagógusok és fejlesztő pedagógusok** segítik, munkájukat rendszeres konzultáció és szakmai együttműködés kíséri.

A tanulói személyiségfejlődés támogatása

A gyermek életének egyik meghatározó időszaka az iskolába lépés. Ebben az időszakban különös figyelmet fordítunk:

- az **intellektuális és érzelmi tulajdonságok** formálására,
- a gyermek **önmagához, társaihoz és az iskolához** való viszonyának kialakítására.

Az **óvoda–iskola átmenet** támogatása során:

- szoros együttműködést alakítunk ki az óvodai nevelőkkel;
- **csoportos foglalkozásokat** szervezünk a leendő első osztályosoknak;
- az első évfolyam indulásakor **kötetlen napirendet** biztosítunk, a közösségi élet és a játék előtérbe helyezésével;
- az **óvodai szokásrendszer továbbfejlesztésével** alakítjuk ki az iskolai napirendet.

Nevelési céljaink és alapelveink

Nevelési tevékenységünk célja, hogy a tanulóknak kialakuljon:

- a **szociális érzékenység, a másság elfogadása**;
- a **konfliktusok békés megoldásának képessége**;
- a **kulturált együttélés iránti igény**;
- az **önállóság és felelősségvállalás**;

- a segítőkész magatartás;
- az erkölcsi, értelmi, érzelmi, közösségi, nemzeti és állampolgári értékek tisztelete;
- az egészséges életmód és munkafegyelem iránti elkötelezettség.

8. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az intézményben működő közösségek szerepe a nevelő-oktató munkában

Intézményünk nevelő-oktató munkájának egyik alapvető pillére a közösségben és közösség által történő nevelés. Kiemelt figyelmet fordítunk a pedagógusok, gyermekek, osztályok és csoportok közötti kapcsolatrendszer tudatos fejlesztésére. A közösségi nevelés célja, hogy a tanulók megtapasztalják az együttműködés, a felelősségvállalás, a közös értékteremtés élményét, és ezáltal fejlődjenek szociális kompetenciáik, érzelmi intelligenciájuk, közösségi érzékük.

Kiemelt nevelési célok és feladatok a közösségi élet szervezésében

1. Aktív részvétel tudatosan tervezett tevékenységekben

A nevelési folyamat hatékonyságának növelése érdekében kiemelt célunk, hogy a gyermekek ne csupán passzív résztvevői, hanem aktív alakítói legyenek az iskolai életnek:

- A **tantárgyi órák**, szakkörök és csoportfoglalkozások során a **hon- és népismeret** beépítése lehetőséget teremt a tanulók természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív viszonyának kialakítására.
- A **kirándulások, múzeumlátogatások, színházi előadások** lehetőséget adnak a természet és a kultúra értékeinek felfedezésére, egymás figyelmeztetésére a kulturált viselkedésre.
- A **kulturális sokszínűség elfogadása** érdekében megismertetjük a tanulókat más népek szokásaival, életmódjával, ezzel is elősegítve a másság iránti nyitottság és megértés kialakulását.

2. Összehangolt cselekvés és az értékelés képessége

A közös célok megvalósításához szükséges az együttműködés képességének fejlesztése, valamint az önreflexió és önértékelés gyakorlása:

- A **diákönkormányzat** és a **szülői munkaközösség** közös szervezésében zajló programok (pl. papír- vagy műanyag hulladék-gyűjtés, jótékonysági rendezvények) hozzájárulnak az iskola közösségi értékeinek gyarapításához (pl. könyvtárfejlesztés, kirándulások támogatása).
- A **tantermek, közösségi terek és az udvar szépítése, értékeinek megóvása** fejleszti a tanulók környezettudatosságát, esztétikai érzékét és felelősségtudatát.

3. A közösségi magatartás fejlődésének életkori sajátosságaihoz való igazodás

A nevelők feladata, hogy a közösségek irányítása során alkalmazkodjanak a tanulók életkori sajátosságaihoz, közösségi viselkedésük alakulásához:

- A **kommunikációs kultúra fejlesztésének** egyik formája az, amikor a tanuló saját és társai teljesítményét értékeli, véleményét megfogalmazza, érveit kifejti, álláspontját megvédi – mindezt konstruktív keretek között.
- A közösségek **saját arculatának és hagyományainak** kialakítása hozzájárul az összetartozás érzésének megerősítéséhez, a közösségi identitás formálásához.
- Az **ünnepségek és megemlékezések** tartalmi és formai megvalósítása erősíti az iskolához való kötődést, az intézményi közösséghez tartozás tudatát.

9. Hagyományok

Az intézmény közösségi életének szervezése, partnerkapcsolatok, együttműködések

1. Diákönkormányzat (DÖK)

Iskolánkban évek óta aktívan működik a Diákönkormányzat, amely fontos szerepet játszik a tanulói érdekképviselés és a közösségi élet szervezésében. Évente két alkalommal – ősszel és tavasszal – **hulladékgyűjtést** szervez, ezzel is erősítve a tanulók környezettudatosságát. A **Diákparlament** minden tanévben kétszer ülésezik, főként az állami ünnepeket követően (október 23., március 15.). Ezen az alkalmon a tanulók az iskolai életüket érintő kérdéseket,

javaslatokat fogalmazhatnak meg, amelyeket az iskola vezetősége nyílt fórum keretében megvitat velük.

2. Támogató szervezetek, alapítványok

A nevelő-oktató munka eredményességét jelentős mértékben támogatják az intézményünk mellett működő alapítványok:

- **Iskolabarát Alapítvány** (alapítva: 1994, székhely)
- **Együtt a Mindszenti Dózsa-Telepi Általános Iskolások Jobb Jövőjéért Alapítvány** (alapítva: 1995, tagintézmény)

A kuratórium a diákok és pedagógusok igényeit figyelembe véve rendszeresen támogatja az iskola munkáját. Hangsúlyos szerepet vállalnak a **tanulmányi és osztálykirándulások, kulturális programok, szakkörök, tehetséggondozás**, valamint az **év végi jutalmazás** finanszírozásában.

3. Szülői Munkaközösség (SZMK)

Az SZMK aktív résztvevője iskolai programjaink szervezésének, támogató jelenlétük és együttműködésük nélkülözhetetlen az iskolai közösségi élet színvonalas működéséhez.

4. Intézményi Tanács

Az intézmény működését segíti a **félévente ülésező Intézményi Tanács**, amely tájékoztatást kap az iskolai folyamatokról, és lehetőséget biztosít véleményének, javaslatainak megfogalmazására.

5. Munkaközösségek

A pedagógiai munka tervezését, megvalósítását az alábbi szakmai munkaközösségek támogatják:

- Alsós munkaközösség (székhely és tagintézmény)
- Felső munkaközösség (székhely és tagintézmény)

Éves munkatervük alapján szerveznek **tanulmányi és sportversenyeket, bemutató órákat, nyílt tanítási napokat**, valamint **továbbképzéseket**.

6. Társintézményekkel való együttműködés

- **Pályaválasztási tájékoztatás:** városi középiskolák bevonásával évente megszervezésre kerül a **Pályaválasztási Börze**.
- **Iskolavédőnői Szolgálat:** rendszeres **egészségnevelő foglalkozások, szűrővizsgálatok, drogprevenációs és szexuális felvilágosító programok**.
- **Gyermek- és ifjúságvédelem:** együttműködés a **Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, Pedagógiai Szakszolgálattal**, valamint a **Szakértői és Rehabilitációs Bizottság munkatársaival**.
- **Közművelődési intézmények:** rendszeres látogatás a város és környék **könyvtáraiba, tájházába, színházába, mozijába** (pl. Keller Lajos Városi Könyvtár és Kulturális Központ).

7. Tanórán kívüli foglalkozások rendszere

Tanulószoba (5–8. évfolyam)

A köznevelési törvénynek megfelelően, szülői igény esetén tanítási napokon délutánonként biztosított.

Napközi (1–4. évfolyam)

Az alsó tagozatos tanulók számára délutáni napközis ellátás biztosított.

Tehetséggondozás és felzárkóztatás

A tanulók egyéni fejlesztését szaktárgyi **tanórán kívüli foglalkozások** támogatják minden évfolyamon. A 8. évfolyamon a pályaorientációs, tehetséggondozó és felvételire felkészítő foglalkozások indításáról a nevelőtestület évente dönt.

Szakkörök

A tanulók érdeklődése és tehetsége alapján **művészeti, technikai, szaktárgyi vagy hobbialapú** szakkörök működnek. Ezek vezetésére külsős szakember is felkérhető.

Szabadidős tevékenységek

A nevelőtestület célja a tanulók kulturált szabadidő-eltöltésének elősegítése. Programok: **túrák, táborok, kirándulások, színház- és múzeumlátogatások**. A részvétel önkéntes, költségeket a szülők fedezik.

Versenyek, vetélkedők

Rendszeresen szervezünk **szaktárgyi, sport- és művészeti versenyeket**, a legtehetségesebb tanulók felkészítést kapnak az iskolán kívüli megmérettetésekre is.

Kirándulások, közművelődési foglalkozások

A tanulók számára **fakultatív kirándulások**, valamint **múzeumi, könyvtári és kiállítási látogatások** szervezhetők, ezek célja a tanulási élmény elmélyítése.

8. Egyéb szolgáltatások

- **Diákétkeztetés:** Napközis tanulóink napi háromszori étkezésben részesülnek, a felső tagozatosok számára is biztosított az étkezés önkormányzati szervezésben.
- **Iskolai könyvtár:** A tanulók önálló tanulását, információszerzését támogatja.
- **Iskola létesítményeinek használata:** A tanulók – tanári felügyelettel – egyéni vagy csoportos formában használhatják a sportlétesítményeket, számítógépeket, egyéb eszközöket.

9. Hit- és vallásoktatás

Az etika tantárgy alternatívájaként minden évfolyamon lehetőség van **egyházi hit- és erkölcstan oktatásra**, az intézmény biztosítja ehhez a szükséges feltételeket. A részvétel önkéntes.

10. Alapfokú művészeti oktatás

Együttműködési megállapodás alapján intézményünk helyet biztosít a **Péczy Attila Alapfokú Művészetoktatási Intézmény**, valamint a **SZILVER Alapfokú Művészeti Iskola** tanulócsoportjai számára. A részvétel szülői döntés alapján, önkéntes alapon történik.

Értékelési hagyományok

Dicséret

A tanulók jutalmazásánál az elért tanulmányi eredményeket, a közösség érdekében kifejtett tevékenységet, magatartást, szorgalmát, az iskola hírnevét öregbítő eredményeket vesszük figyelembe.

A tanuló év közbeni tanulmányi eredményét, magatartását, szorgalmát, iskoláért végzett kiemelkedő tevékenységét az osztályfőnök havonta értékeli.

Ezekért az eredményekért a tanulók szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói vagy nevelőtestületi dicséretben részesülhetnek.

Az év közbeni és év végi dicséret formái:

1. Osztályfőnöki: adható: közösségi munkáért, helyi versenyeken, rendezvényeken való sikeres szereplésért, eredményes részvételért. (A naplóba bejegyzésre kerül.)
2. Szaktanári: (egyenértékű az osztályfőnöki dicsérettel) kimagasló tantárgyi teljesítményért, sikeres versenyeredményért adható. (a naplóba bejegyzésre kerül.)
3. Munkaközösségi dicséret: több tantárgyból elért kiemelkedő teljesítményért, versenyeredményért, közösségalkotó tevékenységéért adható.
4. Igazgatói dicséret: az iskola hírnevét öregbítő, az iskola által szervezett és iskolán kívüli területi, megyei (1-6. helyezésért) kiemelkedő országos eredményért, illetve e versenyeken való továbbjutás esetén adható, a szaktanár, iskolán kívüli felkészítő nevelő, edző felterjesztése alapján. (A naplóba, bizonyítványba, törzslapba bejegyzésre kerül, oklevéllel jutalmazandó.)
5. Nevelőtestületi dicséret: kiemelkedő, kitűnő tanulmányi eredményért (ahol legalább 5 tantárgyból dicséretet kapott) és közösségi munkáért a szaktanár és az osztályfőnök javaslata alapján, munkaközösség jóváhagyásával adható. (A bizonyítvány jegyzet rovatába, naplóba, törzslapra kerül be.)
6. Alapítványi dicséret: az alapítványok által meghatározottak szerint a kuratórium döntése alapján.

- Oklevél és könyvjutalomban részesül az a tanuló, akinek év végi bizonyítványa kitűnő.
- Oklevél és könyvjutalomban részesül az a tanuló, akinek bizonyítványában legfeljebb 3 db négyes osztályzat található.
- Tanév végén oklevél vagy könyvjutalomban is részesülhet az a tanuló, aki a tanév során a legkiemelkedőbb közösségi vagy sportmunkát végezte.

8. osztály végén adható dícsérek:

A munkaközösség a májusi osztályozó értekezleten dönt a díjak odaítéléséről.

A felterjesztéseket az osztályfőnök teszi meg, aki előzetesen egyeztet az alsós nevelőkkel, az osztályban tanító szaktanárokkal, az SZMK és a DÖK vezetőjével. A díjakat az iskola nem köteles minden évben kiadni.

- Nívódíj: adható 8 éves kitűnő tanulmányi munkáért, az iskola színeiben történő eredményes versenyzésért, a közösségért, az iskoláért végzett munkáért, példamutató magatartásért (1tanulónak)
- 8 évig kitűnő tanuló cím: adható annak a 8 évig kitűnő tanulónak, aki minden év végén kitűnő bizonyítvánnyal rendelkezett, a magatartás jegye példás vagy jó.
- Jó tanuló, jó sportoló: adható annak a tanulónak, aki az iskola által benevezett versenyeken (helyi, területi, megyei, országos) kiemelkedő sporteredményeket ér el, tanulmányi eredménye a felső tagozatban minden évben legalább 4,5, de nincs 3-as érdemjegye. Magatartása példás vagy jó.
- Jeles tanuló: adható annak a tanulónak, akinek a tanulmányi eredménye a felső tagozatban minden évben legalább 4,75. (A számítás módja: a tanuló bizonyítványában szereplő értékelt tantárgyak érdemjegyeinek átlaga. A tanulónak 3-as érdemjegye nem lehet.) Magatartás jegye példás vagy jó.
- Jó sportoló díj vagy oklevél: adható a testnevelő tanár javaslata alapján annak a tanulónak, akinek kiemelkedő iskolai sporteredményei vannak, magatartása az iskolai elvárásoknak megfelelő.
- Kultúráért díj vagy oklevél: kiemelkedő kulturális tevékenységért.
- Községi munkáért díj vagy oklevél: az osztályfőnök és a diákönkormányzat javaslata alapján kiemelkedő közösségért végzett munkáért adható.

- További elismerés adható: Az iskola tantárgyi rendszerének műveltségi területein végzett kiemelkedő tanulmányi munkáért és versenyeredményekért. (Pl. „Természettudományokért” „Társadalomtudományokért”....)
- Az iskola díszpolgári címe: adható szülő(k)nek, pártoló tagoknak, az iskoláért végzett tevékenységért, támogatásért. A mindenkori végzős osztályok számának megfelelően, de nem kizárólagosan osztályonként egy díj adható. Ezenkívül további díszoklevél is kiadható.

9. A tanulók büntetésének elvei és formái

A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei: Azt a tanulót, aki tanulói jogviszonyából fakadó lényeges kötelezettségeit – a tanulmányok teljesítését ide nem értve – folyamatosan nem teljesíti, vagy a Házirend előírásait megszegi, fegyelmező intézkedésben lehet részesíteni.

A fegyelmező intézkedések formái:

- szaktanári figyelmeztetés, intés, megrovás
- osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés, intés, megrovás;
- nevelőtestületi figyelmeztetés
- tanulószobai nevelői figyelmeztetés

Ismétlődő fegyelmi vétség, illetve rendkívüli fegyelmi vétség esetén a fegyelmi büntetés: (NKT 2011.CXC.58.§ (5) alapján)

Fegyelmi eljárás tíz éves kor felett indítható.

Tanköteles tanulót nem lehet eltiltani a tanév folytatásától.

Csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetében alkalmazható a kizárás az iskolából. Ebben az esetben a szülőnek kell másik iskolát keresni.

Áthelyezés másik iskolába csak akkor alkalmazható, ha az iskola vezetője – a tankerület igazgatójának engedélyével – az áthelyezésről megállapodott a befogadó iskola igazgatójával.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyára való tekintettel el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni és azt a szülő tudomására kell hozni. A tanulók jutalmazását és büntetését bővebben az SZMSZ részletezi.

Rendezvények

Ünnepélyek és intézményi rendezvények

Az intézményi ünnepélyek és megemlékezések tartalmi és formai elemeikben az iskolához való tartozás érzését erősítik, a közösségi nevelés fontos eszközei. A programok célja a nemzeti identitás, a közösségi összetartozás, valamint az iskolai hagyományok ápolása.

Iskolai szintű rendezvények

- **Tanévnyitó ünnepély**
- **Október 6.** – Aradi vértanúk emléknapja (osztálykeretben)
- **Október 23.** – Az 1956-os forradalom megünneplése
- **Karácsonyi műsor / Szeretet napja**
- **Március 15.** – Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc ünnepe
- **Június 4.** – Nemzeti Összetartozás Napja
- **Ballagás**
- **Tanévzáró ünnepély**

Diákönkormányzati (DÖK) rendezvények

- **Farsangi gála**
- **Hulladékgyűjtés** (évente két alkalommal)
- **Diákparlament**
- **Gyermeknap és DÖK-napi rendezvények**

Alapítványi rendezvények

- **Iskolabál** – az iskolai alapítvány szervezésében

Szülői Munkaközösség (SZMK) rendezvényei

- **Iskolabál** – a szülők aktív közreműködésével

Nevelőtestületi rendezvények

- **Pályakezdő pedagógusok fogadása, köszöntése**
- **Iskolabál** – pedagógus-szülő közösségi eseményként
- **Nyugdíjba vonuló, illetve távozó nevelők búcsúztatása**

Volt diákok találkozói

- Az iskolánkban végzett tanulók **osztálytalálkozóihoz az intézmény helyszínt biztosít.**

Városi szintű részvétel

- Az iskola diákjai és pedagógusai **rendszeresen képviseltetik magukat a városi ünnepségeken és kulturális eseményeken** a munkatervben meghatározottak szerint.

10. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Minden hozzánk jelentkező tanuló megkapja a megfelelő oktatást. Magatartási-, beilleszkedési- tanulási zavarokkal küzdő, illetve sajátos nevelési igényű tanulóink integráltan tanulhatnak. Fejlődésüket fejlesztő pedagógus és gyógypedagógus segíti.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók csoportjába tartoznak a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók.

Sajátos nevelési igényű (SNI) az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésével összefüggően a pedagógus alapvető feladata, hogy a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel.

A fejlesztés céljai:

- A vonatkozó törvényi háttérrel figyelemmel kísérve az inkluzív nevelés oktatás megvalósítása, az együttnevelés tárgyi, személyi feltételeinek biztosításával intézményi együttműködés keretein belül.
- Befogadásra, segítőkészségre, toleranciára, az emberi jogok tiszteletben tartására, a hagyománytiszteletre nevelés.
- A rehabilitációs célú foglalkozások célja a fennálló zavarok csökkentése pedagógiai rehabilitáció útján, kompenzáló technikák, alkalmazások elsajátítása az ismeretek más úton történő rögzítésével.

A fejlesztés feladatai:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelésére alkalmas pedagógiai környezet kialakítása, az együttneveléshez szükséges elfogadó magatartás, szemléletváltás kialakítása pedagógus, szülő, diák esetében egyaránt.
- Szakmaközi kooperáció megvalósítása az inklúzió sikerének biztosítása érdekében.
- A korszerű tanulási technikák, módszerek megismerése, alkalmazása és megismertetése (tanulóval, szülővel) a differenciálás megvalósítása érdekében.
- Az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesése a tanulási zavar fajtájától és súlyosságától függően különleges megsegítést igényel. Lassúbb ütemű és az átlagostól eltérő szintű fejleszthetőségük miatt nagyobb mértékű differenciálást kapnak.

Tevékenységek:

- Szemléletformálás: esetmegbeszélés, hospitálások, tapasztalatcserék,
- Humán erőforrás-fejlesztés: központi programok, egyedi intézményi szükségletekhez kapcsolódó képzések a nevelők módszertani kultúrájának fejlesztése, szakszolgálatok igénybevétele, tapasztalatcserék.
- Kompetenciaalapú programcsomagok adaptációja.
- Szak- és szakmai szolgáltatások igénybevétele • Tárgyi feltételek megteremtése, eszközbeszerzés.
- Szakmai dokumentáció vezetése a fejlesztésre jogosult tanulóról. A naplóban feljegyzést, „Egyéni fejlődési lap” külvét vezet, valamint a tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít. Alkalmanként felülvizsgálja és kiegészíti a már meglévő fejlesztési tervet.

A pedagógus nevelő-oktató munka hangsúlyos elemei:

- a képesség- és személyiségfejlesztés;
- differenciálás;
- gyakorlatközpontúság;
- motiváció;
- tevékenység-központúság;
- tantárgyi integráció.

A szaktanárok figyelembe veszik a szakértői bizottság által javasolt kedvezményeket, úgy, mint:

- tantárgyak, tantárgyrészek minősítése és értékelése alóli mentesítés;
- egyéni fejlettséghez igazodó továbbhaladás;
- kevesebb elemszámú feladat biztosítása órán és a számonkérés során;
- több idő biztosítása a feladatmegoldáskor az órai munka során, valamint a számonkéréskor;
- írásbeli számonkérés helyett a szóbeli számonkérés, illetve szóbeli számonkérés helyett írásbeli számonkérés előtérbe helyezése;
- segédeszköz biztosítása.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló (BTMN) az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A fejlesztés céljai:

- A vonatkozó törvényi háttérrel figyelemmel kísérve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók eredményes nevelésének, oktatásának megvalósítása, tárgyi, személyi feltételek biztosításával, szakmaközi kooperációval.
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók szocializációja, eredményes társadalmi integrációja, a nehézségből eredő hátrányok csökkentésének segítése.
- Szemléletváltás megvalósítása, pedagógusok felkészítése a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fogadására.
- Befogadásra, segítőkészségre, toleranciára, az emberi jogok tiszteletben tartására, a hagyománytiszteltetire nevelés.

A fejlesztés feladatai:

- Az iskolán belüli hatékony fejlesztő munka érdekében a pedagógusok összehangolják munkájukat a megelőzés, egyéni fejlesztés, felzárkóztatás, tanórai differenciálás során egymással és a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel.

Tevékenységek:

- Preventív elemek beépítése a tanítás-tanulás folyamatába a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek megelőzésére.
- Az osztályfőnök, szaktanárok támogató, segítségnyújtó szerepének fokozása.
- Az órai munkában szükséges a differenciálás különböző módszereinek szerepe.

- Fokozott odafigyelés, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek felismerése, vizsgálat kezdeményezése,
- Folyamatos együttműködés probléma esetén a vizsgálatok lebonyolításában a pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.
- Különleges gondozásba vétel esetén kompetens szakemberek (gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, iskolapszichológus, fejlesztőpedagógus) segítségével együttműködve szakértői vélemények elemzése, a fejlesztés tervezése és végzése a tanóraba beépítve.
- Korrepetálás, kompenzáló nevelés, fejlesztés, terápia, egyéni bánásmód, differenciálás biztosítása.
- Valamennyi tantárgyat oktató pedagógusnak feladata a saját szakterületén az általános és speciális tanulási módszerek, technikák megismertetése a tanulókkal, valamint a szülők bevonása a helyes módszerek elsajátítása, az otthoni foglalkozás érdekében.
- Magatartási problémák esetén a különleges figyelem fordítása a közösségi és baráti kapcsolatok alakítására, a közösségi életben való részvételre.
- Az intézmény a fejlesztésre jogosult tanulóról nyilvántartást vezet, illetőleg az ellátott feladatokat dokumentálja. A naplóban feljegyzést, „Egyéni fejlődési lap” különvet vezet a fejlesztő pedagógus különleges ellátásra, és fejlesztő foglalkoztatásra jogosult tanulóról, foglalkozásáról, tantárgyi minősítés alóli mentesítéséről, stb.
- A fejlesztőpedagógus a tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít. Ezt alkalmanként felülvizsgálja és kiegészíti a már meglévő fejlesztési tervet.

A pedagógusok figyelembe veszik a nevelési tanácsadó által javasolt kedvezményeket, úgy mint:

- tantárgyak, tantárgyrészek minősítése és értékelése alóli mentesítés;
- egyéni fejlettséghez igazodó továbbhaladás;
- kevesebb elemszámú feladat biztosítása órán és a számonkérés során;
- több idő biztosítása a feladatmegoldáskor az órai munka során, valamint a számonkéréskor;

- írásbeli számonkérés helyett a szóbeli számonkérés, illetve szóbeli számonkérés helyett írásbeli számonkérés előtérbe helyezése;
- segédeszköz biztosítása.

A hetedik és nyolcadik évfolyamon a fejlesztést már nem a fejlesztőpedagógus látja el, hanem a szakértői bizottságban leírt javaslatot követi, ezért a szaktanárok biztosítanak számukra a fő tantárgyakból felzárkóztató korrepetálást. Ezeken a foglalkozásokon az érintett tanulónak kötelező a részvétel.

Fontos feladatunk mind az SNI mind a BTMN-es gyerekek tekintetében a folyamatos pedagógus önképzés, továbbképzés tervezése a problémák mielőbbi felismeréséhez és a problémával küzdő tanulók személyiségének hatékony fejlesztéséhez.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Tantestületünk azonosult az egyéni különbségekre alapozott nevelés kialakításának szükségességével. A tanulók közötti sokféleséget tekintve azok nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálásnak mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását kell jelentenie iskolánkban is. Ennek érdekében építünk tanulóink előzetes tudására, annak gyengébb és erősebb területeire. Építünk tanulóink igényeire, törekvéseire, érdeklődésére. Fejlesztő munkánkhoz feltárjuk személyiségük rájuk jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit.

Tantestületünk azonosult azzal az alapelvvel, hogy a nevelés és oktatás igazodik a gyermekhez, s ez azt jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek a gyermek részese.

Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés áll.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tanulószoba;
- napközi
- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

Elvek:

- Kiscsoportban differenciáltan, illetve egyénileg történjen a fejlesztés.
- A felzárkóztatás szocializációs közege váljon motiváló erővé.
- A fejlesztés a tanulók egyéni indulási/előfeltétel tudására alapozottan történjen.
- Továbbépíthető ismereteket adjon a tanulóknak.
- Szolgáljon segítségül a tanulók személyiségének fejlesztéséhez.
- A fejlesztés a másság teremtette értékek segítségével történjen.
- A tanulói szocializáció fejlesztése a tanulói, családi szokásrendszerből, életvitelből induljon ki.
- A fejlesztés a kommunikáció gazdag eszközkészletének megismertetésére alapozzon.
- A fejlesztés része legyen a tanulás technikájának tanítása.
- A fejlesztés, tevékenykedtetésen alapuljon.
- A tanulók önállósulási és öntevékenységi vágyának felkeltésére irányuljon a program.
- A késleltetett számonkérést, motivációs eszközként alkalmazzuk.
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- Integrációs pedagógiai, képesség-kibontakoztató rendszer működtetése;

A továbbtanulás irányítása, a pályaválasztás, pályaaorientáció segítése

Tehetséggondozás

Az intézményünkben megszervezett tehetséggondozó program célja olyan egyéni fejlesztési program kidolgozása és kipróbálása, mely a tanulóink egyéni adottságainak, képességeinek felderítésére, a kallódó tehetségek felkarolására, kibontakoztatására épít, a legoptimálisabb pályaválasztást segíti, szükség esetén a tehetséges tanuló továbbadását koordinálja a megfelelő fejlesztés érdekében.

Ennek érdekében történik:

- tehetségek felismerése, azonosítása kidolgozott protokoll alapján, komplex és személyre szóló, hatékony fejlesztése, gondozása (tehetséggondozó csoportok, táborok);
- tehetség-tanácsadás
- kapcsolati rendszer működtetése
- az esélykülönbségek mérséklődése, a tanulók egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtése a tehetséggondozás területén is;
- kialakított modellek, valamint jó gyakorlatok megismerése és terjesztése;
- aktivitásra épülő tanulmányi versenyek szakmai anyagának, értékelési rendszerének kidolgozása, megvalósítása;
- partneri viszony kialakítása a szülőkkel;
- végső soron az oktatás minőségének javítása.

Tehetséggondozó tevékenységeink, a tehetségnevelés lehetőségei:

- csoportbontás alkalmazása;
- tanulói pályázatok, tanulmányi, sport és kulturális vetélkedők, táborok – felkészítő munka;
- levelező tanulmányi versenyek – felkészítő munka;
- külön feladatokkal való ellátás, teljesítménynövelés;
- tanórán kívüli tevékenységek (szakkör, tehetségkörök, hétvégi programok);
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;

- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás segítése;
- a család potenciális tehetségfejlesztő hatása; • a tanulók képességének és tehetségének folyamatos fejlesztése.

Az iskolai nevelő-oktató munka fontos területe a tehetséggondozás, mely céltudatos nevelésen alapuló tehetség-felismerést és tehetségnevelést foglal magába.

Az iskola szervezeti rendje, helyzete, gazdasági feltételei, szakos ellátottsága, a pedagógusok képzettségi szintje lehetővé kell, hogy tegyék a tanulók adottságaiból induló tehetségfejlesztő pedagógiai munkát.

Több éve rendszeresen az alábbi tanulmányi-és sportversenyeken veszünk részt:

Tantárgy	Verseny
magyar nyelv és irodalom	Szavalóverseny Mesemondó verseny Helyesírási verseny
matematika	Varga Tamás Matematikaverseny (Kis Platán, Nagy Platán) Bolyai matematika verseny Bendegúz levelezős verseny Horváth Mihály Emlékverseny Zrínyi Ilona matematika verseny
informatika	Városi informatika verseny Pollák Antal Járasi Informatika verseny
földrajz	Teleki Pál országos földrajz és földtan verseny Szeretek Gondolkodni verseny - HMG

történelem	Bendegúz levelezős verseny
természetismeret	Bendegúz levelezős verseny Horváth Mihály Emlékverseny
rajz	Városi rajzpályázatok Meghirdetett megyei, országos pályázatok
testnevelés	Atlétika Röplabda Játékos sportversenyek Mezei futás Házi bajnokságok Diákolimpia
biológia	Bendegúz levelezős verseny
angol / német	fordító; szépkiejtési versenyek Horváth Mihály emlékverseny
kémia	Hevesi György kémia verseny
fizika	Garzó Imre fizika verseny

11. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelem az iskolai nevelő-oktató munka szerves része, amely a nevelőtestület valamennyi tagjának feladata. Kiemelt szerep jut ebben az osztályfőnököknek és osztálytanítóknak.

1. Alapelvek és célkitűzések

A gyermekvédelem célja a tanulók testi, lelki, erkölcsi fejlődésének biztosítása, veszélyeztetettségük megelőzése, illetve a problémák feltárása és megszüntetése.

Kiemelt szerepet kap a prevenció, amely során:

- feltárjuk a gyermekek élet- és családi körülményeit,

- az észlelt problémákat jelezzük az osztályfőnök, az intézményvezetés és szükség esetén a gyermekvédelem területén működő szervek felé.

Az iskolai gyermekvédelmi munka alapvető célja, hogy megelőzze a súlyosabb problémák kialakulását, és segítse a tanulók kiegyensúlyozott fejlődését.

2. A gyermekvédelem gyakorlati működése az iskolában

a) Pedagógusok szerepe

- Minden pedagógus részt vesz a gyermekvédelmi munkában.
- Cél: a gyermekek problémáinak feltárása, megelőzése, kezelése.
- A nevelők személyes kapcsolata, családlátogatása lehetőséget ad a problémák korai felismerésére.

b) Az osztályfőnök feladatai

- Rendszeres kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal, családgondozókkal.
- Probléma esetén tájékoztatja az illetékes kormányhivatalt, rendőrséget.
- Tájékoztatja a nevelőtestületet az osztályában tapasztalt problémákról.
- Együttműködés a szülőkkel: a probléma feltárása, megoldási lehetőségek keresése.

3. A gyermekvédelmi tevékenység fő feladatai

- A gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése
- A tanulók problémáinak felismerése, feltárása
- A problémák okainak feltárása
- Segítségnyújtás a megoldásban
- Szükség esetén jelzés a gyermekjóléti szolgálat felé

4. Kapcsolattartás, együttműködés külső szervezetekkel

Az iskola gyermekvédelmi munkája együttműködésen alapul az alábbi intézményekkel:

- Nevelési tanácsadó
- Gyermekjóléti szolgálat

- Családsegítő szolgálat
- Kormányhivatal illetékes szervei
- Gyermekorvos
- Társadalmi szervezetek, alapítványok, egyházak

5. A gyermekvédelmet támogató iskolai tevékenységek

Az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljait:

- Felzárkóztató foglalkozások
- Tehetséggondozó programok
- Hátránykompenzációs programok
- Differenciált oktatás, egyéni képességfejlesztés
- Integrációs programok működtetése
- Pályaorientáció, pályaválasztás támogatása
- Személyes tanácsadás tanulóknak és szülőknek
- Mentálhigiénés és egészségvédelmi programok
- Családi életre nevelés
- Napközis és tanulószobai ellátás
- Iskolai étkezés biztosítása
- Egészségügyi szűrővizsgálatok, egészségnevelés
- Szabadidős programok (tanórán kívüli, szünidei)
- Szociális segítségnyújtás (segélyek, természetbeni támogatás)
- Szülőkkel való együttműködés
- Tájékoztatás a gyermekjóléti és családsegítő szolgálatok szolgáltatásairól

6. A fegyelemre nevelés szerepe a gyermekvédelemben

Az iskolai fegyelem nem cél, hanem eszköz a gyermek személyiségének formálásában. Ennek részei:

- Az önismeret és önuralom fejlesztése
- A fegyelem és közösségi normák elfogadtatása
- Az antiszociális viselkedés megelőzése, kezelése

- Motiváció kialakítása a munkavégzés iránt
- A pedagógus példamutatása, következetessége
- A tanulói fejlődés önmagához viszonyítása
- A pozitív környezeti hatások erősítése, a negatívak csökkentése

7. Záró gondolat

Nevelőtestületünk

hitvallása:

„Nevelni csak azt lehet, akit ismerünk – és jól csak az nevelhet, aki a gyermekben nemcsak tanulót lát, hanem egy sokszor nehéz sorsú, alakuló embert is.”

12. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Tantestületünk egyik kiemelt feladata, hogy biztosítsa minden tanuló számára a képességeihez igazodó fejlődést, és lehetőséget adjon a lemaradók felzárkóztatására, a tehetségek kibontakoztatására. Különösen fontosnak tartjuk a **szociális hátrányból induló gyermekek támogatását**, amelyet komplex, több területre kiterjedő nevelő-oktató munkával valósítunk meg.

1. A felzárkóztatás és tehetséggondozás lehetőségei

Az iskolánkban működő felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások célja, hogy minden gyermek képességei maximumát hozhassa ki magából:

- **Felzárkóztató foglalkozások**
- **Tehetséggondozó és képesség-kibontakoztató programok**
- **Szakkörök, versenyfelkészítők**
- **Napközis és tanulószobai ellátás**
- **Egész napos iskolai program biztosítása**

2. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

Az alábbi iskolai tevékenységek közvetlenül szolgálják a szociális hátrányok leküzdését:

- A tanulók **indulási hátrányainak kezelése**
- **Beilleszkedési lehetőségek** megteremtése
- **Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás** megszervezése
- Az **integrációs pedagógiai rendszer** működtetése
- A **tanulók étkeztetésének biztosítása**
- Az iskolai **könyvtár és egyéb létesítmények** hozzáférhetővé tétele (egyéni/csoportos használat)
- A **pedagógusok és tanulók személyes, támogató kapcsolatai**
- **Szülők, családok segítése** nevelési és életvezetési gondok esetén
- **Családlátogatások** szervezése
- **Egészségnevelési és drogprevenciós tevékenységek**
- **Pályaorientáció, továbbtanulás segítése**
- **Ifjúságvédelmi jelzőrendszer** működtetése
- **Étkezési díjakhoz nyújtott segélyek, kedvezmények**
- Szoros együttműködés:
 - a **tankerülettel**
 - a **polgármesteri hivatallal**
 - a **gyermekjóléti szolgálattal**cél: a segítség mielőbbi biztosítása a rászorulóknak

3. Az esélyegyenlőség megteremtése

Az iskola szociális hátrányokat kompenzáló tevékenysége a **tervszerű nevelő-oktató munkára** épül, amely:

- a **pedagógiai programban meghatározott elvek mentén** működik,
- komplex módon közelíti meg a hátránykompenzációt,
- elősegíti a tanulók **esélyegyenlőségének megvalósulását**.

Hisszük, hogy a szociális hátrányokból induló gyermekek számára csak akkor biztosítható valódi esély a fejlődésre, ha **szervezetten, empatikusan és következetesen** támogatjuk őket – iskolai keretek között, a szülőkkel és külső partnerekkel együttműködve.

Általános célok:

- A halmozottan hátrányos helyzetű és hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók integrált nevelésének valamennyi feltételének megteremtése.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók közül az együtt nevelhető tanulók számára a köznevelési jogszabályokban előírt feltételek biztosítása.
- Az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a településen élő valamennyi gyermek és tanuló számára a pedagógiai szakszolgáltatások igénybevételéhez.

Feladatok az esélyegyenlőség elősegítése érdekében:

- Az iskolában pontos és naprakész információk rendelkezésre állása a hátrányos helyzetű gyermekekről és az őket nevelő családokról.
- A hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének nyomon követése és dokumentálása az iskola első évfolyamán.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók korai felismerése, szűrése és fejlesztése.
- A lemorzsolódás csökkentése korszerű, tanulóközpontú pedagógiai módszerek alkalmazásával, a tanítási gyakorlat folyamatos megújításával.
- Az Integrációs Pedagógiai Rendszer (IPR) működtetése intézményünkben.

13. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

Az ellenőrzési, mérési és értékelési rendszer alapelvei

A nevelő-oktató munka intézményünkre vonatkozó ellenőrzési, mérési és értékelési rendszere elsődlegesen azt a célt szolgálja, hogy:

- biztosítsa a nevelési-oktatási célok megvalósulását,

- folyamatos visszajelzést adjon a pedagógiai munka eredményességéről és hatékonyságáról,
- lehetővé tegye a szükséges fejlesztések, beavatkozások időben történő megtételét.

A rendszer működtetésének alapelvei

- Folyamatosság: A nevelési-oktatási munka értékelése rendszeres időközönként történik, figyelembe véve az iskolai tanév ciklikusságát.
- Objektivitás: Az alkalmazott módszerek és eszközök hiteles, megbízható és összehasonlítható eredményeket szolgáltatnak.
- Visszacsatolás: Az értékelési eredmények alapján konkrét intézkedések születnek a pedagógiai gyakorlat fejlesztése érdekében.
- Partnerség: Az intézmény a folyamat során figyelembe veszi a legfontosabb partnerek (tanulók, szülők, fenntartó, pedagógusok) véleményét, igényeit és elvárásait.

A partneri elvárások figyelembevétele

Az intézmény rendszeresen elemzi és értékeli az iskolával kapcsolatban álló partnerek véleményét. Kiemelt figyelmet fordítunk:

- a tanulók visszajelzéseire (pl. elégedettségi kérdőívek, diákönkormányzat javaslatai),
- a szülők elvárásaira (pl. szülői fórumokon, fogadóórákon, kérdőíves felméréseken keresztül),
- a fenntartó irányelveire, elvárásaira,
- a tantestület szakmai tapasztalataira, javaslataira.

A rendszer célja és eredménye

Az ellenőrzési, mérési és értékelési rendszer célja, hogy:

- megalapozott döntések születhessenek a pedagógiai munka fejlesztésére,
- a pedagógusok szakmai fejlődését támogassa,
- hozzájáruljon az iskola stratégiai céljainak megvalósításához,
- elősegítse az intézményi önértékelés és önfejlesztés kultúrájának kialakítását.

Az ellenőrzés célja és szerepe az intézményi működésben

Az ellenőrzés az intézmény vezetésének egyik legfontosabb ténymegállapító és értékelő tevékenysége, amely hozzájárul az iskolai nevelő-oktató munka folyamatos fejlesztéséhez és minőségének biztosításához.

Az ellenőrzés céljai:

- Megfelelő mennyiségű és minőségű információ biztosítása az intézményvezetés számára a pedagógiai folyamatok tartalmáról, eredményességéről és színvonaláról.
- A hiányosságok, eltérések feltárása, elemzése, a problémák azonosítása.
- A szükséges vezetői döntések előkészítésének és megalapozásának támogatása, fejlesztési irányok kijelölése.

Az ellenőrzés jellemzői:

- Objektív: Tényeken, megfigyeléseken, dokumentumokon, eredményeken alapul.
- Rendszeres és tervszerű: Az éves munkatervben rögzített ellenőrzési terv alapján valósul meg.
- Fejlesztéorientált: Nem csupán a hibák feltárására, hanem a pozitív példák erősítésére és a fejlődés elősegítésére is törekszik.
- Kölcsönös visszacsatoláson alapul: Az ellenőrzött és az ellenőrzést végző fél közötti nyílt kommunikációra épít.

A pedagógiai munka ellenőrzése, értékelése és mérése az intézményben

Az ellenőrzés célja

Az intézményi nevelő-oktató munka ellenőrzésének elsődleges célja, hogy biztosítsa a pedagógiai programban megfogalmazott célkitűzések megvalósulását, segítse a nevelőmunka eredményességének és hatékonyságának fejlesztését, valamint támogassa a vezetői döntéshozatalt megalapozó, minőségi információk beszerzését.

Az ellenőrzés alapelvei:

- tényeken és megfigyeléseken alapuló objektivitás,
- fejlesztő szemlélet, együttműködés,
- a nevelési célokhoz és a helyi sajátosságokhoz való igazodás,
- rendszeresség és tervszerűség,
- a partneri visszajelzések beépítése (tanulók, szülők, pedagógusok, fenntartó).

A pedagógiai tevékenység ellenőrzésének kiemelt feladatai

- A **pedagógiai program és a helyi tanterv** megvalósításának nyomon követése.
- A **munkatervben rögzített feladatok** teljesítésének vizsgálata.
- A **pedagógusok szakmai és módszertani felkészültségének** ellenőrzése (óralátogatások, tanórán kívüli foglalkozások megfigyelése).
- A **tanulók tanulmányi előmenetelének, magatartásának és szorgalmának** értékelése.

Az ellenőrzés főbb területei

- A **tanár–diák kapcsolat** minősége.
- A **szülőkkel való kapcsolattartás** jellege, hatékonysága.
- A **nevelő-oktató munka színvonala**: felkészültség, óra/foglalkozás felépítése, módszerek alkalmazása, tanulói aktivitás és eredményesség.
- A **kompetenciafejlesztés megjelenése**, eredményei.
- A **tanórán kívüli tevékenységek** (szakkörök, versenyek, rendezvények) szervezése, minősége.
- A **gyermek- és ifjúságvédelemmel** kapcsolatos feladatellátás.
- A **továbbtanulás támogatása**, pályaaorientációs tevékenységek.
- A **DÖK-munka segítése**.
- A **tantermi környezet** rendezettsége, esztétikai színvonala.

A pedagógusok munkájának értékelése

Az értékelés az éves munkaterv alapján, folyamatos megfigyelés és visszajelzés útján történik. Az óralátogatások során szerzett tapasztalatokat **írásban és szóban** elemzik, kiemelve a pozitívumokat és a fejlesztendő területeket.

Az értékelés szempontjai tanítási órák/foglalkozások esetén:

- Az óra/foglalkozás célja, tartalmi megfelelősége.
- Az óra szerkezete, szervezettsége.
- Az alkalmazott módszerek sokszínűsége.
- A kompetenciafejlesztés jelenléte.
- A tanulók viselkedése, aktivitása, teljesítménye.
- A pedagógus felkészültsége, magatartása, kommunikációja.
- Az óra/foglalkozás eredményessége.

A pedagógus tevékenységének komplex értékelési szempontjai:

- Tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása (szakkörök, versenyekre való felkészítés).
- Felzárkóztató és tehetséggondozó munka minősége.
- Aktív részvétel a nevelőtestületi és munkaközösségi munkában.
- Munkaköri kötelezettségen túli feladatvállalás.
- Az iskola képviselőjeként végzett tevékenység.
- Osztályfőnöki munkavégzés, közösségformáló tevékenység.
- Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal és kollégákkal.
- Szakmai tudás, fejlődési igény, továbbképzéseken való részvétel.
- Munkafegyelem, pontosság, megbízhatóság.
- Személyes példamutatás a nevelőtestület és a tanulók számára.

A belső ellenőrzési és értékelési rendszer működése

Az intézményvezetés a belső ellenőrzési terv alapján folyamatosan nyomon követi a pedagógiai munka alakulását. A belső értékelés az alábbi formákban valósul meg:

Ellenőrzési formák:

- Óralátogatás, foglalkozás-megfigyelés.
- Tanulói teljesítménymérések, kompetenciamérések elemzése.
- Dokumentumelemzés (pl. haladási naplók, fejlesztési tervek).
- Kérdőívek, interjúk (diák, szülői, pedagógus visszajelzés).

- Éves önértékelések, pedagógus portfóliók.

Értékelés alapjául szolgáló források:

- Óralátogatási tapasztalatok.
- Közvetlen vezetői értékelések.
- Munkaközösség-vezetők visszajelzései.
- Tanév végi pedagógus-értékelő megbeszélések.

Az értékelés szervezeti rendje

Az ellenőrzést végzők:

- **Igazgató** – valamennyi pedagógus.
- **Igazgatóhelyettes** – alsó és felső tagozatos pedagógusok, tanulószobai és fejlesztő nevelők.
- **Tagintézmény-igazgató** – saját tagintézményének pedagógusai.
- **Munkaközösség-vezetők** – munkaközösségük tagjai.

Az értékelés zárása:

Az éves értékelésre a tanévzáró értekezleten kerül sor. Az igazgató az ellenőrzések tapasztalatait írásban összegzi, és azt a tantestület rendelkezésére bocsátja.

Az éves értékelés főbb kritériumai:

- A pedagógiai program célkitűzéseinek megvalósulása.
- A helyi tanterv gyakorlati érvényesülése.
- A pedagógusok és vezetők munkájának színvonala.
- A tanulói teljesítmények alakulása.

Megjegyzés: A pedagógusok munkáját – a hatályos Tanfelügyeleti és Értékelési Rendszer (TÉR) szabályozásának megfelelően – az iskolavezetés a munkaközösség-vezetők és az SZMK

képviselőinek bevonásával végzi. Az értékelés során a vezetőség él a **kitüntetési javaslat** és **jutalmazás** lehetőségével a kiemelkedő teljesítményt nyújtó pedagógusok esetében.

14. A szülők, tanulók, pedagógusok és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A tanulók és a szülők tájékoztatása, az együttműködés formái az iskolában

A tanulók tájékoztatása

A tanulókat az iskola életéről, az aktuális feladatokról az alábbi személyek tájékoztatják:

- Az igazgató: évente legalább egy alkalommal a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségi ülésén.
- A diákönkormányzat vezetője: havonta egyszer a DÖK vezetőségi ülésén, valamint rendszeresen a faliújságon keresztül.
- Az osztályfőnökök: folyamatosan, az osztályfőnöki órákon.

A tanuló fejlődéséről szóló tájékoztatás

A tanulókat és szüleiket a tanulmányi előmenetelről, az egyéni fejlődésről a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják – szóban vagy elektronikus úton (pl. KRÉTA rendszeren keresztül).

A tanulók kérdéseiket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik útján juttathatják el a pedagógusokhoz, illetve az intézményvezetéshez.

A szülők tájékoztatása

A szülőket az iskola életéről, az iskolai munkatervről és az aktuális feladatokról az alábbiak tájékoztatják:

- Az igazgató: legalább félévente egy alkalommal, a Szülői Munkaközösség (SZMK) ülésén.
- Az osztályfőnökök: folyamatosan, a szülői értekezleteken keresztül.

A szülő-pedagógus együttműködés formái

- Családlátogatás
Célja a tanuló családi környezetének megismerése, valamint tanácsadás a gyermek optimális fejlődése érdekében.
- Szülői értekezlet
Lehetőséget biztosít a szülők tájékoztatására az iskola céljairól, feladatairól, követelményrendszeréről, a gyermek előmeneteléről, magatartásáról, valamint az osztályközösség működéséről. Ezen a fórumon gyűjthetők és közvetíthetők a szülői észrevételek, javaslatok az iskola vezetésére.
- Fogadóóra
Egyéni találkozási lehetőséget biztosít a pedagógusokkal, így személyre szabott tanácsadásra nyílik lehetőség (pl. tanulási módszerek, továbbtanulás, magatartási kérdések).
- Nyílt tanítási nap
A szülők betekintést nyerhetnek az iskolai nevelő-oktató munka mindennapjaiba, megfigyelhetik a tanítási órák menetét, alkalmazott módszereit.
- Írásbeli tájékoztatás
Levelek, üzenetek, elektronikus felületek útján történik a tanulmányokkal, magatartással, valamint iskolai programokkal kapcsolatos információk megosztása.
- Osztályok zárt közösségi fóruma
A digitális platformokon (pl. csoportos üzenetküldő alkalmazásban) történő tájékoztatás az aktualitásokról, szervezési feladatokról.

Kapcsolattartás szabályozása

A szülői értekezletek, fogadóórák és nyílt tanítási napok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőiken keresztül is eljuttathatják az iskola igazgatóságához, nevelőtestületéhez.

Az iskolahasználók az iskolai közéletben tanulói részvétel:

- Az iskolai oktató-nevelő munka hagyományos osztálykeretben történik.
- A gyermekek joga, hogy éljenek az iskola választható foglalkozási tevékenységeivel.
- Minden felső tagozatos tanuló kérheti felvételét a tanulószobai foglalkozásokra.
- A DÖK gyermekszervezetébe önkéntesen léphetnek be a tanulók. A vezetőség tagjait az osztályközösségek választják.
- A tanulói ügyelet kiegészíti a tanári ügyeletet (folyosóügyelet- felső tagozat)

Szülői részvétel:

Szülői munkaközösség: Az osztályok szülői közössége legalább 2 fővel képviselteti magát az SZMK-ban. A képviselőket a szülők választják. Ezen a fórumon az iskola vezetője rendszeresen tájékoztatást nyújt az iskola életéről.

Intézményi tanács: Az intézményi tanács összetétele: feladatellátási helyenként egy-egy szülő vesz részt a tanácsban, Mindszent Város Önkormányzata pedig egy fő képviselőt delegál. A tantestületet egy pedagógus képviseli. Az SZMSZ-ben szabályozottak alapján folyik az intézményi tanács munkája.

A közvetlen információcsere fórumai:

- Évente a munkatervben meghatározott időpontokban szülői értekezlet és fogadóóra.
- Nyílt napok
- Egyéni konzultációk, tájékoztatás a gyermek iskolai munkájáról.

Az iskola kapcsolattartása más intézményekkel, szervezetekkel:

- Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ
- A megyei pedagógiai intézet
- Károly Óvoda

- Csongrád-Csanád Vármegyei Szakszolgálat, Szakértői Bizottsága és tagintézménye
- Az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat,
- Keller Lajos Városi Könyvtár és Művelődési Központ
- gyermek- és ifjúságvédelmi szervezet (Kagylóhéj)
- gyámhatóság
- iskola-egészségügy
- iskolarendőr
- iskolaőr
- Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési Osztály
- kulturális és sportszervezetek
- civil szervezetek

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

15. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje:

- Diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
- Az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt.
- Házi rend elfogadása előtt.
- Diákönkormányzat döntési jogkört gyakorol:
- Saját közösségi életük tervezésében, szervezésében.
- A tisztségviselőik megválasztásában.
- A tanulók jogosultak képviseltetni magukat a Diákönkormányzatban.

16. Egészségnevelési program

Az egészségnevelés és egészségfejlesztés az iskola teljes életébe szervesen beépülő tevékenység. Célja a tanulók és pedagógusok testi, lelki, szociális jóllétének biztosítása, az

egészségtudatos magatartás kialakítása, az ismeretek, készségek és attitűdök formálása, valamint az egészségtámogató környezet megteremtése.

2. Alapelvek és célkitűzések

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) ajánlásai alapján az egészségfejlesztő iskola:

- aktívan hozzájárul a tanulók és tantestület egészségéhez,
- elősegíti az eredményes tanulást,
- együttműködik a pedagógiai, egészségügyi és gyermekvédelmi szakemberekkel,
- közösségi kapcsolatokat épít a helyi szolgáltatókkal,
- teret ad a lelki egészség fejlesztését célzó programoknak,
- figyelmet fordít a tanulók és pedagógusok méltóságára, jóllétére.

Az egészségnevelés célja, hogy a diákok:

- képesek legyenek testi-lelki egészségük megőrzésére,
- megismerjék és alkalmazzák az egészséges életmód szabályait,
- felelősségteljes döntéseket hozzanak az egészséget befolyásoló kérdésekben,
- szociálisan érzékenyek, aktív és tájékozott állampolgárokká váljanak.

3. Fókuszterületek

3.1 Kiemelt feladatok

- Korszerű ismeretek átadása és gyakoroltatása (táplálkozás, higiénia, mozgás, szexuális nevelés, szennyezőbetegségek megelőzése stb.).
- Egészséges életvitelhez szükséges készségek és jártasságok kialakítása.
- Rendszeres testedzés biztosítása, mentálhigiénés programok szervezése.
- Családi életre való felkészítés, környezettudatosságra nevelés.

3.2 A fejlesztés szinterei

- Tanórai keretek: osztályfőnöki, természetismeret, biológia, testnevelés órák.
- Tanórán kívüli foglalkozások: sport, szakkörök, vetélkedők, kirándulások, egészségnap.
- Egészségügyi szolgáltatások: iskolaorvos, fogorvos, védőnő, szűrések, tanácsadás.
- Közösségi programok: Iskolagyümölcs, Iskolatej, prevenció előadások.

3.3 Célzott kompetenciák

- Egészséges önbizalom, kitartás, önismeret.
- A testi és lelki erőforrások karbantartása.
- A felelősségteljes viselkedés és döntéshozatal gyakorlása.
- Egészségbarát viselkedésformák ismerete és alkalmazása.

4. Módszerek és munkaformák

- Projekt módszer
- Interaktív foglalkozások
- Kooperatív tanulásszervezés
- Csoportmunka, differenciálás

5. Erőforrások

Tárgyi feltételek

- Tornaterem, sportpálya, tornaszoba, futópálya.
- Szemléltető eszközök, digitális tananyagok.
- Iskolai elsősegélydoboz, EPIPEN és defibrillátor elérhetősége.
- Külső orvosi rendelő, fogorvosi szolgálat.

Személyi feltételek

- Tantestületünk tagjai képesek alapfokú elsősegélynyújtásra.
- Rendszeres együttműködés:
 - iskolaorvos, védőnő, fogorvos,
 - diákönkormányzat, szülők,
 - Gyermekjóléti Szolgálat, nevelési tanácsadó, rendőrség.

6. Megvalósítás felelősei

- Az egészségnevelés az egész tantestület feladata.
- Kiemelt szereplők: osztályfőnökök, testnevelők, biológia tanárok, iskolaorvos, védőnő, fogorvos.

7. Éves programok és események példák

- Egészségnap
- Sportnap, futóverseny
- Vetélkedők (pl. Egészséges életmód témában)
- Osztálykirándulások, túrák
- Tájékoztató fórumok szülőknek, tanulóknak

8. Kapcsolattartás a szülőkkel és partnerekkel

- Rendszeres tájékoztatás a szülői értekezleteken.
- Szülői Munkaközösség bevonása.
- Partnerség a gyermekjóléti, egészségügyi szolgáltatókkal.

Az iskolai egészségfejlesztési tevékenység a pedagógiai munka szerves része. Célja, hogy a tanulók testi-lelki egészsége ne csak elméleti ismeretként, hanem gyakorlati tudásként és életvitellé váljon. Programunkat évente felülvizsgáljuk, tapasztalatainkat beépítjük a következő nevelési év feladataiba.

Fejlesztő programok (tanórákon, tanórán kívüli foglalkozásokon)

Személyi higiénés testápolási programok

Cél	Tartalom
Rendszeres napi tisztálkodás kialakítása Étkezések előtti, WC használat utáni kézmosás rendszeressé tétele	Testápolás ☐ a tisztálkodás napi rendje ☐ reggeli, esti tisztálkodás ☐ étkezés előtti, WC-használat utáni kézmosások ☐ tisztasági csomag használata az iskolában ☐ kozmetikai cikkek és a bőr

Egészséges öltözködés kialakítása	Évszaknak, időjárásnak megfelelő öltözködés kialakítása – egészség és divat
Helyes fogápolás kialakítása	Fogápolás Fogmosási szokások A helyes fogápolás Szűrővizsgálatok
Serdülőkori változások megismerése	Serdülőkor higiéniai problémái Serdülőkori változások ☐ bőr – izzadás ☐ test megváltozása ☐ nemi érés ☐ menstruáció a rendszeres tisztálkodás ☐ védőnői felvilágosító előadás
Környezet-higiénére nevelés ☐ az iskola ☐ a település tisztaságának igényére nevelés	Környezetünk rendje az otthon ☐ közvetlen környezet az iskolában ☐ az osztály tisztasága ☐ udvar rendje ☐ környezetünk rendezése ☐ lakás rendje ☐ rendrakás a szobámban ☐ feladatok otthon

Egészséges táplálkozást segítő programok

Cél	Tartalom
Az egészséges táplálék	Fejlődésünk alapja az egészséges táplálkozás – életkori sajátosságok Iskolatej- Iskolagyümölcs program
Megfelelő étkezési szokások kialakítása	Táplálékok megismerése ☐ egyes tápanyagfélések ☐ fontosság, arány, mennyiség
Korszerű étkezési szokások kialakítása	A táplálkozás napi rendje Étkezési szokások ☐ higiénia (eszközök, kéz, étel) ☐ az étkezések esztétikája (terítés) ☐ illemszabályok
Korszerű technológiai eljárások	Konyhatechnikai, főzési eljárások megismerése

Gyermekbalesetek megelőzése

Cél	Tartalom
Balesetveszélyes helyzetek	Balesetveszély az iskolában

felismerése, elkerülése	☐ tanítási órán ☐ testnevelés órán technika órán ☐ iskolaudvar Balesetveszélyes helyek a tanteremben Balesetveszély otthon ☐ háztartási gépek, munkák ☐ vegyszerek a háztartásban Balesetveszély a közlekedésben Közlekedési ismeretek megszerzése ☐ gyalogos ☐ kerékpáros közlekedés ☐ fontos KRESZ-szabályok ☐ A biztonságos közlekedés elsajátíttatása Közlekedésbiztonság, a közlekedési szabályok iskolai oktatása; kerékpáros ügyességi és közlekedési versenyek szervezése; Osztályszintű városi séták alsó tagozatban.
Elsősegélynyújtási ismeretek	Elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása ☐ sérülés jelzése ☐ sebkötözés, -ellátás ☐ mentőhívás módja
Betegápolás megismertetése	Betegápolás ☐ gyermekbetegségek megismerése ☐ betegség a családban ☐ Segítsük a beteg embert!
Prevenció (megelőzés) jelentősége	Szűrővizsgálatok

Mozgással kapcsolatos programok

Cél	Tartalom
Rendszeres testmozgás	A rendszeres testmozgás megszerettetése ☐ testmozgás testnevelés órán ☐ szabadidőben ☐ mindennapos testnevelés – úszás ☐ Bozsik program ☐ osztálykirándulások ☐ fakultatív kirándulások ☐ gyógytestnevelés orvosi vélemény alapján

Lelki egészség

Cél	Tartalom
Lelki egészség megóvása	Az egészség érték ☐ ép testben – ép lélek ☐ pozitív gondolkodás ☐ szorongás kezelése életünkben ☐ lazítás - relaxáció Fejlődésünk a közösségben ☐ Mit gondolok magamról? ☐ Mit gondolnak rólam mások? Konfliktusok az életünkben ☐ családban ☐ osztályban

	☐ barátok között Hogyan oldjuk meg problémáinkat? Hogyan képzelem a jövőmet?
--	--

Káros szokások megelőzése

Cél	Tartalom
Veszélyeztető tényezők felismerése	Kémiai anyagok ☐ vegyi anyagok ☐ gyógyszerek ☐ legális drogok ☐ illegális drogok ☐ dohányzás ☐ veszélyek megismerése Ismerkedjünk meg jótékony hatású drogokkal! ☐ gyógynövények, gyógyteák Káros szokások, szenvedélyek Hogyan előzhetjük meg a káros szokások kialakulását?

Családi életre nevelés

Cél	Tartalom
Nemi szerepek életünkben	Testünk A testünk megismerése ☐ fiúk és lányok ☐ tisztálkodás fontossága ☐ a serdülő higiéniája ☐ szexualitás ☐ szexuális úton terjedő betegségek
Családtervezésre való felkészítés	A család ☐ apa-, anya szerep ☐ társas kapcsolatok ☐ párválasztás ☐ házasság ☐ családtervezés
A családok életének megszervezése	A családi élet a mindennapokban ☐ családi élet szervezése ☐ munkamegosztás a családban ☐ családi ünnepek

Osztályfőnöki órák tervezett foglalkozásai felső tagozatban – életvezetési ismeretek

Témakörök	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
I. Önismeret	Ki vagyok én?	Változásaim – hogyan fejlődöm?	Leválás a családról, az önállósodás kezdete	Hogyan építem önmagam?
II. Én és a helyem a környezetben	Én és a helyem a családban	Helyem az iskolában, osztályban – együttműködés	A baráti társaság és a kortársak szerepe	Felelős felnőtté válás
III. Egészséges és biztonságos élet	Az egészség érték életünkben	Életrend, életritmus	Mi bánt engem? Válságos helyzetek	Az én életösvényem
IV. Veszélyeztető tényezők	A drog fogalma, hatása a szervezetre, a családra és a társadalomra	Kísértésnek kitéve – dohányzás, alkohol	Az egyén és a drogok	A drogok és a társadalom, következmények
V. Óvd és véd magad!	Személyes biztonság:	Hogyan tudok visszaautasítani?	Visszaautasítási technikák, döntéshozás	Nemet mondani. Határozott ellenállás, alkotó gondolkodás

Bűnmegelőzés	jogaim és kötelességeim	Véleményalkotás, ítéletformálás, bűncselekmények elkerülése	Törvények, szabálysértések	Törvények, szabálysértések

Kapcsolatépítés, az egészségvédő szervekkel együttműködés

Belső résztvevők

- az iskola nevelői, biológia tanár

Külső résztvevők

- iskolaorvos;
- iskola védőnője;
- szülők;
- SZMK;
- Gyermekjóléti Szolgálat;
- Nevelési Tanácsadó;
- rendészeti szervek;

Továbbképzés

Az iskola továbbképzési tervében meghatározottak szerint.

17. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Iskolánkban az elsősegélynyújtás oktatása a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodva, tartalmilag és gyakorlatilag fokozatosan bővülő ismeretanyaggal valósul meg.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja:

A tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- sajátítsák el az élettannal és anatómiával kapcsolatos legalapvetőbb ismereteket;
- ismerjék fel a különféle vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakoribb sérülések élettani hátterét és várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási eljárásokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- tudják, mikor és hogyan kell mentőt hívni (112-es segélyhívó szám).

Kiemelt feladatok az elsősegélynyújtás tanítása során:

- A tanulók korszerű elméleti ismeretekkel, valamint azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek;
- Az elméleti ismeretek mellett hangsúlyt fektetünk a gyakorlati bemutatókra és a tanulók aktív bevonására;
- Az életkornak megfelelő szinten, a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében történik az ismeretek átadása (pl. osztályfőnöki óra, egészségnap, tematikus projektek).

A megvalósítást támogató intézkedések:

- Az iskola kérésére a védőnő, illetve mentőtiszt tematikus foglalkozásokat tart;
- Támogatjuk a pedagógusok részvételét elsősegélynyújtással kapcsolatos továbbképzéseken;
- Az elsősegélynyújtás ismereteinek beépítése az egészségfejlesztési programba és az osztályfőnöki tananyagba.

A helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási alapismeretek

Tantárgy	Elsősegély-nyújtási alapismeretek
Biológia	- rovarcsípés - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	- hő- és vegyszer okozta sérülés - mérgezések, - szén-monoxid mérgezés - savmarás - égések, forrázás
Fizika	- hő és elektromos áram által okozott sérülések - forrázás
Technika	- főzés - eszközhasználat közben előforduló sérülések
Testnevelés	- esések, zúzódások, törések - sporteszközök okozta sérülések
Osztályfőnöki	- teendők közlekedési balesetek estén - mentők hívásának helyes módja - beszélgetés az elsősegély-nyújtási alapismeretekről az iskola egészségügyi szolgálat (védőnő) szakembereinek részvételével

Minden évben szükségesnek tartjuk épületenkénti elsősegély dobozok felülvizsgálatát, kiegészítését.

18. Drogstratégia

Társadalmunkban, így az iskolai tanulói-szülői közegben is, egyre több veszélyeztető tényező hat a gyermekek testi-lelki egészségére.

A statisztikák szerint Magyarországon folyamatosan emelkedik a szenvedélybetegek száma, ezen belül különösen aggasztó a drogfogyasztók arányának növekedése, mely egyre fiatalabb korosztályokat is érint. Ennek következtében a drogprobléma már az általános iskolákban is jelen van. A pedagógusok a problémakezeléshez sem alap- sem továbbképzéseik során nem kaptak megfelelő felkészítést, így gyakran csupán saját tájékozottságukra és önálló kutatásaikra támaszkodhatnak.

Pedig a terjedő jelenség egyik leghatékonyabb kezelési módja a **megelőzés**, amelynek kiemelt szerepe van az iskola egészségnevelési munkájában.

A drogstratégia céljai

Az iskolai drogstratégia szorosan kapcsolódik az intézmény **pedagógiai programjában** meghatározott **egészségnevelési tervhez**. A célok a következők:

- A probléma súlyosságának tudatosítása, a megelőzésre és kezelésre való felkészülés elősegítése.
- A tantestület és a szülők együttműködésén alapuló, egységes, megelőzésközpontú, egészségfejlesztési szemléletmód kialakítása.
- Felkészült és tájékozott pedagógusok vezetésével – a pedagógiai program, valamint egyéb megelőző programok keretében – olyan tanulói magatartásformák megerősítése, amelyek elősegítik az egészségmegőrző életmód kialakulását, és elutasítják a káros szenvedélyeket.
- Alternatív lehetőségek biztosítása a szabadidő értelmes eltöltésére és a pozitív közösségi élmények megélésére.

A megvalósítást támogató kapcsolatrendszer

A drogstratégia céljainak megvalósítását az alábbi partnerekkel való együttműködés segíti:

- család, szülők;
- szülői munkaközösség (SZMK);
- iskolaorvos, védőnő;
- rendvédelmi szervek (pl. iskolarendőr);
- diákönkormányzat;
- családsegítő és gyermekjóléti szolgálat.

Adottságaink a célok megvalósítása szempontjából

Megváltoztathatatlan adottságok:

- etnikai összetétel;
- szociális háttér;
- a családtagok iskolázottsági szintje.

Megváltoztatható tényezők:

- a tanulók személyisége;
- az életmód minőségét meghatározó szemlélet;
- helyzetfelismerő és döntéshozó képességek;
- értékrend és ismeretanyag.

Források a célok eléréséhez

- az iskola éves költségvetése;
- pályázati lehetőségek;
- az iskola alapítványa;
- humán erőforrás (pedagógusok, külső szakemberek, kapcsolati háló);
- egyéb források (pl. adományok, céltámogatások).

Az életvezetési ismeretek fejlesztésének távlati munkaterve

- A pedagógusok szakmai továbbképzésének támogatása a drogprevenció és életvezetés témájában.
- Kortársképző programok támogatása.
- A segítő szakemberekkel és szervezetekkel való együttműködés folyamatos fejlesztése.
- A témák interaktív feldolgozása tanórai keretben (pl. osztályfőnöki óra, valamint más tantárgyak keretében is).
- A tanórán kívüli programok (szakkörök, rendezvények, szabadidős tevékenységek) tartalmi bővítése és illesztése a prevenciós célkitűzésekhez.

Megvalósítás

Az aktuális feladatokat az **éves munkaterv** határozza meg, a felelősök és határidők megjelölésével.

19. Környezeti nevelési program

1. Kiemelt feladatok

A környezeti nevelés célja a gyermekek környezettudatos szemléletének, magatartásának és felelősségteljes életvitelének kialakítása. Ennek érdekében az iskola környezeti nevelési tevékenysége az alábbi főbb területekre fókuszál:

- A „Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” szemlélet kialakítása.
- A fenntartható fejlődés fogalmának és célrendszerének megismertetése.
- A környezettudatos, környezetért felelős életmód alapjainak megteremtése.
- A természet, az ember, az épített és társadalmi környezet tiszteletén alapuló szokásrendszer megalapozása.
- Az ehhez szükséges képességek és készségek fejlesztése tanórai és tanórán kívüli tevékenységek során.
- Tudatos fogyasztói magatartás kialakítása.
- Az újrahasznosítás lehetőségeinek bemutatása (pl. papírgyűjtés, elemgyűjtés).
- A problémamegoldó, kritikus gondolkodás fejlesztése környezetvédelmi témákban.
- A veszélyes anyagok szelektív gyűjtésének gyakorlati alkalmazása (pl. elemek, használt olaj).
- Állatvédelem

2. A környezeti nevelés közös pedagógiai feladat

A környezeti nevelés az iskola valamennyi pedagógusának és minden tanórai, illetve tanórán kívüli foglalkozásának szerves része. Kiemelt szerepet kap a természettudományos tantárgyakban, de áthatja a nevelőmunka minden területét.

3. A környezeti nevelés főbb tevékenységformái

- **Tanórai keretek között:**
 - Biológia, földrajz, vizuális kultúra, környezetismeret, valamint osztályfőnöki órák.
- **Tanórán kívüli programok:**
 - Fenntarthatósági Témahét programjai.
 - Évenkénti gyalogos vagy kerékpáros túra a környezeti értékek felfedezésére.
 - Környezetvédelmi jeles napok (pl. Föld napja, Víz világnapja) – vetélkedők, akadályversenyek.
 - Nemzeti parkok, természetvédelmi területek látogatása.
 - Részvétel környezetvédelmi témájú versenyeken.

A környezeti nevelés fogalma

„Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet értékeit is figyelembe vevő cselekvésre.”

(KöNKoMP, 2004)

Jogszabályi háttér

- Magyarország Alaptörvénye környezetvédelemmel kapcsolatos rendelkezései.
- Környezet- és természetvédelmi jogszabályok.
- A köznevelésről szóló törvény ide vonatkozó paragrafusai.

Erőforrások

Személyi feltételek

Belső szereplők:

- **Pedagógusok** – programok szervezése, lebonyolítása, szemléletformálás.
- **Tanulók** – aktív részvétel, környezetrendezés, szemléletformálás a kortársaik körében.
- **Technikai dolgozók** – szelektív hulladékgyűjtés, környezetbarát működés segítése.
- **Iskolaorvos, védőnő, fogorvos, pszichológus** – egészségnevelési programok támogatása.

Külső partnerek:

- Szülők, környékbeli lakók.
- Fenntartó szervezet.
- Civil szervezetek, természetvédelmi és oktatási intézmények.
- Környezetvédelmi hatóságok, szolgáltatók.

Anyagi feltételek

- Iskolai költségvetés és fenntartói támogatás.
- Egyéni és szervezeti támogatások.
- Iskolai alapítvány forrásai.
- Pályázatok.
- Szülői munkaközösség (SZMK) hozzájárulása.

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Általános célok és értékek

- A természet, mint egyetemes érték tisztelete és védelme.
- A Föld ökológiai egyensúlyának helyreállítása, megőrzése.
- A bioszféra és a biológiai sokféleség megóvása.
- A testi-lelki egészség megőrzése.

Iskolai hitvallás

A környezet és az egészség egymástól elválaszthatatlan fogalmak.

A természet védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi létről, hiszen az ember maga is része a természetnek. Az általa okozott környezeti ártalmak visszahatnak saját egészségére.

Ennek szellemében neveljük tanulóinkat, és célunk, hogy a szülők és a környék lakóinak szemléletére is hatással legyünk.

Hosszú távú pedagógiai célok

- Értérendszer és szokásrend megalapozása érzelmi, értelmi, erkölcsi alapon.
- Ökológiai és rendszerszemlélet kialakítása.
- Holisztikus és fenntarthatósági gondolkodás fejlesztése.
- A környezetetika elmélyítése.
- Érzelmi-alapú környezeti nevelés.
- Tapasztalati tanulásra épülő programok.
- Tolerancia és szociális érzékenység erősítése.
- Környezettudatos életvitel megalapozása.
- Közösségi és állampolgári felelősség kialakítása.
- Életminőséget javító, fogyasztáson túlmutató alternatívák megismertetése.
- Az egészség és környezet közti összefüggések feltárása.
- Kritikai és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- Globális összefüggések megértése.
- Helyes magatartásformák kialakítása a tudományos eredmények ismeretében.
- Családi életre nevelés.
- Az egészséges életvitelhez szükséges képességek elsajátítása.

19.2. Konkrét célok és feladatok

Célok:

1. Környezeti nevelés integrálása

- A környezettudatosság jelenjen meg minden tantárgyban, az oktatás minden szintjén.

2. Tantárgyköziesség erősítése

- Különböző tantárgyak kapcsolódjanak egymáshoz, hogy a tanulók komplex látásmódot alakítsanak ki.

3. Fogyasztóvédelmi ismeretek beépítése

- A felelős fogyasztás és tudatos vásárlás legyen része a tantárgyi tartalmaknak.

4. Hiteles példamutatás

- A pedagógusok, dolgozók, szülők életmódjukkal, viselkedésükkel mutassanak példát a környezettudatosság terén.

Feladatok:

1. Környezetismeret és környezetvédelem

- Természeti, épített és szociális környezet megismerése, védelme, fejlesztése.
- Helyi értékek (pl. történelmi emlékek, zöldterületek) és problémák (pl. szemétszennyezés) feltérképezése.
- Helyi célok meghatározása:
 - Öreg fák védelme
 - Faültetés
 - Madárbarát iskola
 - Szelektív hulladékgyűjtés
 - Energiatakarékosság
 - Helyi védett értékek őrzése
 - Állatbarát iskola

2. Közösségi és kulturális értékek ápolása

- A lakóhely alapos megismerése – értékek és problémák feltárása, megoldási javaslatok kidolgozása.
- Hagyományok védelme különböző szinteken:
 - Család
 - Iskola
 - Település
 - Nemzet
- Az azonosságtudat fejlesztése ezekhez a közösségekhez kapcsolódva.

3. Kapcsolattartás és kommunikáció

- A szülőkkel, lakóhelyi közösségekkel való együttműködés, kommunikáció fejlesztése.

4. Egészségnevelés

- Alapvető egészségvédelmi ismeretek átadása.
- Egészségkárosító szokások (pl. dohányzás, helytelen táplálkozás, mozgáshiány) biológiai, élettani, pszichológiai hátterének bemutatása.

- A mindennapi testmozgás fontosságának hangsúlyozása:
 - Testnevelés órák
 - Napközis és szabadidős tevékenységek
 - Óráközi szünetek mozgásra ösztönzése
 - Uszodai és egyéb sportprogramok szervezése

19.3. Az iskolai környezet

A példamutató iskolai környezet fő tényezői

- Tisztaság és esztétika:
 - Tantermek, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága, rendezettsége, esztétikus kialakítása.
- Zöldítés, élő környezet:
 - Növények, élősarok, iskolakert, tanösvény.
- Fenntartható működés:
 - Anyag- és energiatakarékosság, környezetbarát üzemeltetés.
- Fenntartható közlekedés ösztönzése:
 - Gyalogos, kerékpáros közlekedés népszerűsítése.
- Szelektív hulladékgyűjtés:
 - Különválogató hulladéktárolók használata, újrahasznosítás.
- Példamutatás:
 - Pedagógusok és technikai dolgozók mintaként szolgálnak.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

1. Tanórai keretek

- Tantárgyakba integrálva:
 - Környezet- és egészségnevelési témák természetismeret, biológia, földrajz, technika, fizika, kémia, etika, stb. tantárgyakon belül.
- Helyi tanulmányi kirándulások:
 - Olyan programok, amelyek nem jelentenek anyagi megterhelést (pl. közeli park, városi séta, öreg fák, vízfolyások, természetvédelmi területek látogatása).

- Testnevelés és sportprogramok:
 - A mozgás, egészséges életmód népszerűsítése.
- Osztályfőnöki órák:
 - Környezet- és egészségvédelmi témák megbeszélése.

2. Tanórán kívüli lehetőségek

Fő célok:

- Szociális és környezettudatos kompetenciák fejlesztése.
- Ismeretek mélyítése, rendszerezése és összekapcsolása.
- Rendszerszemlélet, kritikus gondolkodás, problémamegoldás.
- Környezeti érzékenység, helyes viselkedési normák kialakítása.
- Felelősségteljes cselekvésre nevelés.

Programtípusok és tevékenységek:

- Szakkörök
- Tanulói pályázatok (pl. rajz, esszé, fotó, projektmunka)
- Jeles napok (pl. Föld Napja, Víz Világnapja, Madarak és Fák Napja)
- Akciók (pl. szemétszedés, faültetés, kampányok)
- Kiállítások (pl. újrahasznosítási ötletek, természetfotók)
- Tanösvények, természetjárás, zöld séták
- Zöldesítés (iskolakert, fásítás, virágosítás)
- Vetélkedők, tanulmányi versenyek (pl. környezetismeret, öko-kvíz)
- Városismereti programok
- Külső partnerekkel való kapcsolatépítés (pl. helyi zöld szervezetek, erdészetek)
- Művészeti csoportok, kézműves foglalkozások (pl. természetes anyagokból)
- Iskolai rendezvények: DÖK-nap, sportnap, témahetek
- Látogatások (pl. vízmű, hulladékfeldolgozó, védett terület)
- Előadások (külső szakértőkkel)
- Szülői értekezletek, fórumok (környezeti nevelés témáiban)
- Pályaorientáció (zöld szakmák bemutatása)
- Témahetek (pl. Egészség hét, Fenntarthatósági hét)

19.4 Állatbarát iskola cím elnyerése

Iskolánk kiemelt feladatának tekinti a felelős állattartásra való nevelést, a természet-és állatvédelem fontosságának tudatosítását, valamint az empátia, a felelősségvállalás és az együttérzés fejlesztését.

Tanulóinknak nemcsak elméleti ismereteket igyekszünk nyújtani az állatok világáról, hanem gyakorlati tapasztalatok gyűjtésére törekszünk, amelyek hozzájárulnak személyiségük fejlődéséhez, közösségi magatartásuk formálódásához.

Az állatokkal való megfelelő bánásmódra, gondoskodásra nevelést és az állatok megismertetését beépítjük az iskolai oktatásunkba. Az állatokhoz való viszony formálása elősegíti az empátia, a felelősségérzet, a gondoskodás és a természettel való harmonikus együttélés kialakítását. Az általános iskolai nevelés során az állatvédelem pedagógiája az egész intézmény nevelési-oktatási gyakorlatát átható szemléletként jelenik meg.

Célok

- az állatok iránti tisztelet és felelős magatartás kialakítása
- a gyerekek empátiájának, együttérző képességének fejlesztése
- az állatok és az ember kapcsolatának, kölcsönös tiszteletének, függőségének megértetése
- a környezettudatos, fenntarthatóságra épülő szemlélet formálása
- a helyi közösségi együttműködések bevonásával a társadalmi felelősségvállalás erősítése

Pedagógiai alapelvek és feladatok:

- a tanulók érzékenyítése az állatvilág megismerésének és védelmének fontosságára
- az állatvédelem és a fenntarthatóság összefüggéseinek bemutatása
- a felelős állattartás szabályainak és gyakorlatának megismertetése. az állatokról való gondoskodás során a kitartás, a rendszeresség, a feladatvállalás és az együttműködés fejlesztése
- Projektmunkák, témahetek és témanapok szervezése az állatvédelem jegyében
- kapcsolattartás állatvédő szervezetekkel, állatorvosokkal, szakemberekkel
- élményalapú tanulási lehetőségek biztosítása

Várható eredmények

- A tanulók körében erősödik a felelősségteljes és gondoskodó attitűd
- Csökken az állatokkal szembeni közöny és bántalmazó magatartás
- nő a közösségi aktivitás, az együttműködés és a társadalmi érzékenység
- fejlődik a gyermekek együttműködési és problémamemoldó készsége
- a szülők és a tágabb közösség szemléletformálása is megvalósul a tanulók példamutató magatartásán keresztül
- hosszú távon erősödik az iskolai közösség környezettudatos és társadalmi felelősségvállalása

IV. HELYI TANTERV

Jogszabályi háttér a helyi tantervhez

A helyi tanterv a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (2) bekezdése értelmében az iskola **pedagógiai programjának szerves része**.

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. § (1) bekezdés b) pontja kimondja, hogy a helyi tantervnek tartalmaznia kell:

- a választott kerettanterv által meghatározott kötelező óraszám felett szervezett **kötelező tanórai foglalkozások**, valamint
- a kerettantervben nem szereplő, de az iskola által megvalósított **nem kötelező tanórai foglalkozások** részletes tananyagát,
- továbbá az ezekhez kapcsolódó **tanórai foglalkozások típusát**, azaz hogy azok **kötelezőek, kötelezően választandók, vagy szabadon választhatók**.

Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évfolyamán a tanulók között jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek figyelhetők meg, amelyek tudatos pedagógiai kezelést igényelnek. E szakasz kiemelt feladata az alapozás.

Ennek érdekében:

- fokozatosan segítjük a gyermekeket az óvodai, játékközpontú tevékenységektől az iskolai tanulás felé,
- mintát nyújtunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- kialakítjuk az iskolai szokásrendet,
- megalapozzuk az egyéni tanulási módszereket és szokásokat,
- felkeltjük és fenntartjuk a tanulók érdeklődését a tanulás iránt,
- biztos olvasási, írási és számolási alapokat alakítunk ki.

Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű tanulók fejlesztésére, elsősorban játékos tanulási formák alkalmazásával. A fejlesztőpedagógusok bevonásával, az osztályközösségből

időszakosan kiemelve, célzott felzárkóztató fejlesztést biztosítunk számukra. A tanulókat sikerélményekkel, élményalapú módszerekkel motiváljuk, miközben kialakítjuk bennük a figyelem, a fegyelem és a kötelességtudat igényét.

A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A harmadik és negyedik évfolyamon egyre hangsúlyosabbá válnak az iskolai teljesítményelvárások. A tanulásszervezésben és a motivációban a NAT elvei kerülnek előtérbe.

A tanulók érdeklődésére és kíváncsiságára építve fejlesztjük:

- tanulási képességeiket és szokásaikat,
- önálló gondolkodásukat,
- az anyanyelv biztos használatát,
- az önálló tanulásra való képességet,
- kitartásukat és együttműködési készségüket,
- egészséges életmód iránti igényüket.

Személyre szabott, fejlesztő értékeléssel erősítjük tanulási kedvüket. Fokozatosan bevezetjük a csoportmunkát, amely jelentős szerepet játszik a közösségi nevelésben és a kompetenciafejlesztésben. A versenyeken való részvétel segíti a siker és kudarc feldolgozását.

Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat kezdetén a nevelés-oktatás célja a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák további fejlesztése, valamint az alsó és felső tagozat közötti átmenet megkönnyítése.

Ennek során:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez és problémamegoldáshoz,
- fejlesztjük az önálló tanulási stratégiákat,
- erősítjük az érzelmi és értelmi intelligenciát (drámapedagógiai módszerekkel),
- támogatjuk az önismeret, az együttműködés és az önértékelés fejlődését,
- fokozatosan bővítjük a kooperatív tanulásszervezési formákat,
- biztosítjuk a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő terhelést és fejlesztő értékelést.

A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A hetedik és nyolcadik évfolyamon a már meglévő kompetenciák továbbfejlesztése, az életen át tartó tanulás megalapozása, valamint a pályaaorientáció kerül előtérbe.

Feladataink:

- az önálló tanulás és munkavégzés erősítése,
- a tanulási stratégiák tudatos alkalmazása,
- az írásbeli és szóbeli kifejezőkészség fejlesztése,
- az egészséges életvitel kialakítása,
- az együttműködésre épülő tanulási technikák elmélyítése,
- az önértékelés és felelősségvállalás fejlesztése.

Tanulási környezet kialakítása

A tanulási terek rugalmasan alakíthatók, igazodnak a tanulók életkori és egyéni szükségleteihez. Biztosítjuk az IKT- és digitális eszközök használatát, valamint a biztonságos, támogató tanulási környezetet. Az értékelés során az igazságosság, a méltányosság és az esélyteremtés elvei érvényesülnek.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek és hátránykompenzáció

A tanulók közötti különbségeket természetes adottságként kezeljük. Olyan fejlesztési célokat határozzunk meg, amelyek a tanulási környezet alkalmazkodását is megkövetelik. Kiemelt figyelmet fordítunk a HH, HHH, SNI és BTMN tanulóakra, valamint a tehetséggondozásra.

A pedagógusok munkáját fejlesztőpedagógusok, gyógypedagógusok és más szakemberek segítik. A közös felelősségvállalás, a szülők bevonása és a rehabilitációs–rehabilitációs szemlélet érvényesítése alapvető eleme pedagógiai munkánknak.

Pedagógusaink rendelkeznek az integráció megvalósításához szükséges szemlélettel és kompetenciákkal, valamint alkalmazzák a digitális technológiával támogatott oktatási módszereket.

A választott kerettantervek:

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára

Kerettantervi óratervek 1-4. és 5-8. évfolyamokon:

Óraterv a kerettantervekhez - 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+0,5
Bontásban: magyar nyelv/magyar irodalom	4/4	4/4	3/3	2,5/3
Idegen nyelvek	0	0	0	2+1
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+0,5
Etika/Hit-és erkölestan	1	1	1	1
Környezetismeret	0	0	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Digitális kultúra	0	0	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	25	24	25

Óraterv a kerettantervekhez - 5-8. évfolyam

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+0,5	3+0,5
Bontásban magyar nyelv/magyar irodalom	2/2	2/2	2/1,5	2/1,5
Dráma és színház	0	1	0	0
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3+0,5	3+0,5
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Etika/Hit-és erkölcsan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2+0,5	0	0
Biológia-egészségtan	0	0	2	1+0,5
Fizika	0	0	1+0,5	2
Kémia	0	0	1+0,5	2
Földrajz	0	0	2	1+0,5
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1	0	0	0
Digitális kultúra/Informatika	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1+0,5	1	0
Testnevelés	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

Kötelező tanítási órák

Az iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek a 2020-ban miniszteri közleményben meghatározott kerettantervi tananyaggal és követelményekkel.

Szabadon tervezhető órakeret terhére szervezett órák (NAT2020)

A kerettantervi rendeletben meghatározott szabadon tervezhető órák számával évfolyamonként különféle tantárgyak óraszámait növeltük meg.

1-3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	Heti 1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	Heti 0,5 óra
4. évfolyam	Német	Heti 1 óra
1-3. évfolyam	Matematika	Heti 1 óra
4. évfolyam	Matematika	Heti 0,5 óra
7-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	Heti 0,5 óra
7-8. évfolyam	Matematika	Heti 0,5 óra
6. évfolyam	Dráma és színház	Heti 1 óra
8. évfolyam	Állampolgári ismeretek	Heti 1 óra
6. évfolyam	Természettudomány	Heti 0,5 óra
8. évfolyam	Biológia	Heti 0,5 óra
7. évfolyam	Fizika	Heti 0,5 óra
7. évfolyam	Kémia	Heti 0,5 óra
8. évfolyam	Földrajz	Heti 0,5 óra
5. évfolyam	Hon- és népismeret	Heti 1 óra
6. évfolyam	Technika	Heti 0,5 óra

Az iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek a rendeletben kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Jelenleg iskolánkban a tanulók fő idegen nyelvként a német nyelv tanulását, szakkör jelleggel az angol nyelvet választhatják. Angol nyelvből, aki választja félévkor és tanév végén osztályozó vizsgát tehet, így bekerül a bizonyítványba az értékelés.

Szabadon választható foglalkozások.

Az adott tanév igényei és lehetőségeit felmérve:

- tanulószoba 5-8. évfolyamon
- napközi
- sportkör
- felzárkóztatás, korrepetálás
- szakkör,
- versenyfelkészítés

A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

(nemzetiséghez nem tartozó tanulók számára)

Jogszabályi háttér

A tananyag az **EMMI rendelet 7. § (1) bekezdés bk) pontja** alapján készült, amely előírja, hogy az intézmény pedagógiai programja biztosítsa a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését a nemzetiséghez nem tartozó tanulók számára.

A tananyag célja

- A településen élő nemzetiség kulturális értékeinek, hagyományainak és történetének megismertetése.
- A kulturális sokszínűség elfogadásának, a toleranciának és az együttéléshez szükséges attitűdöknek a fejlesztése.
- Az előítéletek csökkentése, a kölcsönös tisztelet erősítése.
- A helyi identitás és közösségi összetartozás erősítése.

A tananyag célcsoportja

Az intézmény **nemzetiséghez nem tartozó tanulói**, évfolyamhoz és életkori sajátosságokhoz igazított tartalommal.

A tananyag beépülése a nevelés-oktatás folyamatába

A tananyag megjelenik:

- tanórai keretek között (pl. magyar nyelv és irodalom, történelem, hon- és népismeret, etika, ének-zene, vizuális kultúra),
- tanórán kívüli foglalkozásokon,
- témanapok, témahetek, projektek formájában,
- iskolai és települési rendezvényekhez kapcsolódva.

Tartalmi elemek

1. A településen élő nemzetiség bemutatása

- A nemzetiség története országos és helyi szinten
- A nemzetiség megjelenése a település életében
- Helyi nemzetiségi közösségek, intézmények, szervezetek

2. Hagyományok és szokások

- Ünnepek, jeles napok
- Népszokások, családi és közösségi hagyományok
- Gasztronómiai hagyományok

3. Nyelvi és kulturális értékek

- A nemzetiség nyelvének szerepe, alapvető kifejezések megismerése
- Népdalok, mesék, mondák
- Népművészet, viselet, díszítőművészet

4. Kortárs nemzetiségi élet

- A nemzetiség szerepe a település jelenlegi kulturális életében

- Helyi rendezvények, fesztiválok, bemutatók
- Példaképek, ismert személyiségek

Módszertani elemek

- élménypedagógiai és projektalapú tanulás,
- csoportmunka és kooperatív tanulásszervezés,
- digitális eszközök alkalmazása,
- meghívott előadók, helyi nemzetiségi képviselők bevonása,
- múzeumlátogatás, kiállítás, települési séták.

Értékelés

- elsősorban **szöveges, fejlesztő jellegű értékelés**,
- tanulói önértékelés,
- projektbemutatók, alkotások, prezentációk értékelése.

Elvárható eredmények

A tananyag megvalósításának eredményeként a tanulók:

- ismeretekkel rendelkeznek a településen élő nemzetiség kultúrájáról,
- nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a kulturális sokszínűség iránt,
- képesek a nemzetiségi közösségek értékeinek megbecsülésére,
- fejlődik társadalmi érzékenységük és közösségi szemléletük.

1. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a pedagógusok nevelő-oktató munkájuk során kizárólag olyan **nyomtatott taneszközöket** (tankönyvek, munkafüzetek, térképek stb.) alkalmaznak, amelyek a **hivatalos, jóváhagyott tankönyvjegyzékben** szerepelnek.

A nyomtatott taneszközökön túl egyes tantárgyakhoz **egyéb eszközök használata is szükséges**, például:

- **testneveléshez:** tornafelszerelés,
- **vizuális kultúrához:** rajz- és technikai eszközök stb.

Az egyes évfolyamokon szükséges **kötelező tankönyveket és tanulói taneszközöket** a szakmai munkaközösségek és a szaktanárok választják ki, az iskola **helyi tanterve** alapján.

A kiválasztás szempontjai:

- A taneszköz **feleljen meg a helyi tanterv követelményeinek.**
- Előnyben részesítjük azokat az eszközöket, amelyek **több tanéven keresztül használhatóak.**
- Törekszünk a **tankönyvcsaládok** (azonos szerző vagy kiadó) egységes alkalmazására, amelyek:
 - színesek,
 - erős kötésűek,
 - kedvező árúak.
- A választott tankönyv:
 - jól strukturált legyen, emelje ki a lényegét,
 - legyen a tanuló számára **könnyen érthető és motiváló,**
 - rendelkezzen pedagógusok számára hasznos **kézikönyvvel,**
 - tartalmazzon **differenciált tanulást** segítő feladatokat.
- Előnyként tekintünk arra, ha a tankönyv:
 - **szemléltetésre alkalmas** anyagokat (képek, hanganyag, digitális segédlet) is tartalmaz.
- Figyelembe vesszük a **könyv árát és súlyát,** és előnyben részesítjük a **tartós tankönyveket.**

A **szükséges tanszerek** kiválasztásánál a szaktanári igények **a legszükségesebb eszközökre korlátozódnak.**

Jogszábeli háttér és könyvtári ellátás:

A **1265/2017. (V. 29.) Korm. határozat** alapján az 1–8. évfolyamos tanulók részére **ingyenes tankönyvellátást** biztosítunk (további részletek az SZMSZ-ben találhatók).

Törekszünk arra is, hogy iskolai könyvtárunk állományát **tartós használatra alkalmas tankönyvekkel, segédletekkel** (térképek, szótárak stb.) folyamatosan bővítsük, hogy azokat igény szerint **évente kölcsönözhetővé tegyük** a tanulók számára.

A **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 161. §**, valamint annak **2. számú melléklete** írja elő az iskolák számára a **minimális eszköz- és felszerelési jegyzéket**, melynek betartása kötelező.

2. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabálya

Etika / Hit- és erkölcsstan oktatása (1. osztálytól)

Intézményünkben a **kötelezően választandó** tantárgy keretében minden tanuló számára biztosítjuk az **etika vagy hit- és erkölcsstan oktatását**.

- Az **első osztályos tanulók szülei** a beiratkozáskor írásban nyilatkoznak arról, hogy gyermekük számára melyik tantárgyat választják.
- A választás **évente egy alkalommal**, legkésőbb **minden tanév május 20-ig** módosítható.
- A **hit- és erkölcsstan oktatását** a feladatot vállaló egyházak, felekezetek végzik, melyek közül **a szülő szabadon választhat**.

Szabadon választható foglalkozások

Az iskolánk lehetőséget biztosít **szabadon választható tanórán kívüli foglalkozásokra**:

- **Szakkörök:**
 - Lehetőség szerint már az **1. évfolyamtól** elérhető az **angol nyelvi szakkör**.
 - További szakkörök indítása a tanulói érdeklődés és az intézmény lehetőségei alapján történik.
- **Tanulószoza:**
 - A **5–8. évfolyamos tanulók** számára biztosított tanulószobai ellátás.
 - Az igények **minden tanév elején** kerülnek felmérésre.

Pedagógusválasztás szabálya

Az intézményben **nincs lehetőség pedagógusválasztásra**. A tantárgyakat az iskolavezetés által kijelölt pedagógusok tanítják, figyelembe véve a szaktárgyi végzettségeket és az órarendi beosztást.

3. Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei:

1. Csoportbontás elvei tantárgyanként

- **Etika / Hit- és erkölcstan:**

Az etika, illetve a hit- és erkölcstan oktatása minden évfolyamon **csoportbontásban** történik, a **szülő vagy tanuló választása** alapján.

- **Magyar nyelv és irodalom, matematika:**

Intézményünkben kiemelt figyelmet fordítunk a **szilárd alapkészségek** kialakítására ezekből a tantárgyakból.

Ezért az **5. évfolyamtól kezdődően**, a rendelkezésre álló feltételek mellett (pl. magas osztálylétszám, megfelelő számú szaktanár esetén), a tanulók **nem osztálykeretben, hanem bontott csoportokban** tanulnak magyar nyelvet és matematikát.

A csoportbontás során az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- **Átjárhatóság** a csoportok között (rugalmas átsorolás lehetősége),
- **Heterogenitás biztosítása** (változatos tudásszintű tanulók együttes oktatása),
- **Évfolyamszintű integráció** megvalósítása.

- **Idegen**

nyelv:

Az **alapszintű idegennyelv-oktatás** 4. évfolyamtól indul, és lehetőség szerint **csoportbontásban** történik.

Ez különösen **magas osztálylétszám** esetén indokolt, mivel a **beszédközpontú nyelvtanítás** így valósítható meg hatékonyan.

2. Egyéb foglalkozások szervezése

Az egyéb tanórai és tanórán kívüli foglalkozások megszervezésekor az iskola az **igények előzetes felmérésén** alapul, rugalmas szervezést alkalmaz.

- **A csoportok létrehozása** történhet:
 - egy évfolyamon belül több osztályból, vagy
 - különböző évfolyamokról (pl. szakkör, tanulószoba).
- A foglalkozások indítása a **jelentkezők számától** és az **intézményi lehetőségektől** függ.

4. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Jogszábeli háttér és pedagógiai elkötelezettség

Az intézmény pedagógusainak **tisztában kell lenniük** az esélyegyenlőségre és az egyenlő bánásmódra vonatkozó jogi előírásokkal, és ezek szellemében kell megvalósítaniuk a **diszkriminációmentes nevelést és oktatást**.

Iskolánkat **befogadó, nyitott és toleráns légkör** jellemzi.

A pedagógusok:

- folyamatosan fejlesztik esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket,
- részt vesznek az esélyegyenlőségi programokban,
- jelzik, ha az esélyegyenlőség sérül.

Alapelveink

- Igazságosság, méltányosság, esélyteremtés.
- A különbözőség elfogadása.
- Az emberi méltóság tisztelete.
- A hátrányos otthoni körülmények ellensúlyozása.
- A társadalmi hátrányok leküzdésére való törekvés.

Általános céljaink

- Az integrált nevelés feltételeinek biztosítása minden tanuló számára.
- A sajátos nevelési igényű tanulók számára a köznevelési törvény szerinti együttnevelés lehetőségének megteremtése.

- Egyenlő esély biztosítása a pedagógiai szakszolgálatok igénybevételére.

Konkrét feladataink

- A hátrányos helyzetű és SNI tanulók fejlődésének nyomon követése.
- A lemorzsolódás csökkentése korszerű pedagógiai módszerekkel.
- Differenciált tanulási célok és tananyag alkalmazása.
- Szakértői vizsgálatokhoz való irányítás, ha szükséges.
- Felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások biztosítása.
- Egyéni és kiscsoportos pótlás a hiányzások miatt lemaradó tanulók részére.
- A tanulószobai részvétel és iskolai étkeztetés motiválása.

Hátránykompenzáló intézkedések

- Tanulók szociális hátterének feltérképezése, egyéni támogatás biztosítása.
- Magatartási, beilleszkedési problémák diagnosztizálása és kezelése.
- Többszintű tananyag és differenciált módszertan alkalmazása.
- Minőségi oktatás és befogadó tanulócsoporthoz szervezése.
- Ingergazdag tanulási környezet kialakítása.
- Érzelmi támogatás, tanulók motiválása.
- Kulcskompetenciák fejlesztése 1–8. évfolyamon.
- A tanulók kiemelkedő teljesítményének és tehetségének feltárása, támogatása.
- Szabadidős programokba való aktív bevonás.
- Egységes, de személyre szabott értékelési eljárások.
- Differenciált házi feladatok és tanári konzultáció lehetősége.
- Önálló tanulást támogató eszközök használatának oktatása.
- Tudatos fejlesztés a kompetenciamérések eredményeire építve.
- Pedagógiai munkát segítő szakemberek bevonása.
- A pedagógusok módszertani továbbképzésének biztosítása.
- Továbbtanulás és pályaeorientáció támogatása.
- Pontos információk rendelkezésre állása az iskolában a hátrányos helyzetű gyermekekről és családjaikról.
- A hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének és fejlesztésének nyomon követése, dokumentálása az iskola első évfolyamán.

- A sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók korai felismerése, szűrése és fejlesztése.
- A lemorzsolódás csökkentése korszerű pedagógiai módszerek alkalmazásával, a tanítási gyakorlat megújításán keresztül.
- Az integrációs pedagógiai rendszer (IPR) működtetése intézményünkben.

Folyamatos figyelemmel kísérjük:

- a tanulók szociális helyzetét,
- az egyéni fejlesztésben részesülők előmenetelét,
- a lemorzsolódási arányt,
- és a továbbtanulási mutatókat.

A képességkibontakoztató és integrációs felkészítés elemei

Intézményünk kiemelt feladata a tanulók egyéni képességeinek kibontakoztatása és az integráció hatékony támogatása. Ennek érdekében komplex pedagógiai rendszer működik, amely az óvoda–iskola átmenettől a továbbtanulásig végigkíséri a tanulók fejlődését.

A program fő elemei:

- Az óvoda–iskola átmenet megkönnyítése célzott programokkal
- Együttműködés a társadalmi és szakmai környezettel
- A tanítást-tanulást segítő korszerű eszközrendszer alkalmazása
- Integrációt támogató módszertani elemek használata
- Pedagógiai műhelymunka és szakmai együttműködés
- Negyedévenkénti, kompetenciaalapú értékelési rendszer
- Egyéni esetmegbeszélések a szülőkkel
- Pályaorientációs tevékenységek
- Intézményi arányok folyamatos nyomon követése és elemzése
- Pedagógusok IPR-képzésben való részvétele
- A hátrányos helyzetű tanulók középiskolai nyomon követése
- Kompetenciaalapú nevelési-oktatási gyakorlat megvalósítása

A fejlesztés alapelvei és folyamata

A programba bevont tanulók képességeinek, magatartásának és szociális helyzetének komplex elemzése képezi a fejlesztés kiindulópontját. Az első értékelő esetmegbeszélést követően egyéni fejlesztési javaslatok készülnek, amelyek iránymutatást adnak a pedagógusok számára a napi nevelő-oktató munkában.

A fejlesztés kiterjed:

- differenciált tanulásszervezésre,
- logopédiai és egyéb fejlesztő foglalkozásokra,
- tanulásmódszertani támogatásra,
- sikerélményt nyújtó tanórán kívüli tevékenységekre,
- egyénre szabott ellenőrzési és értékelési eljárásokra.

A fejlesztési tervet háromhavonta felülvizsgáljuk, az értékelésbe a szülők folyamatosan bevonásra kerülnek. A tanulók értékelése szöveges, árnyalt és ösztönző jellegű.

Kompetenciaterületek fejlesztése

Eszközjellegű és tantárgyi kompetenciák:

- csoportbontások tantárgyanként,
- tehetséggondozás és tanulási nehézségek figyelembevétele,
- IKT-eszközök alkalmazása,
- emelt szintű testnevelés és idegennyelv-oktatás,
- egyéni fejlesztési tervek alapján történő fejlesztés.

Kommunikációs kompetenciák:

- alsó tagozaton hagyományos és korszerű módszerek ötvözése,
- kompetenciaalapú programok alkalmazása,
- művészeti oktatásban való részvétel biztosítása.

Szociális kompetenciák:

- közösségépítő programok,
- tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek,
- kulturális, sport- és művészeti rendezvények,

- iskolai és városi szereplési lehetőségek.

Mentálhigiénés és prevenciós tevékenységek

- drogprevenciós és egészségnevelési programok,
- rendhagyó tanórák,
- egészségnapok és tematikus rendezvények.

Mentori rendszer

A mentor a tanuló fejlődését koordináló személy, aki kapcsolatot tart a családdal és a szakemberekkel, segíti a tanulást, a pályaaorientációt, valamint figyelemmel kíséri a tanuló fejlődését és közérzetét.

Intézményi feladatok

- egyéni fejlesztési tervek készítése és megvalósítása,
- együttműködésen alapuló módszerek alkalmazása,
- rendszeres értékelő esetmegbeszélések,
- folyamatos kapcsolattartás a családokkal.

Elvárható eredmények

A program megvalósítása hozzájárul:

- a tanulmányi eredmények javulásához,
- a lemorzsolódás csökkenéséhez,
- a hiányzások mérsékléséhez,
- a HH és HHH tanulók sikeres továbbhaladásához,
- az országos kompetenciamérések eredményeinek javulásához,
- a tanulók tanuláshoz való pozitívabb viszonyának kialakulásához.

5. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Iskolánk a Nemzeti alaptantervben meghatározott nevelési-oktatási feladatokat az egyes fejlettségi szakaszokhoz igazodva, fokozatosan építkező pedagógiai koncepció mentén szabályozza:

1. szakasz – Az alapozás időszaka (1–4. évfolyam)

Az alsó tagozaton elsődleges célunk, hogy a tanulók közötti meglévő fejlődésbeli különbségeket csökkentsük. Ennek érdekében a pedagógiai eszköztár sokszínű alkalmazására helyezzük a hangsúlyt. A differenciálás, az egyéni haladási tempó figyelembevétele, valamint a játékos tanulási formák előtérbe helyezése biztosítja az ismeretek befogadását és az alapkompétenciák megerősítését.

2. szakasz – Az alapkészségek továbbfejlesztése (5–6. évfolyam)

Ebben az időszakban fokozatosan növeljük a tanulókkal szembeni elvárásokat. A hangsúly az önálló tanulási képességek fejlesztésén, a tananyag rendszerezett elsajátításán és a tantárgyi ismeretek mélyítésén van. A követelmények világos meghatározásával segítjük a tanulókat abban, hogy felkészülten és magabiztosan lépjenek a következő évfolyamra.

3. szakasz – A tanulási eredményesség megalapozása (7–8. évfolyam)

Ebben a szakaszban a cél a tantárgyi tudásanyag elmélyítése, a tanulási stratégiák tudatos alkalmazásának elősegítése. Kiemelt figyelmet fordítunk a kompetenciafejlesztésre, az önálló ismeretszerzés képességére, valamint a tanulói teljesítmény mérésének és értékelésének megerősítésére. A tudás megszerzésének folyamata mellett annak alkalmazhatóságát is hangsúlyozzuk.

4. szakasz – Felkészítés a továbbtanulásra és az élethosszig tartó tanulásra (felsőbb évfolyamok / átmenet a középiskolába)

A NAT szellemében a negyedik szakaszban – amely intézményünk keretein belül az általános iskola záró éve – a pályaaorientáció és az önálló tanulás előtérbe kerül. A tanulókat támogatjuk abban, hogy érdeklődésüknek és képességeiknek megfelelően tudjanak pályát választani.

Ennek érdekében hangsúlyos szerepet kapnak a gyakorlati tevékenységek, projektmunkák, tantárgyi integrációk, valamint a külső partnerekkel történő együttműködések (pl. pályaorientációs napok, üzemlátogatások, szakemberekkel való találkozások).

A Nemzeti alaptanterv (NAT) célkitűzéseinek helyi szintű megvalósítása során intézményünk a tanulók életkori sajátosságait, fejlődési ütemét és egyéni szükségleteit figyelembe véve alakítja ki pedagógiai gyakorlatát. Az alábbiakban évfolyamonként részletezzük a nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódó főbb feladatokat.

Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatai

Az alsó tagozat első két évében kiemelt figyelmet fordítunk a tanulók közötti, különösen jelentős egyéni fejlődési különbségek pedagógiai kezelésére.

- Az **1. évfolyamon kötelező DIFER-mérés** (Diagnosztikus Fejlődésvizsgáló Rendszer) eredményeiről a pedagógusok és szülők **tájékoztatást kapnak**.
- A mért adatok alapján szükség esetén:
 - **egyéni fejlesztési terv** készül,
 - kialakítjuk a tanulók számára megfelelő **tanulási módszereket**,
 - fejlesztjük az **iskolai fegyelmet és figyelmet**,
 - formáljuk a **kötelességtudatot** és felelősségérzetet.

A cél a biztos alapkészségek megalapozása és a tanuláshoz szükséges pozitív attitűdök kialakítása.

A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatai

A harmadik és negyedik évfolyamon az iskolai **teljesítményelvárások** már hangsúlyosabb szerepet kapnak, így ennek megfelelően alakul a tanítási-tanulási folyamat is.

- A tanulók fokozatosan alkalmazkodnak a **tanulmányi követelményekhez**.
- Előtérbe kerülnek a NAT-ban rögzített:
 - **motivációs eszközök**,
 - és a korszerű **tanulásszervezési eljárások**.

Célunk a tanulók aktív részvételének erősítése a tanulási folyamatban, valamint a belső motiváció kialakítása.

Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatai

A felső tagozat első szakaszában a tanítás fő célja a **tanulási eredményesség megalapozása**, valamint a Nemzeti alaptantervben meghatározott **kulcskompetenciák** és ismeretstruktúrák tudatos fejlesztése.

- Tovább folytatódik az **alapkészségek elmélyítése**.
- Megismertetjük a tanulókkal a különféle **tanulási technikákat**.
- Segítjük a diákokat abban, hogy megtalálják a számukra **leghatékonyabb tanulási módszereket**.
- Fokozatosan kialakítjuk az **önálló tanuláshoz szükséges attitűdöket** és tanulási szokásokat.

6. Kulcskompetenciák fejlesztése

6.1. Kommunikációs kompetenciák: idegennyelvi és anyanyelvi kompetencia

6.1.1. Idegen nyelvi kompetencia

A **Nemzeti alaptanterv** (NAT) kiemelt célja a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztése. A kulcskompetenciák olyan tudáselemek, készségek, attitűdök és képességek rendszere, amelyek szükségesek az élethosszig tartó tanuláshoz, a munka világában való boldoguláshoz, valamint az aktív társadalmi részvételhez.

Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése intézményünk egyik fontos célkitűzése. Ennek során a tanulók megtanulják:

- **fogalmakat, gondolatokat, érzéseket, tényeket és véleményeket** megérteni, kifejezni és értelmezni – szóban és írásban,
- **hallott és olvasott szövegeket** feldolgozni, alkotni,
- különböző **társadalmi és kulturális helyzetekben** (oktatás, munka, szabadidő, család) idegen nyelven kommunikálni.

A hatékony nyelvhasználat feltétele:

- a **beszélgetések kezdeményezésének, folytatásának és lezárásának** képessége,
- a **szövegértés és szövegalkotás** gyakorlása,
- az **önálló tanulás képessége** (pl. segédeszközök, digitális tartalmak alkalmazása),
- a **kulturális közvetítés** képessége, más kultúrák megértése (szociális és állampolgári kompetencia).

Kapcsolódó kulcskompetenciák az idegen nyelvi fejlesztésben

Az idegen nyelvi tanulás során szinte minden kulcskompetencia aktivizálódik:

- **Digitális kompetencia:** szótárprogramok, e-learning eszközök, interaktív feladatok alkalmazása.
- **Esztétikai-művészeti tudatosság:** daltanulás, projektmunka, szerepjáték.
- **Szociális kompetenciák:** együttműködés, kommunikációs helyzetgyakorlatok.
- **Természettudományos kompetenciák:** más tantárgyakkal való integráció (pl. angol nyelven végzett környezeti projektek).
- **Hatékony, önálló tanulás:** nyelvtanulási stratégiák fejlesztése.

A pedagógus szerepe a kompetenciafejlesztésben

A NAT szemlélete szerint a tanítás nem más, mint a **tanulás szervezése**. A pedagógus feladata, hogy:

- **megismerje tanítványai motivációit, érdeklődési körét, képességeit,**
- személyre szabott tanulási helyzeteket alakítson ki,
- tudatosan szabályozza, értékelje és irányítsa a tanulási folyamatot.

Ehhez elengedhetetlen a megfelelő **pedagógiai infrastruktúra**, például:

- tanulást támogató könyvek és nyomtatott tananyagok,
- **informatikai és IKT-eszközök** (interaktív táblák, nyelvi szoftverek),

- projektsomagok, játékos nyelvtanulási segédletek.

6.1.2. Anyanyelvi kompetencia

Az **anyanyelv sokoldalú ismerete** alapvető feltétele a társadalmi kommunikációnak. Lehetővé teszi:

- a gondolkodás fejlődését,
- az értékek megismerését,
- a társas kapcsolatok kialakulását,
- az önálló véleményalkotást és kifejezést,
- a szocializációt és a felelősségérzet kialakulását.

Az anyanyelvi kompetencia az egyén számára biztosítja, hogy különféle társadalmi és kulturális helyzetekben **szóban és írásban képes legyen értelmesen, világosan és célszerűen kommunikálni.**

Fejlesztési feladatok

A kompetencia alapú oktatásban a tanulási folyamatot támogató **alapkészségek és ismeretek fejlesztése** kerül előtérbe. A legfontosabb fejlesztési területek:

- **Érzelmi és hallási fejlesztés**, beszédhallás erősítése
- **Beszédfejlesztés**: artikuláció, légzés, beszédtempó és ritmus
- **Hangok, szótagok analízise és szintézise**
- **Tér- és időbeli tájékozódás**
- **Szókincsbővítés és -fejlesztés**
- **Beszédészlelés és -értés, helyes kiejtés kialakítása**
- **Olvasástechnika, szövegértés fejlesztése**
- **Nonverbális kommunikációs eszközök** (testbeszéd, mimika, gesztusok)
- **Szituációs gyakorlatok, párbeszéd, társalgási fordulatok**
- **Mérlegelő gondolkodás, véleményalkotás**
- **Hagyományok tisztelete, kulturális tudatosság**

A kompetenciát alkotó ismeretek

- A **funkcionális nyelvtan** és a **nyelvi funkciók** biztos ismerete
- A beszélt nyelvi stílusok és **szóbeli kapcsolattartási formák** felismerése
- A **nonverbális kommunikáció** elemeinek tudatos használata
- Az **irodalmi és nem irodalmi szövegek** jellemzőinek ismerete
- Az **írott nyelv** típusainak felismerése (hétköznapi, irodalmi, tudományos)
- A nyelv és kommunikáció térbeli és időbeli változatainak társadalmi beágyazottsága
- A **kapcsolatfelvétel formái**: köszönés, megszólítás, kérdezés
- Az **anyanyelv történeti és rendszerszintű ismerete**

A kompetenciát alkotó készségek

- Szóbeli és írásbeli közlések megértése, továbbadása
- Tömör, világos beszéd kialakítása és alkalmazása
- Kommunikációs helyzetek felismerése, beszélgetések indítása és befejezése
- Különböző szövegek olvasása, értelmezése tanulási, tájékozódási, szórakozási céllal
- Olvasási stratégiák alkalmazása a szövegtípushoz igazodva
- Információk keresése, gyűjtése, rendszerezése, kritikus szűrése
- Különböző írásbeli szövegek alkotása (helyesírás, tagolás, tartalom)
- **Vitahelyzetek kezelése**: érvek és ellenérvek megfogalmazása, reagálás mások álláspontjára
- **Segédeszközök alkalmazása** a szövegértés és szövegalkotás során

A kompetenciát alkotó attitűdök

- **Pozitív viszony** az anyanyelvhez, mint a gondolkodás és szellemi fejlődés alapjához
- **Nyitottság** mások véleményének megismerésére, elfogadására
- **Magabiztos megszólalás** nyilvános helyzetekben
- **Esztétikus, szabatos kifejezőmód** kialakítása
- Az **irodalom, a kulturális értékek** iránti tisztelet
- A **kultúrák közötti kommunikáció** fontosságának felismerése
- Tudatos **médiaismeret** és médiakezelés kialakítása

6.2. Digitális kompetencia fejlesztése

A digitális kompetencia a 21. századi tudásalapú társadalom egyik alappillére. A tanulóknak képessé kell válniuk az információk hatékony és tudatos felhasználására, értékelésére és megosztására a technológiai környezetben.

A digitális kompetencia fogalma és jelentősége

A digitális kompetencia:

- az **információszerzés, -feldolgozás, -tárolás, -alkalmazás**, valamint **-továbbadás** képessége,
- a digitális eszközök hatékony, **problémamegoldó célú használata**,
- az **önálló tanulás, kreativitás és médiaértés** fejlesztésének alapja.

Az informatika oktatásának célja nem csupán a technikai ismeretek átadása, hanem azok **alkalmazásának képessége** a különböző tantárgyakban és az élet számos területén.

Fejlesztési célok és pedagógiai alapelvek

- Az **informatika nem cél**, hanem **eszköz** a tanulási folyamatban.
- A tanulók képesek legyenek:
 - önálló **információkeresésre** (pl. internetes kutatómunka),
 - digitális produktumok (pl. prezentációk, újságcikkek, kisfilmek) **elkészítésére**,
 - **kritikus médiahasználatra** (információk értékelése, forráskritika),
 - a megszerzett tudás rendszerezésére és alkalmazására.
- A pedagógus szerepe tanácsadóvá, irányítóvá válik, aki **kérdésre, kételkedésre, elemzésre** ösztönöz.

Alkalmazási lehetőségek a tantárgyakban

A digitális kompetencia fejlesztése nem kizárólag informatika órán történik. Más tantárgyak is hozzájárulhatnak, például:

- **projektmunkák, bemutatók, kutatások** digitális eszközökkel,
- **vizuális kultúra** órákon digitális tartalmak létrehozása,

- **művészeti és kreatív foglalkozások** a digitális eszközökkel való kifejezésre tanítanak.

Fejlesztési lehetőségek tanórán kívül

- **Szakkörök** (pl. alkalmazói, programozói) indítása érdeklődés szerint.
- **Tanórán kívüli foglalkozások**, ahol a géphasználat segíti a kreativitást, problémaérzékenységet.
- **Kisebbségi korosztályoknál** délutáni foglalkozások keretében játékos ismerkedés a digitális világgal.

A vizuális kultúra és a digitális tudás

A vizuális kultúra tantárgy kiemelt célja:

- a digitális eszközök **tudatos használatának** fejlesztése,
- a **digitális közlés és befogadás képességeinek** alakítása,
- a digitális világ gyors változásaira reagálni tudó, **alkalmazkodó tanulói attitűd kialakítása.**

Fejlesztő tevékenységek és pedagógiai módszerek

A digitális kompetencia fejlesztéséhez kapcsolódó tevékenységek:

- Tanulmányi versenyek szervezése, különösen informatikai és technológiai témákban.
- **Egyéni felkészítés** a versenyekre, **kiscsoportos munkamódszerek** alkalmazása.
- A versenyek **etikájának** elsajátítása.
- A felkészítő pedagógus **segítő, támogató jelenléte.**
- **Kiselőadások** tartása tanórán vagy szakkörökön – főként tehetséggondozás céljából.
- **Differenciált feladatadás**, egyéni képességekhez illeszkedő tanulásszervezés.
- **Csoportfoglalkozások**, amelyek témák, tudásszintek szerint átjárhatók.

6.3. Matematikai és gondolkodási kompetenciák fejlesztése

A matematikai kompetencia értelmezése

A matematikai kompetencia olyan **általános felkészültség**, amely tudásra, képességekre, tapasztalatokra, értékekre és beállítódásokra épül, és lehetővé teszi, hogy a tanuló:

- **különböző helyzetekben hatékonyan alkalmazza** matematikai tudását,
- felismerje és megértse a **valóság összefüggéseit**,
- és **alkalmazásképes tudást** szerezzen a mindennapok problémáinak megoldásához.

A kompetencia nem korlátozódik kizárólag a matematika tantárgyra: **más műveltségterületeken és az élet különböző területein** is fejleszthető és alkalmazható.

A kompetenciafejlesztés pedagógiai céljai

Az iskolai nevelés-oktatás során különösen fontos:

- a **biztos számolási készség** kialakítása,
- a **kreatív és logikus gondolkodás** fejlesztése problémahelyzetekben,
- a gyakorlati életből vett problémák **matematikai eszközökkel való megközelítése**,
- az **adatgyűjtés, -feldolgozás**, grafikonok és táblázatok értelmezésének gyakorlása,
- az **összefüggések felismerése**, relációk megértése.

Tanulási szintek és fejlesztési fókuszok

Alsó tagozat (1–4. évfolyam)

- Az **elemi számolási készségek** kialakítása,
- **Logikus gondolkodás** fejlesztése sok szemléltetéssel, játékos tanulással,
- **Egyéni tapasztalatszerzés**, gyakorlati példák használata.

Felső tagozat (5–8. évfolyam)

- **5–6. évfolyamon** a gyakorlatorientált, változatos módszereken alapuló tanítás kerül előtérbe.
- **7–8. évfolyamon** megkezdődhet a **matematikai absztrakció** fejlesztése, bonyolultabb fogalmak bevezetése.

- Minden órán törekedni kell a **matematikai alapkompenciák fejlesztésére**.

Kompetenciafejlesztés az iskolai életben

- A tanulók információkat gyűjtenek, rendszereznek, **együttműködnek**, közösen oldanak meg problémákat.
- Képesek **összefüggéseket felismerni, következtetéseket levonni, érvelni, magyarázni**.
- A tanulás során nyitottá válnak a társadalmi és környezeti problémák elemzésére is, így a **fenntarthatóság, állampolgári szerepvállalás, tudományos-technológiai fejlődés** is beépül a gondolkodásukba.

Tehetséggondozás és versenyzés

- A matematika iránt érdeklődő, **kiemelkedően tehetséges tanulókat** tanulmányi versenyekre készítjük fel.
- A versenyeken való részvétel fejleszti:
 - az önállóságot,
 - a problémamegoldó gondolkodást,
 - az együttműködési készséget,
 - a kihívásokkal szembeni pozitív hozzáállást.

6.4. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes és társas kapcsolati kompetencia alapja az **önismeret**, a **társakkal való együttműködés képessége**, valamint a **felelős társas viselkedés** kialakítása. A tanulók személyiségfejlődésének egyik legfontosabb területe, amely szorosan összefonódik az iskolai közösség működésével és a tanulási folyamattal.

Fejlesztési célok

- **Reális énkép** kialakítása és önbizalom erősítése.
- A **közösségért való felelősségvállalás** megtanulása.

- A mások iránti **tolerancia, empátia** és **nyitottság** fejlesztése.
- **Véleményalkotás és önkifejezés** gyakorlása biztonságos tanulási környezetben.
- A konfliktuskezelés és a társas együttműködés **tudatos fejlesztése**

Módszerek és eszközök

Kooperatív tanulás

- Lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók **együttműködve, közösen dolgozzanak fel tananyagrészeket**, készítsenek projektmunkát, beszámolót vagy információgyűjtést.
- A tanuló **véleményt formál**, javaslatokat tesz, terveket alkot csoportban.
- **Saját élményű tanulási folyamat** jön létre, amely növeli az önbizalmat és az önbecsülést.

Érvelés és vita

- A tanulók megtanulják saját álláspontjukat **kifejezni és megvédeni**, ugyanakkor elfogadják és tiszteletben tartják mások véleményét is.
- Fejlődik a **kritikai gondolkodás**, valamint a **szociális érzékenység**.

Pedagógiai környezet

- A tanulási tevékenységek során a pedagógus **biztonságos, szorongásmentes légkört** teremt.
- A tanuló önállóan fejezi ki gondolatait, ugyanakkor megtanulja, hogy saját nézőpontját **csak mások véleményének elfogadásával és megértésével** tudja érvényesíteni.
- A pedagógus szerepe **segítő, támogató, irányító**: visszajelzést ad, rávezet, javaslatokat fogalmaz meg, mellyel segíti a tanuló személyes fejlődését.

Tanulói attitűd fejlesztése

A társas kapcsolati kompetencia megerősíti a tanulóknál:

- a **felelősségvállalást** saját és közösségi döntéseikért,
- a **kudarckok kezelésének képességét**,
- a **pozitív énkép** fenntartását,
- a **csapatban való együttműködés örömét**.

Etika / Hit- és erkölcstan: A tantárgy központi feladata az erkölcsi érzék fejlesztése, az önismeret és társas kapcsolatok tudatosítása, valamint a tanulók érzelmi intelligenciájának és együttélési készségeinek formálása. A fejlesztés fókuszában az **individuális nézőpontok kialakítása**, a **társas viselkedés szabályainak megismerése és elfogadása**, valamint ezekhez való alkalmazkodás áll.

Célok:

- Az önismeret elmélyítése, az egyéni értékek és célok felismerése.
- A társas viselkedés szabályainak tudatosítása és a közösségi élethez szükséges alkalmazkodás képességének kialakítása.
- Az önkifejezés fejlesztése érzelmi és gondolati, verbális és nonverbális módokon.
- A másság elfogadása, a különböző élethelyzetek, vallások, kultúrák iránti nyitottság és tolerancia megerősítése.

Fejlesztendő képességek:

- **Empátia** – beleérző képesség mások érzéseinek, nézőpontjainak megértéséhez.
- **Tolerancia** – elfogadó, előítélet-mentes attitűd kialakítása a különböző személyiségű, háttérű emberek irányába.
- **Problémamegoldó képesség** – erkölcsi dilemmák, mindennapi helyzetek megoldásának gyakorlása.
- **Kooperációs készség** – együttműködés a közösségben, közös célok elérése érdekében.
- **Kommunikáció** – önkifejezés fejlesztése szóban és viselkedésben, különös tekintettel az érzelmek adekvát kifejezésére.

Tartalmak:

A tananyag olyan témaköröket foglal magában, mint:

- Énkép, önértékelés, önismeret
- Barátság, család, közösség
- Szabályok és normák, erkölcsi döntések
- A jó és rossz fogalma
- Mások tisztelete, elfogadása
- Konfliktuskezelés, együttműködés

- A hit és vallás szerepe az ember életében (hit- és erkölctan esetén)
- Életkori sajátosságokhoz illeszkedő erkölcsi kérdések, történetek, példák

6.5. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A kreativitás és az önkifejezés képessége minden tanulóban jelen van, különböző formákban. Az iskolai nevelés célja, hogy ezeket a képességeket:

- **tudatosítsa,**
- **kibontakoztassa,**
- **és alkotó módon alkalmazhatóvá tegye** a tanulók számára az oktatás, a közösségi élet és a művészeti nevelés során.

A kulturális tudatosság révén a tanulók megismerik:

- **lakóhelyük, régiójuk értékeit** (történelmi, néprajzi, művészeti),
- saját kulturális identitásukat,
- valamint más népek és közösségek kulturális értékeit is.

Fejlesztési célok

- A kifejezőkészség, az alkotóképesség, a vizuális és verbális önkifejezés fejlesztése.
- Az egyéni és csoportos **kreatív gondolkodás** ösztönzése.
- A tanulók **érzékenyvé tétele a társadalmi problémákra**, a kulturális értékek iránt.
- Az **együttműködés, nyitottság és kezdeményezőkétség** erősítése.
- A **digitális és hagyományos eszközökkel történő alkotás** és önkifejezés támogatása.

Tevékenységformák és módszerek

- **Helytörténeti és néprajzi projektek**, amelyek során a tanulók megismerik lakóhelyük múltját, hagyományait, kulturális sajátosságait.
- **Önálló és csoportos produktumkészítés:** újságcikk, iskolai hírlevél, plakát, blogbejegyzés, weboldal, kisfilm, prezentáció.

- **Képző- és iparművészeti, zenei, táncos, drámai tevékenységek.**
- **Projektek, témanapok, iskolai rendezvények,** ahol kreatív ötletek megvalósítására nyílik lehetőség.
- **Környezetalakítás:** iskolai dekorációk, kiállítások, installációk készítése.
- **Kulturális látogatások:** múzeum, színház, helyi alkotók műhelyei stb.

Tanulói attitűdök fejlesztése

A tanulóknál fejlődik:

- a **nyitottság az újra,** az alkotás öröme,
- a **kitartás, problémaérzékenység és ötletgazdagság,**
- az **önálló és társas önkifejezés képessége,**
- a **felelősségtudat a kulturális értékek megőrzéséért,**
- az **esztétikai érzék és önkifejezés iránti igény.**

6.6. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A mindennapi élethez kapcsolódó készségfejlesztés, a hivatali ügyintézés intézményeinek és alapvető eljárásainak megismerése, a munkavállaláshoz szükséges ismeretek és készségek megszerzése, fejlesztése elősegíti a tanulónak a felnőtt szerepekre való felkészülését. A tanuló javaslatokat fogalmaz meg, tervezeteket készít; mindez hozzájárul az innováció iránti nyitottság és igény, valamint a felelősségteljes munkamorál megalapozásához.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életben át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A hetediknyolcadik évfolyamon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már

megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel és életmód iránti igény felkeltése, kialakítása,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztő programja

Intézményünkben a pszichés fejlődési - súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő tanulók integrált iskolai nevelése oktatása valósul meg.

Az iskolai fejlesztés alapelvei az intézményben megvalósuló gyógypedagógiai rehabilitációs foglalkozásokon túl:

- ✓ az intézmény pedagógusai megismerik a szakértői vélemény szakmai tartalmát és követelményeit, a rehabilitációs tevékenység egyéni fejlesztési terveit, célkitűzéseit, ütemezését, folyamatosan konzultálnak a gyógypedagógussal
- ✓ az iskolai oktatásban érvényesítjük a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési formákat, indokolt esetben – a szakértői bizottság javaslata alapján – egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés-minősítés alól mentesítést biztosítunk,
- ✓ a tanítás-tanulás folyamatában kiemelt figyelmet fordítunk a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztására,
- ✓ sajátos feladatot jelent a bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, amely támogatja a pályaaorientáció folyamatát is.

Az iskolai nevelés-oktatás során kiemelt feladatunk:

- a) a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása,
- b) a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- c) a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
- d) a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- e) a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

Pedagógiai tevékenységünk céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén

A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő.

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az

olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg.

Diszlexia – az olvasási képességszavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői:

- ✓ a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége
- ✓ hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége,
- ✓ értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége,
- ✓ gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása,
- ✓ rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál,
- ✓ írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre,
- ✓ vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén.

Céljaink:

A fejlesztő munka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek meg-szerzésében.

Feladataink:

- a) a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
- b) a rövid távú emlékezet,
- c) az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,

- d) a testséma biztonságának kialakítása,
- e) az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újra tanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analízis szintetizáló módszerrel,
- f) az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- g) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- h) az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- i) az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,
- j) speciális olvasástanítási program alkalmazása,
- k) az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszortográfia– a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttjárástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak.

Jellemzői:

- a centrális auditív feldolgozás, a fonéma feldolgozás zavara,
- beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngésség mentén), - helyesírási hibák halmozódása, - a tollbamondás utáni íráshibák.

Céljaink:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

Feladataink:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése,

- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása, - a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

Diszgráfia– az írás grafomotoros jellemzőinek zavara.

Jellemzői:

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép,
- szaggatott betűalakítás és betűkötések,
- rossz csukló, -kéz,- ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség,
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák,
- kialakulatlan kézdominancia,
- lassú tempójú írás, központosítás hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé,
- továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondatszerkezet, helyesírás).

Céljaink:

A specifikus írászavar javításának feladata az iskoláskorban, hogy a tanuló mindenkor osztályfokának megfelelő íráskészséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

Feladataink:

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés),
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
- sikertudat kialakítása.

Diszkalkulia– a számolási képesség specifikus zavara

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

- ✓ a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei,
- ✓ a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
- ✓ a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara,
- ✓ a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai,
- ✓ helyiérték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei,
- ✓ szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya,
- ✓ számértékek szimbolikus funkciójának értelmezési nehézségei,
- ✓ mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége,
- ✓ számjegyekre vonatkozó lexikai hibák,
- ✓ komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái,
- ✓ gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége,
- ✓ figyelemzavar.

Céljaink:

A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat szinterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos

kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

Feladataink:

- a) a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
- b) matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása,
- c) a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- d) a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- e) a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- f) a sorozataalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- g) segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- h) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- i) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
- j) a diszkalkulia redukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,
- k) az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitással, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői:

- ✓ szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
- ✓ komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni,
- ✓ az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh-, harag-reakciók,
- ✓ motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.),
- ✓ megkezdett tevékenység befejezetlensége,
- ✓ ingersorozatok hibás kivitelezése,
- ✓ tantárgyi alulteljesítés (főként nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),
- ✓ én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek.

Céljaink:

A figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

Feladataink:

- ✓ team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
- ✓ speciális figyelem-tréning,
- ✓ a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- ✓ fokozott egyéni bánásmód,
- ✓ az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- ✓ feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- ✓ motiválás, sikerélmény biztosítása.

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a **szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák**, amelyek az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodó képesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

Minthogy a magatartás jellemzőiben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek háttérében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

Céljaink:

A közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembevételével történik.

Eszközei:

- a) a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- b) a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított időkeretek rendszeres alkalmazása,
- c) önértékelési képesség fejlesztése,
- d) sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- e) együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- f) a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

7. A mindennapos iskolai testedzés rendszere iskolánkban

Célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének biztosítása a testmozgás eszközeivel. Az iskolai testnevelés és a sportolási lehetőségek keretei között az egészségnevelés, a testilelki fejlődés harmóniájának megteremtése feladatunk, ahol a csapatmunka, a közösségi szellem, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejlesztésre kerül.

Iskolánkban a mindennapos testnevelés a következő programok, szempontok szerint valósul meg:

- Minden gyermek minden nap vegyen részt a testmozgás programban
- Helyi tantervünk szerint heti 5 testnevelés tanóra a program alapja.

- A tanulószobai és szabadidős rendszerességgel szervezett foglalkozásoknak is szerves része a napi szabadidős sporttevékenység
- Minden testnevelés órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési és légző-rendszer megfelelő terhelése.
- Minden testnevelés órán van gimnasztika, benne a biomechnaikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légző-torna.
- Évi 1 alkalommal megtörténik a felső tagozatos tanulók fizikai és motorikus képességeinek a mérése a NETFIT teszt alapján a testnevelők vezetésével és adminisztrálásával, a MDSZ által meghatározottak szerint.
- Minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is.
- Személyiségfejlesztő hatása sokoldalú: a csapatsportokban, a testnevelési játékokban vagy az egyéni gyakorlatokban is érvényesül. • A kötelező úszásoktatáson a meghatározott évfolyam vesz részt.

A művészeti oktatás keretén belül választható a tanulók számára a társastánc is, ami minden évben külön egyeztetés útján valósul meg a szentesi SZILVER Alapfokú Művészeti Iskola kihelyezett tagozataként.

Választható, fakultatív programok (pl. kerékpártúra, kirándulások, táborok, Bozsik-program, őszi-tavaszi gyalogtúra, emlékfutások (október 23-i váltófutás) is szolgálják az egészséges életmód, a mindennapi testedzés iránti igény kialakítását.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Testi nevelés

Színterei:

Székhely: tornacsarnok, leányiskola: tornaszoba, futópálya, az iskola előtti parkban található kondigépek.

Tagintézmény: tornaterem, az iskolák környéki játszó- és sportudvarok, séták, kerékpár és gyalogtúrák, emlékfutások (október 23-i váltófutás), versenytánc, Bozsik – program.

Feladat

A testi képességek fejlesztése, folyamatos karbantartása, a testtömeg index optimalizálása.

A sport, a megfelelő gyűjtőfogalom a testedzésre, magába foglal minden testgyakorlatokkal végzett testkulturális tevékenységet, függ attól, hogy milyen céllal és szervezeti keretben végzik. Annak, hogy sportol-e, tehát egyetlen kritériuma, hogy bizonyos rendszerességgel valamilyen sportágban kifejt-e fizikai aktivitást bizonyos ideig és bizonyos intenzitással. Kimutatottan fontos közösségfejlesztő hatásúak a csapatsportágak.

Sportolóink megyei és országos versenyeken bizonyítják tehetségüket / atlétika, röplabda, kézilabda, labdarúgás /, ezért szorgalmazzuk, hogy minél több tanuló vegyen részt az iskolai sportkör munkájában.

A gyógytestnevelés könnyített, vagy gyógytestnevelés órára történő beosztás rendje a hatályos jogszabályok szerint orvosi szűrés és szakorvosi ajánlat alapján történik, illetve hosszabb betegség után azok a tanulók vehetnek részt, amelyek a normál testnevelési órán még nem tudnak teljesíteni.

Tanulók egészségi állapotának jellemzői:

Az egészségügyi ellátás keretében fogorvosi, iskolaorvosi vizsgálatok kétszer történnek. Ekkor történnek meg a szűrések. A szűrések eredményei:

Legfőbb egészségügyi problémák:

- gerincferdülés, lúdtalp;
- a légzőszervi allergiás megbetegedések közül leggyakoribb az asztma;
- szív- és érrendszeri problémák, magas vérnyomás
- túlsúly

A szűrések eredményéből kitűnik, hogy a kulcsproblémák:

- Helytelen táplálkozás
- Mozgásszegény életmód
- A napi táplálékbevitel mennyisége és minősége sem megfelelő a tanulónál.
- A túltápláltság oka a nem megfelelő tápanyag bevitel, túlzott szénhidrát fogyasztás, péksütemények, cukrozott üdítők és energia italok formájában. Kevés rosttartalmú ételt fogyasztanak.
- Tejet és tejterméket alacsony százalékban fogyasztanak. Ezzel szemben az édességek, a chips, a hamburger fogyasztása jelentős.
- A gyerekek fele napi szinten fogyaszt üdítőt.
- A napi tevékenységek során a tanulók kis hányada sportol rendszeresen.
- Kiemelt szerepet játszik a TV nézés. Növekszik a számítógép előtt letöltött idő.
- A gyermekek jelentős része a családdal tölti szabadidejét, felsőbb évfolyamokon megnövekszik a barátokkal eltöltött szabadidő aránya.
- Elgondolkodtató az a tény, hogy a gyermekek több mint fele reggeli fáradtságra panaszkodik, mely a késői lefekvésre vezethető vissza.

Következtetések:

- A megfelelő időközönkénti napi ötszöri étkezés az iskoláskorúak számára nagyon fontos, hisz szervezetük ebben az életkorban épül fel, és ha helytelen táplálkozási szokásokat, mozgásszegény életmódot alakítunk ki, akkor a felnövekvő generáció munkaképessége is jelentősen csökken.
- Az iskolai étkeztetésben minél több természetes alapanyagból készült étel kerüljön a gyermekek tányérjára, mert kimutatott tény, hogy a tartósított élelmiszerek rendszeres fogyasztása allergiás megbetegedést okozhat.
- Az egészséges életmód kialakításához hozzájárul az iskolai tej- és gyümölcsprogram.

- A diákokra zúduló jelentős mennyiségű tananyag, az elektronikus hírközlés a székbe kényszerítik fiataljainkat átlag napi 8 órában. A mozgásszervek ennek következtében rendellenesen fejlődnek – jól bizonyítja a gyógytornára kiszűrt tanulók száma.

A rendszeres testedzés, a sportolás sokféle segítséget adhat:

- A test súlyának megőrzését
- A társas kapcsolatok kialakításának lehetőségét, • Az önbizalom további növelését, • A testi-lelki harmónia elérését.

8. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

A diákok teljesítményének mérése, értékelése a nevelő-oktató munka állandó velejárója. Egy részt a tanórákon és tanórán kívül nyújtott teljesítmények állandó elismerése és értékelése tartozik ide, másrészt az iskolai élet egy-egy szakaszának lezárása.

A tanulmányi munka ellenőrzésének, értékelésének alapelvei:

A tanulmányi munka előmenetel folyamatos ellenőrzése, értékelése (osztályzás) a pedagógus törvényben rögzített joga. Az értékelés szaktárgyi és pedagógiai kifogástalanságáért a szaktanár felel, viszont az alapelvek, célok funkciók tekintetében (egyetértésnek) konszenzusnak kell lennie a nevelőtestületen belül.

Az értékelés fő alapelve a fejlesztő támogatás: intézményünk értékelési normája, hogy a tanári értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva elfogulatlan és konkrét legyen, a minősítés (érdemjegy/osztályzat) hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt.

A mérés értékelés **célja:** informálódni a tanuló tananyagban való előrehaladásáról, de legátfogóbb célja a reális önértékelés, az önálló tanulási képesség és igény kialakítása.

Az értékelés **funkciója,** hiteles visszajelzést adni a tanuló számára a követelmény – teljesítmény megfeleléséről.

A követelmények alapelvei:

1. Motiváló – ösztönző hatású
2. Következetes – felelősségteljes
3. Egységes – áttekinthető
4. Folyamatos, rendszeres
5. Szakszerű, kiszámítható, azonos feltételeket teremtő
6. Tárgyilagos, objektív, feleljen meg a tanulóink életkori sajátosságainak
7. Differenciált, tanulóra szóló
8. Visszajelző: jelezze a tanuló és környezete számára az aktuális helyzetet
9. Preferálja a tehetséget, szorgalmat.

A tanuló minősítésének formái:

Az értékelés alapja a helyi tanterv ismeret és követelmény rendszere, valamint tanulóink önmagukhoz viszonyított fejlődése.

Az értékelés a pedagógia folyamatban állandóan jelen van, de nem cél, hanem eszköz a pedagógus, a tanuló, a szülő számára.

Az első osztálytól kezdve fokozatosan a saját képességeikhez mért fejlődés értékelésétől el kell jutni a nyolcadik év végére a helyi tanterv által előírt követelmények teljesítéséig. Tanulóinknak elegendő alkalmat kell adni, hogy minél több területen ismerhessék meg magukat, próbálhassák ki képességeiket, tudásukat.

Az értékelés és minősítés együtt jár a siker és kudarc megélésével. Feladatunk segíteni ezek feldolgozását.

Az értékelés kiterjed

- ismeretek és készségek elsajátítási szintjére,
- fejlődése a korábbi teljesítményekhez képest, - szorgalomra és ezen belül felkészülésre – feladatvállalásra, végzésre.

Az értékelés funkciója differenciált:

- folyamatos munka – folyamatos visszajelzés eszköze,
- tanulásra motivál,
- kontrollálja az elvárt követelményekhez való viszonyt,
- meghatározza a hasonló tevékenységben résztvevők relatív helyzetét,
- jelenthet versenyorientációt, sikert, kudarcot, - kontrollja az önismeretnek, - előre haladás mérésének eszköze.

A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai:

- **szóbeli:** az előző tanítási órán feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján. Számonkérés során törekedni kell a megfelelő légkör kialakítására, hogy a gátlásos tanulók feloldódjanak. Lehetőséget kell adni a javításra. A gyerekeket önértékelésre kell megtanítani. Értékelhető szóban és érdemjeggyel.
- **írásbeli:**
 - írásbeli felelet: kisdolgozat, szódolgozat, tollbamondás, gyűjtőmunka, stb.
 - témazáró dolgozat: feladatait a szaktanár állítja össze, vagy központi feladatot használ.

Indokolt esetben a szaktanár eltekinthet a témazáró dolgozatok megíratásától és az ismeretek ellenőrzésének más módját is választhatja.

- **egyéb**
 - órai gyűjtőmunka
 - versenyen való részvétel, kiselőadás, stb.
 - amennyiben a tanuló valamilyen oknál fogva osztályozó vizsga letételére kötelezett, ott kell bizonyítania a követelményeknek való megfelelést.

Az értékelés formái:

Diagnosztikus mérés: célja: helyzetfelmérés, a tanulók előzetes ismereteinek felmérése az adott témában. (pl.: év eleji mérés, témazáró előtti mérés)

Formatív mérés: célja: visszajelzést ad a pedagógusnak, tanulónak arról, hogy az adott tananyagból mennyit és hogyan sajátított el. Az értékelés a tanulási folyamat közben történik. (pl.: röpdolgozat, feladatlap ...)

Szummatív mérés: célja: egy-egy tanulási szakasz lezárásaként minősíti a tanuló tudását. (témazáró dolgozat)

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelésének elvei

A diákok magatartásának és szorgalmának értékelését az osztályfőnök és az osztályban tanító pedagógusok havonta egy alkalommal, valamint félévkor és év végén közösen határozzák meg.

A magatartás értékelése

5 (példás) Jól alkalmazkodik a közösséghez, a házirendet mindig betartja. Viselkedése az iskolában és azon kívül is példamutató, felnőttekkel szemben tisztelettudó.

4 (jó) Társaihoz való viszonya jó. A házirendet betartja. Felnőttekkel szemben tisztelettudó.

3 (változó) Az iskolai magatartása időnként kifogásolható. A házirendet időnként megsérti. A felnőttekkel és társaival szemben néha tiszteletlen.

2 (rossz) A közösségi életben nem vesz részt. A házirendet szándékosan megsérti. Viselkedése tiszteletlen, durva, bántó. Büntetései között beírás szerepel az adott hónapra.

A szorgalom értékelése

5 (példás) Pontos, precíz munkavégzés jellemzi. Feladatait határidőre, maradéktalanul teljesíti. Plusz feladatokat rendszeresen vállal. Segítőkész.

4 (jó) A rábízott feladatokat elvégzi. Pluszfeladatokat időnként vállal. Segítőkész.

3 (változó) Tanulmányi eredménye változó, ingadozó. Munkájára a rendszertelenség jellemző. Feladatait időnként nem teljesíti, felszerelése gyakran hiányos.

2 (hanyag) Tanulmányi munkája gyenge teljesítményt mutat. Hanyag, felelőtlen, szétszórt. Órai felkészülése hiányos vagy elégtelen, feladatait nem készíti el.

Az iskolai dolgozatok/számonkérés szabályai

Az év eleji felmérések tájékoztató jellegűek, diagnosztikus jellegük miatt érdemjeggyel nem, csak százalékosan értékelhetők.

- A tanév folyamán egy-egy óra anyaga szóbeli vagy írásbeli (röpdolgozat) felelettel számon kérhető.
- Nagyobb tematikus egységek lezárása témazáró dolgozattal történik, melyből egy tanítási napon csak kettő íratható, előzetes egyeztetés alapján. A témazáró dolgozat érdemjegyét kettős szorzóval számoljuk.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, illetve sajátos nevelési igényű tanulók számonkérése az érvényes szakértői véleményben foglaltak alapján történik.
- A számonkérés egyéb módjai/lehetőségei: órai egyéni és csoportmunka, szorgalmi feladat, gyűjtőmunka, kiselőadás, stb.

Intézményünk az alábbi mérések kapcsán érintett:

Feladat	Cél évfolyam
alapkészségek fejlődését vizsgáló Difer-mérés	1. évfolyam
szociometriai vizsgálat	1-8. évfolyam
pályaorientáció	7. évfolyam
digitális országos mérés: matematika szövegértés	4.-8. évfolyam
idegen nyelv természettudomány	6.-8. évfolyam

történelem és digitális kultúra	
	5-8. évfolyam

Tanulóink minimálisan tantárgyanként havi egy osztályzatot kapnak.

Mind a szóbeli, mind az írásbeli felelet követelményeit, értékelésünk szempontjait előre ismertetjük.

A témazáró dolgozatok értékelése: (javaslat)

90% - 100%	5	(jeles)
75% - 89%	4	(jó)
50% - 74%	3	(közepes)
33% - 49%	2	(elégséges)
0% - 32%	1	(elégtelen)

A témazárók értékelése legkésőbb egy héttel a megíratásuk után történik, amit a szaktanár pontosan megnevezve ír az e-naplóba.

Külön ügyelünk, hogy a bukásra álló, illetve sokat rontott tanulónak az adott félév utolsó két hónapjában több lehetősége legyen a javításra. Erről a szülőt tájékoztatjuk, ami a szaktanár elsődleges feladata, illetve az osztályfőnöké.

A tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményéért a tanuló dicséretet kaphat. Az a tanuló, aki tanév végén öt vagy annál több tantárgyból tantárgyi dicséretet kapott nevelőtestületi dicséretben részesül, amely a naplóba, törzslapra és a bizonyítvány jegyzet rovatába is bekerül

Amennyiben a tanuló 2-8. tanévben legfeljebb három tantárgyból elégtelen minősítést szerez, úgy a következő tanév megkezdése előtt (augusztusban) javítóvizsgát tehet.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi osztályzat megállapításához, ha:

- az igazgató felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, és nincs elegendő tantárgyi jegye
- az igazgató engedélyezte, hogy a tanuló egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírt időnél rövidebb idő alatt teljesítse.

Tanulmányok alatti vizsgák követelményeit évfolyamonként és tantárgyanként az érintett szaktanárok fogalmazzák meg, és továbbítják a vezetőség felé, akik írásban tájékoztatják a szülőt meghatározott idővel a vizsgák előtt.

A vizsgák rendjét az SZMSZ is tartalmazza.

Tanulók értékelése félévkor és év végén:

Első évfolyamon és második évfolyam első félévében a szülők elé a tanulók minősítése pontértékkel, százalékkal, írásbeli szöveges értékeléssel, szóbeli tájékoztatással történik.

2. évfolyam második félévében és 3-8. évfolyamon év közben félévente a heti tantárgyi óraszám plusz egy, de minimum 3 érdemjeggyel minősítjük a tanulók teljesítményét annak érdekében, hogy a szülők felé folyamatos, rendszeres legyen a visszajelzés.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell a tanuló teljesítményét értékelni.

Az első évfolyamosokra vonatkozó további szabályozásokat a „**A magasabb évfolyamba lépés feltételei**” című fejezet tartalmazza.

Második évfolyam végén és felsőbb évfolyamokon félévkor (1;2;3;4;5), év végén (elégtelen, elégséges, közepes, jó, jeles vagy kitűnő) érdemjeggyel, történik a tanuló értékelése.

4. évfolyamon idegen nyelvből félévkor szöveges minősítést kap a tanuló.

Etika/hit- és erkölcsstan: minden évfolyamon félévkor és év végén „részt vett” minősítést adunk.

Az osztályzat összefoglaló képet ad a tanuló összteljesítményéről a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmények tükrében. A 2. évfolyam végén és a 3-8. évfolyamon a félévi és év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni. A témazáró osztályzatok nyomatékosan számítanak.

Tantárgyi osztályzatok:

jeles (5): ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes, pontosan szabatosan fogalmaz, tud önállóan összefüggően beszélni. Kérdéseit bátran megfogalmazza.

jó (4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, a megtanultakat kisebb hibákkal tudja alkalmazni.

közepes (3): tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, többször szorul javításra, kiegészítésre. Ismeretei felszínesek. Önállóan beszélni, dolgozni kevésbé tud. Segítséggel képes megoldani önálló feladatát.

elégséges (2): ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egy szavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért, gyakorlatban képtelen az önálló munkavégzésre.

elégtelen (1): ha tantervi követelményeknek a nevelő útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimum szintet sem éri el tudása, teljesítménye.

Differenciálás: A **szakértői véleménnyel rendelkező** tanulók (szóbeliség előnyben részesítése)

- magyarból a szövegalkotást igénylő feladatot (önálló fogalmazás) szóban oldhatják meg;
- hosszabb időt kérhetnek a feladatlap megoldására egyéni segítségnyújtást kaphatnak a feladatok értelmezéséhez és a szöveg olvasásához • az értékelés problémájuk figyelembe vételével történik.

A tanulmányok alatti vizsga követelményei és szabályai

A tanulmányi vizsgák alatt az osztályozó-, a különbözet, valamint a pótló és javítóvizsgát értjük. A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (1) szerint a tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Vizsgaformák, vizsgarészek:

- Írásbeli vizsga
- Szóbeli vizsga
- Gyakorlati vizsga

Vizsgaidőszakok:

- Javítóvizsga: augusztus 20.-augusztus 31. között
- Osztályozó vizsga: A félévi és év végi osztályozó értekezlet előtti tanítási hét
- Pótló és különbözeti vizsga a tanév bármely napján szervezhető.

Az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a fentiektől eltérő időpontban tegyen vizsgát.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát tesz a tanuló a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,

- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanuló hiányzása a törvényben előírt mértéket (250 óra) meghaladja és nem osztályozható, és ha a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanuló hiányzása az adott tantárgyból a tantárgy óraszámának 30%-át meghaladta és érdemjegyei nem teszik lehetővé az osztályozást az adott tantárgyból, és ha a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- magántanuló.

Ha a tanuló osztályozó vizsgán szerezte valamennyi tantárgyi osztályzatát, magatartását és szorgalmát nem kell értékelni.

Az osztályozó vizsgával való továbbhaladásra az alábbiak vonatkoznak:

- ha valamennyi tantárgyból legalább elégséges osztályzatot kapott, tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja, vagy a 8. évfolyam elvégzésével tanulmányait befejezte.
- ha az osztályozó vizsgán 1-3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott és a javítóvizsgán is elégtelen osztályzatot kapott, az évfolyamot ismételni köteles.

Összevont osztályozó vizsga egy vagy több évfolyamra megállapított tanterv követelményeiből is engedélyezhető. Ilyenkor a vizsga eredményeit évfolyamonként külön-külön kell jegyzőkönyvezni, az anyakönyvbe és a bizonyítványba bevezetni.

Összevont osztályozó vizsgát tehet az a tanuló - rendkívüli előrehaladás esetén -, akit a szaktanár javasolt, és akinek azt az igazgató engedélyezte. A tanév végén kettő esetleg több osztály anyagából tehet összevont osztályozó vizsgát.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkészik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az intézmény vezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 20-ától augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

- A javítóvizsgára utasított tanuló köteles az igazgató által megállapított napon javítóvizsgát tenni.

- A javítóvizsgát abban az iskolában köteles letenni, amelyben őt erre utasították.
- Ha időközben a tanuló más településre költözik, az új iskolában is leteheti a javítóvizsgát. Ilyen esetben a vizsga eredményét anyakönyvi bejegyzés céljából közölni kell az előző iskola igazgatójával.
- A javítóvizsgára jelentkezés a bizonyítvány benyújtásával történik, a javítóvizsga írásbeli, szóbeli részből áll a tantárgy jellegétől függően.
- A javítóvizsgát vizsgabizottság előtt kell letenni, ennek elnöke az igazgató, vagy megbízottja, tagjai a kérdező és még egy, lehetőleg azonos, vagy a tárgy jellegéhez hasonló szakos pedagógus.
- A javítóvizsgán a feladatokat előre ki kell adni, hogy megfelelő idő álljon a tanuló rendelkezésére.
- Az a tanuló, aki feladatát nem tudja megoldani, még egy feladatot kaphat, további felkészülési idővel.
- A javítóvizsga nem nyilvános, díjtalan és nem ismételhető meg.
- A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni, a javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be az anyakönyvbe és a bizonyítványba, a záradékot az igazgató és az osztályfőnök írja alá.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az intézmény vezetője határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A

vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők és 3 napon belül orvosi igazolással igazolta hiányzását. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Tanulmányok alatti vizsgák rendje

Írásbeli vizsgák általános szabályai

- A tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
- A feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot.
- A feladatlap megoldásának ideje 45 perc.
- Vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.
- Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel, pótló vizsga esetén, három írásbeli vizsga tartható
- Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felveszeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak

Az írásbeli vizsga javítása

- A szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot.
- Ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, akkor rávezeti a feladatlapra és értesíti az igazgatót

A szóbeli vizsga általános szabályai

- Egy napon három szóbeli vizsga tehető le
- A vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie
- A vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani.

- A szóbeli vizsgán minden vizsgázó a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre
- A felkészülési idő legalább 20 perc, kivétel az idegen nyelv ahol nincs felkészülési idő
- A felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja
- A felelet maximum 10 percet tarthat
- Ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz
- Két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet
- Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság dönt a szóbeli eredményéről
- Szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt.

Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével. A szóbeli és írásbeli vizsga értékelése egyetlen érdemjeggyel történik, amelyet a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság állapít meg.

Vizsgatantárgyak részei:

1-2. évfolyam:

vizsgatárgy	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
Magyar nyelv	X		
Magyar irodalom	X	X	
Matematika	X		
Ének-zene		X	
Technika és tervezés			X

Vizuális kultúra			X
Testnevelés			X
Etika/hit-és erkölcsstan		X	

3-4. évfolyam:

vizsgatárgy	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
magyar nyelv	x		
magyar irodalom	x	x	
matematika	x		
ének-zene		x	
technika és szervezés			x
vizuális kultúra			x
testnevelés			x
etika/hit- és erkölcsstan		x	
környezetismeret	x	x	
idegennyelv	x	x	
digitális kultúra	x		x

5-6. évfolyam:

vizsgatárgy	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
magyar nyelv	x	x	
magyar irodalom	x	x	
matematika	x	x	

ének-zene		x	x
technika és tervezés		x	x
vizuális kultúra		x	x
testnevelés			x
idegen nyelv	x	x	
etika/hit- és erkölcstan		x	
digitális kultúra	x		x
hon- és népismeret	x	x	
természettudomány	x	x	
dráma és színház		x	x

7-8. évfolyam:

vizsgatárgy	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
magyar nyelv	x	x	
magyar irodalom	x	x	
matematika	x	x	
ének-zene		x	x
technika és tervezés		x	x
vizuális kultúra		x	x
testnevelés			x

idegen nyelv	x	x	
etika/hit- és erkölcsan		x	
digitális kultúra	x		x
kémia	x	x	
biológia	x	x	
földrajz	x	x	
fizika	x	x	
állampolgári ismeretek	x	x	

A vizsgák helye, ideje és magatartás szabályai

A vizsgák az iskola épületében az igazgató által kijelölt vizsgatermekben és időpontokban zajlanak. A tanulmányok alatti vizsgák nem nyilvánosak. A vizsgázók kötelesek az előre kifüggesztett vizsgabeosztás szerint pontosan megjelenni, az alkalomhoz illő öltözékben. Javítóvizsga esetén a bizonyítványt a vizsga megkezdése előtt le kell adni az osztályfőnöknek. A tanulók a vizsgateremben segítséget nem vehetnek igénybe (csak a szaktanár által előre jelzett segédeszközt), egymással nem beszélgethetnek és a vizsga rendjét nem zavarhatják meg. Rendbontás esetén a vizsgabizottság elnöke – jegyzőkönyv felvétele mellett – az érintett tanuló részére a vizsgát felfüggesztheti.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A köznevelési törvény 64. §-a kimondja, hogy a tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy tanulmányok alatti vizsga alapján kell megállapítani. A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért (köznevelési törvény 66. §.).

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni. A tanuló amennyiben a

tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet 8 napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A vizsgák eredményének kihirdetése

A szorgalmi időszak alatt letett vizsgák kihirdetése a vizsga napján történik. Az augusztusi osztályozó, javító és pótló vizsgák eredményeinek ismertetése a megfelelő záradékkal ellátott bizonyítvány kiadásával azonos időben történik.

A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása

A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait az intézmény vezetője bízza meg a vizsgáztatói feladatok ellátásával, melyről a vizsgát megelőzően legalább egy héttel szóban értesíti az érintetteket. A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában öt évig kell megőrizni. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. A szülő kérésére a fenti dokumentumba betekinthez. Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A dolgozatok egy év múlva selejtezhethetők.

9. Az otthoni /napközis/ tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai:

A házi feladat célja a tanulók önálló tanulásra nevelése, az iskolai ismeretek elmélyítése, gyakorlása, rendszerezése, valamint az önfegyelem és felelősségtudat kialakítása. Ennek kijelölése során a pedagógus figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, terhelhetőségét és egyéni szükségleteit.

- a) A házi feladatnak a tanulók/egy átlagos képességű tanuló életkori sajátosságainak, terhelhetőségének kell megfelelnie.

- b) A tantárgyankénti házi feladat időtartama átlagosan a napi 20-30 percet ne haladja meg. A hosszabb felkészülést/elvégzést igénylő feladatokra hosszabb időt kell biztosítani, melyet a tanító/szaktanár határoz meg.
- c) A feladatnak mindig az órai anyaghoz kell kapcsolódnia, pontosan megjelölve az elvégzéséhez szükséges paramétereket.
- d) A házi feladatot a következő órán ellenőrizni kell.
- e) A hétvégére, hosszabb szünetekre adott házi feladatok mennyisége tantárgyanként ne haladja meg a naponta kijelölt házi feladatok mennyiségét, időtartamát.
- f) A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, illetve sajátos nevelési igényű tanulók házi feladatainak kijelölése az érvényes szakértői véleményben foglaltak alapján történik.
- g) A tehetséges tanulók szorgalmi feladatokkal való ellátása.

10. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A továbblépésről szóló döntésnél a tanuló egész éves teljesítménye a mérvado. A teljesítményt a szaktanár érdemjeggyel értékeli. Vitás esetben a nevelőtestület döntését kell kikérni
- A tanulók értékelésénél figyelembe kell venni: az órai aktivitást, írásbeli, szóbeli produktumát, versenyen való részvételét
- A magasabb évfolyamba lépés alapfeltétele a minimum követelmények elsajátítása
- A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette
 - Ha első évfolyamon a tanuló nem teljesítette az első évfolyam tantervi követelményeit, az évfolyamot meg kell ismételnie, nem kell hozzá szülői beleegyezés, és számára bizonyítványt kell kiállítani, a megfelelő záradékkal.
 - Az első évfolyamot abban az esetben lehet megismételni, ha a tanuló sikeresen teljesítette az első évfolyam követelményeit, de a szülő az évfolyam megismétlését kéri. Ekkor a sikeresen elvégzett első évfolyam megismétlésének engedélyezését az igazgató határozatba foglalja. Ebben az esetben csak a Törzslap kerül kiállításra, bizonyítványt nem kap a tanuló.

- Amennyiben az első évfolyamos tanuló „felzárkóztatásra szorul” szöveges minősítést kap, a tanító javaslatára a nevelőtestület egyetértésével, második évfolyamon folytathatja tanulmányait.
- A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból minimum az *elégséges* év végi osztályzatot kell megszerezni a továbbhaladáshoz.

A tantárgyak helyi tanterve, az egyes évfolyamok követelménye az iskola honlapján megtalálható (www.mindszentiskola.hu)

11. AZ ÉRTELMI FOGYATÉKOS TANULÓK ISKOLAI FEJLESZTÉSÉNEK ELVEI

1. Az értelmi fogyatékos tanulók

Az értelmi fogyatékoság súlyossága, a tanulók fejlesztési szükséglete szerint a közoktatási törvény a következő csoportokat különbözteti meg:

- enyhe értelmi fogyatékos tanulók
- közép súlyos értelmi fogyatékos tanulók
- „képzési kötelezett”, súlyos értelmi fogyatékos gyermekek.

A közoktatási törvény a súlyos és a legsúlyosabb harmadik csoportnak fejlesztő foglalkoztatást biztosít a tankötelezettség időtartamára, amelyet „képzési kötelezettség” formájában kell teljesíteni.

2. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztése

2.1. Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók az értelmi fogyatékos (mentálisan sérült) gyermekek egyik csoportját képezik. Személyiségük fejlődési zavara, akadályozottsága az idegrendszer enyhe, különféle eredetű, örökölt vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/vagy funkciózavarával függ össze. Az enyhe fokú értelmi fogyatékoság

(mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, emellett a nem kifejezetten intellektuális területeken jelentkező eltérések.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossgal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki. Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finom motorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. Ezek egyébként változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulókat jellemző tünetek az iskoláskor előtt kevésbé feltűnőek. Oktatásuk többnyire az enyhén értelmi fogyatékos tanulók oktatására létesített általános iskolákban (tagozatokon, osztályokban) történik. Megfelelő gyógypedagógiai támogatás és kedvező szociális feltételek esetén integrált iskoláztatásuk megkísérelhető. Speciális nevelési szükségleteiknek megfelelő rendszeres gyógypedagógiai nevelés/terápia hatására fejlődésük a mentális képességek területén is számottevő lehet.

2.2. Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló nevelési, oktatási szempontú jellemzői

A fogyatékossgból eredően az enyhe értelmi fogyatékos tanulóknál jellegzetes különbségek alakulnak ki, amelyek megmutatkoznak:

- a sérült vagy fejletlen pszichikus funkciók jellegzetes különbségét létrehozó okok sokszínűségében,
- abban, hogy az eltérés ugyan minden pszichikus funkciót (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, érzelmi, akaratilag élet, viselkedés, magatartás, cselekvés, attitűdök stb.) érinthet, azonban ennek változatossága tanulóként és funkcióként vizsgálva igen eltérő, – a fejlődés ütemében és dinamikájában, – a fejlesztés várható eredményében.

Nem prognosztizálható biztonsággal, hogy az enyhe értelmi fogyatékos tanuló a tanulás, az ismeret elsajátítás folyamatában milyen készség, képesség szintre, milyen ismeret birtokába juttatható el.

A nevelést és oktatást meghatározó jellemzők miatt a tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulni az ismeretek tartalmának és mélységének, a tevékenységformáknak, az alkalmazott módszereknek, a tanítás szervezeti kereteinek (egyéni, csoport, osztály), valamint a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének.

2.3. Az iskolai fejlesztés szakaszai

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelését, oktatását ellátó közoktatási intézményben az alapfokú nevelés, oktatás szakasza az első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyamig tart. További két részre tagolódik: az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó, valamint az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó szakaszra.

Az 1–4. évfolyamot felölelő szakaszban nagyobb hangsúlyt szükséges fordítani a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére. Differenciált eljárásokkal, tartalmakkal és oktatásszervezési megoldásokkal kell alkalmazkodni a tanulók között meglévő nagyobb eltérésekhez. A képességfejlesztésben hangsúlyosan jelen kell lennie a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek.

Az alapozás évei különösen fontos időszakot jelentenek az enyhe értelmi fogyatékos tanulók további iskolai pályafutásában. Ezért ebben a szakaszban javasolt – a közoktatási törvény által biztosított lehetőséggel élve – egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni. Például az első évfolyam tananyagának átadását két – az első két évfolyam tananyagának átadását három – tanévre tervezni. A hosszabb időkeret nagyobb esélyt nyújt az alapvető kultúrtechnikák eszközszintű elsajátítására, amennyiben megfelelő motiváltság mellett, ismétlődő tanulási folyamatban, állandó aktivitásban egyre önállóbb tanulási tevékenységre készíteti a tanulókat. A

gyógypedagógiai nevelésnek az egész személyiség fejlesztésére kell törekednie. E szakaszban nagyobb hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése.

Az alapfokú nevelés, oktatás második szakasza az 5–8. évfolyamot foglalja magába. A tanulók fejlesztése az előző pedagógiai szakasz eredményeire – elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra – épül. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tanítás-tanulás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, de a tanulók fejlettségének megfelelően, differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is.

2.4. Az általános fejlesztési követelmények

A NAT általános fejlesztési követelményeiben az 1–6. évfolyamig meghatározott követelmények az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára az iskolai képzés végére célul tűzhetők. A 7–8. évfolyam számára meghatározott általános fejlesztési követelmények beépítése a helyi tantervbe az adott tanulócsoport fejlesztési lehetőségeinek függvényében történhet, tanulónként is változhat.

2.5. Az integrált keretek közt nevelt enyhe értelmi fogyatékos tanuló fejlesztése

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelése során a fejlesztési területek megegyeznek a NAT-ban leírtakkal, de azok mélysége, kialakíthatóságuk időigénye, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál fontos az egyénre szabott motiváció, az egyéni tanulási módok feltárása és biztosítása. Felkészítése a társadalmi integráció és a munkaerőpiacra történő sikeres belépés szempontjából kiemelten fontos, egész életen át tartó tanulásra.

A kulcskompetenciák fejlesztésének biztosítása elengedhetetlen a társadalmi integráció szempontjából.

Az integrált tanulók az adott évfolyam sajátos nevelési igényeinek megfelelő tankönyveiből tanulnak. Követelményrendszerük is eltérő.

2.6. A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció

A gyógypedagógiai nevelés egészét átható habilitációs, rehabilitációs nevelés célja az értelmi fogyatékos fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja, a fogyatékoságból eredő hátrányok csökkentése.

A gyógypedagógus, – esetenként más szakember véleményének figyelembevételével – készíti el a fejlesztési tervet, amely a tanuló különleges gondozási igényére épül és egyedi tulajdonságainak fokozatos kibontakozását szolgálja.

A fejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére, az önálló életvezetésre irányul.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység során azt kell vizsgálni, hogy a gyógypedagógiai nevelés, a terápiás eljárás és eszközrendszer miként tud vagy tudott hozzájárulni a pszichikai, a fiziológiai funkciók zavarának korrigálásához, kompenzálásához, a funkcionális képességek csökkenéséből, a funkciók fejletlenségéből eredő zavarok kezeléséhez, a szociális szféra akadályozottságából származó hátrányok csökkentéséhez.

2.7. A NAT differenciált alkalmazása az enyhe értelmi fogyatékos tanulók iskolai nevelésében, oktatásában

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára készült kerettanterv céljaiban, feladataiban és az ezekre épülő további tartalmakban is figyelembe veszi a jövőben várható társadalmi, gazdasági változásokat, valamint az ezzel összefüggésben megjelenő, a köznevelés egészére vonatkozó célokat és feladatokat. A kerettantervi rendszer az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében is prioritásként értelmezi azokat a személyiség-, készség- és

képességfejlesztési tartalmakat, amelyek az egyén és a társadalom számára egyaránt nélkülözhetetlenek.

A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti alaptanterven és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvén alapul. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve;

A helyi tantervben az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs órák helyi tantervi tanóráként szerepelnek.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelésében új elemként jelentkezik a belépő tevékenységformák megfogalmazása valamennyi tantárgyban. Ezek jelzések arra vonatkozóan, hogy milyen tanulási szituációkat, helyzeteket kell létrehozni a kívánt fejlődés eléréséhez, a különböző képességcsoportok kialakításához, korrigálásához.

A követelmény egy-egy tantárgyra vonatkozóan orientáló elvárást tartalmaz, jelezve, hogy milyen alapokra van szüksége a tanulóknak a továbbhaladáshoz.

Az iskolánkba integrált enyhe értelmi fogyatékos tanulók órászáma mindenkor megegyezik az adott évfolyam többségi órászámával. Részükre magasabb órászámokban tudunk biztosítani habilitációs/ rehabilitációs foglalkozásokat.

V. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

A pedagógiai program érvényességi ideje

A pedagógiai programban található helyi tanterv 2020. szeptember 1. napjától az 1. és 5. évfolyamon, majd ezt követően felmenő rendszerben került bevezetésre.

A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására:

- 1) az iskola igazgatója
- 2) a nevelőtestület bármely tagja;
- 3) a nevelők szakmai munkaközösségei;
- 4) az intézményi tanács;
- 5) az iskola fenntartója tehet javaslatot.
- 6) A szülők és a tanulók a pedagógiai program módosítását közvetlenül az intézményi tanács
- 7) szülői, illetve diákönkormányzati képviselői útján az intézményi tanácsnak javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követően kell bevezetni.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

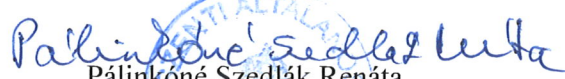
A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- ☐ az iskola fenntartójánál;
- ☐ az iskola honlapján;
- ☐ az iskola irattárában;
- ☐ az iskola könyvtárában;
- ☐ az iskola nevelői szobájában;
- ☐ az iskola igazgatójánál;
- ☐ a tagintézmény-igazgatónál
- ☐ az igazgató helyettesnél

VI. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

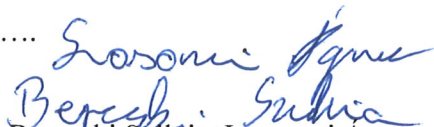
A Mindszenti Általános Iskola módosított Pedagógiai Programját a Nevelőtestület elfogadta.

Mindszent, 2025. 08. 28.

Pálkóné Szedlák Renáta
igazgató

A Mindszenti Általános Iskola módosított Pedagógiai Programját a Szülői Munkaközösség véleményezte.

Mindszent, 2025. 09. 08.

Bereczki Szilvia, Losonczy Ágnes
SZMK elnök

A Mindszenti Általános Iskola módosított Pedagógiai Programját a Diákönkormányzat véleményezte.

Mindszent, 2025. 09. 09.

Szunyiné Marton Edit Zsuzsanna, Papp Beáta Katalin

DÖK patronáló pedagógusok

A Mindszenti Általános Iskola módosított Pedagógiai Programját az Intézményi Tanács véleményezte.

Mindszent, 2025. 09.

Koncsek Bálint
Intézményi Tanács elnöke

A Mindszenti Általános Iskola Pedagógiai Programját a Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ igazgatója elfogadta.

Hódmezővásárhely, 2025.

Miklós Anikó
tankerületi igazgató